ΕΒΔΟΜΑΣ

ΟΣ Γ'. ΑΘΗΝΑΙ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 1930 ΑΡΘ. 127

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ ΔΙΑΝΟΜΑΙ ΠΑΤΑΝΙΑ

ΘΕΛΕΤΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑΝ ΣΑΣ;

MILANO

Πωλειται στα Φαρμακεία

ΦΕΡΡΟ-ΚΙΝΑ-ΜΠΙΣΛΕΡΙ

ΠΟΤΟΝ ΕΥΓΕΥΣΤΟΝ 50ΕΤΟΥΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ

Μὲ βάσιν τὸν **Σίδηρον** καὶ τὴν **Κίναν** συνιστᾶται ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ἰατροὺς ὅλου τοῦ κόσμου, ὡς τὸ ἐξοχώτερον ἀνανεωτικὸν τοῦ αἵματος δι' ἀναρρωνύοντας ἐξ ἑλονοσίας ἢ ὁποιασδήποτε ἄλλης ἀσθενείας.

Ἀνοίγει τὴν ὄρεξιν καὶ δίδει **Δύναμιν, Ζωὴν** καὶ **Ὑγείαν.**

ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

- ΟΜΟΝΟΙΑ -

ΣΑΠΟΥΝΙ - ΚΡΕΜΑ - ΠΟΥΔΡΑ

EDELWEISS (ΕΝΤΕΛΒΑΪΣ)

Εἶναι τὸ ἀπαραίτητον **Τρίο** διὰ τὴν τουαλέττα τῶν Κυριῶν.

Δίδουν ὡραιότητα, δροσερότητα καὶ ἀπαλότητα εἰς τὸ δέρμα καὶ ἀφίνουν ἕνα γλυκύτατο ἄρωμα.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΔΑΡΜΟΛ

ΚΛΘΑΡΤΙΚΑ ΣΟΚΟΛΑΤΑΚΙΑ

τὸ δραστηριώτερον,
τὸ εὐληπτότερον,
καὶ τὸ εὐθηνότερον
:: Καθαρτικόν ::

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΖΩΝΕΣ ΚΟΡΣΕΔΕΣ

Μὲ ἐκλεκτὰ ὑλικὰ, τελείαν ἐφαρμογὴν καὶ λογικὰς τιμὰς εἰς τὸ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΟΜΟΝΟΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΘΗΝΑΙ, Νοταρᾶ 17

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Κ. ΣΥΡΙΑΝΟΥΔΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ Γ'

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

Ἐσωτερικοῦ Δρχ. 12ᾳ
Ἐξωτ. Δ. Ἀγγλίας 1
Ἐξάμηνοι κατ' ἀναλογίαν.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2½

Ἀναμφισβήτητα ἄν δέν ἀποτελοῦσαν κι' αὐτὰ μιὰ ἀπ' τὴς καθιερωμένες παλῃὲς συνήθειες ποὺ πρέπει «κοὺτ καὶ κοὺτ» νὰ τῆς ὑποστῇ κανένας, ἄν δὲν θέλῃ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἄνθρωπος ζῶν ἔξω τοῦ κόσμου, φέτος δὲν θἄχαμε κούλουμα οὔτε γλέντια καθαροδευτεριάτικα καὶ οἰκογενειακὲς ἐκδρομὲς πρὸς ὅλα τὰ πέρατα τῶν ἔξω τῆς πρωτευούσης ἐξοχῶν.

Καὶ πραγματικὰ τί σοῦ χρειάζεται ἡ ξεκούρασις ὅταν δὲν εἶσαι κἄν κουρασμένος; Τί σοῦ χρειάζεται ἡ νηστεία ὅταν δὲν πάσκασες τὴς προηγούμενες μέρες; Γιατὶ περὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς πρόκειται.

Σ' ἄλλους καιροὺς ἡ Καθαρὴ Δευτέρα ἦταν σὰν νὰ ποῦμε ἡ φυσικώτερη ἐπακολούθηση τῶν γλεντιῶν τῆς Ἀποκρηᾶς, ἦταν ὁ καφὲς ποὺ πίνει ἕνας μεθυσμένος ἢ ζαλισμένος ἔστω ἄνθρωπος γιὰ νὰ συνέλθῃ στὴν πρότερη νηφαλιότητά του.

Μὰ ὅταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἤπιε, ὅταν δὲν ξενόκτησε, ὅταν δὲν γλέντησε, ὅταν δὲν π α ρ ά φ α γ ε, τί τοῦ χρειάζεται ἡ νηστεία;

Δὲν τὸ βρίσκετε καὶ σεῖς ἀστεῖο τὸ πρᾶγμα; Ἐμένα τοὐλάχιστο μοῦρχονταν ἄθελά μου νὰ γελάσω βλέποντάς τους τὴ Δευτέρα πρωῖ-πρωῖ νὰ ξεκινοῦν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, φορτωμένοι καλάθια, καλαθάκια, πακέτα καὶ πακετάκια, νὰ στριμώγνονται σὰν σαρδέλλες μέσα στὰ τράμ καὶ τὰ λεωφορεῖα γιὰ νὰ πᾶνε νὰ γιορτάσουν τὰ πατροπαράδοτα κούλουμα!

Ἀλλὰ ἄς τὰ ἀφήσωμεν αὐτὰ γιὰ μιὰ ἄλλη φορά. Τώρα οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀπεφάσισαν νὰ γλεντήσουν, ἔστω, ἄς τοὺς συνοδέψουμε καὶ μεῖς στὸ γλέντι τους.

Ἀρχίζουμε ἀπ' τὴς συζητήσεις καὶ τὴς συνεννοήσεις ποὺ ἔχουν ὡς κύριον σκοπόν τους νὰ ἀποφασισθῇ ὁ τόπος τῆς ἐκδρομῆς. Ποῦ θὰ εἶναι καλλίτερα, οἰκονομικότερα, ἀνετώτερα, διασκεδαστικότερα καὶ πολλά, πολλὰ ἀκόμα... ότερα. Λαμβάνουν μέρος ὅλοι ἀπὸ τὸν γηραιότερον ἴσαμε τὸν νεώτερον. Ἀπαριθμοῦνται ὀνόματα τοποθεσιῶν, ἀπακολουθεῖ λεπτομερὴς ἐξέτασις καὶ ἔρευνα... τῆς τοποθεσίας ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς, διασκεδαστικῆς, συγκοινωνιακῆς καὶ (συμπληρώνετε πάλι ἄν θέλετε τὸν κατάλογο μὲ ὅλα τὰ εἰς... κῆς). Ἡ μία εἶναι μακρυά, ἡ ἄλλη δὲν ἔχει νερό, ἡ ἄλλη προϋποθέτει πραγματικὴν ὀδύσσειαν περιπλανήσεων καὶ μεταφορᾶς, ἡ ἄλλη ἀπορρίπτεται διὰ ἄλλον λόγον, καὶ ἑτέρα διὰ ἑτέρους. Ἡ παρέα διχάζεται: οἱ μὲν προτιμοῦν θάλατταν, οἱ δὲ κορυφὴν ἢ πρόποδας βουνοῦ. Πρὸς στιγμὴν ἐπαπειλεῖται ρῆξις, χάρις ὅμως στὴν ἐπέμβασιν τῶν ψυχραιμοτέρων τῆς παρέας ἀποσοβεῖται καὶ ἐπιτυγχάνεται τέλος πάντων ἡ συμφωνία, συμφωνία ἡ ὁποία — εἰρήσθω ἐν παρόδῳ — ἀφήνει τὰ ἐννέα δέκατα τῆς παρέας δυσαρεστημένους.

Ὁρίζεται ὁ τόπος συναθροίσεως καὶ ἡ παρέα διαλύεται γιὰ νὰ ἀρχίσῃ σὲ λίγο νέες μονομερεῖς συζητήσεις. Αὐτὲς διεξάγονται μεταξὺ τῶν μελῶν ἑκάστης οἰκογενείας. Τί θὰ ψωνίσουν; Γίνεται νέα ἀπαρίθμησις τῶν εἰδῶν τοῦ σαρακοστιανοῦ μενοῦ, λαμβάνεται προσεκτικὴ σημείωσις σ' ἕνα χαρτάκι, καὶ ὁ πάτερ φαμίλιας ἀναχωρεῖ συνοδεία μικρῆς ὑπηρετρίας ἢ τοῦ νεωτέρου τῶν διαδόχων του διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ μεταφορὰν τῶν ἀποφασισθέντων καὶ καταγραφέντων εἰδῶν.

Χαράγματα Καθαρῆς Δευτέρας. Μᾶς ξυπνοῦν καὶ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ στερηθοῦμε τὸν ὡραιότατο πρωϊνὸ ὑπνάκο μας. Δὲν μᾶς δίνουν οὔτε τὸν καιρὸ νὰ ντυθοῦμε μὲ τὸ κέφι μας. Ἡ ὥρα ἔχει περάσει καὶ πρὶν φύγουμε ἔχουμε νὰ ἑτοιμάσουμε καὶ μερικὰ πακέττα. Ἀρχίζει τότε ἕνα πανδαιμόνιο ἀπὸ φωνές, ἐρωτήσεις, ἀπαντήσεις, διαταγές.

— Ποῦ εἶναι ὁ ταραμᾶς; Φέρε μου τὸ κάρδαμο. Ξεχάσαμε τὰ λεμόνια... Τὰ θαλασσινὰ δὲν εἶναι φρέσκα... Ἡ ἐλιὲς εἶναι ὅλο κουκοῦτσι καὶ πέτσα... Δέσε αὐτό, ... πάρε ἐκεῖνο, ... ἔσπασε ὁ σπάγκος ... καί... καί... καί...

Τέλος τὰ πάντα ἑτοιμάσθηκαν καὶ ἡ οἰκογένεια — τῶν θηλυκῶν προπορευομένων — ξεκινᾷ φορτωμένη γιὰ τὸ σταθμό.

Ἐκεῖ τὴν περιμένει ἄλλη φασαρία. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας χάνονται μέσα στὸν κόσμο, σπρώχνονται, σκουντιοῦνται, τσιμπιοῦνται καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἐπαναλαμβάνεται πάλι ἡ σκηνὴ τῶν φωνῶν, τῶν ἐρωτήσεων, τῶν ἀπαντήθεων, τῶν διαταγῶν.

— Καλὲ παιδάκι, ἔλα δῶ... Ποῦ εἶναι καλὲ ἡ Κοῦλα... Χάθηκε καὶ βαστᾷ καὶ τὸ μεγάλο πακέττο... Νὰ ἡ κυρὰ Ἀνδριανή... Στάσου βρὲ παιδί μου νὰ περάσω... Ὤχ! μὲ πάτησες... Παναγία μου ὁ στραβούλιακας... Καλὲ μάτια δὲν ἔχεις;

Τὸ ἀρσενικὸν στοιχεῖον βρίσκεται ἐδῶ στὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του. Αὐτὸ βλέπει, ἀκούει, διευθύνει τὰ πάντα.

— Κάτσε ἐδῶ καὶ περίμενε... Κράτα αὐτό... Μὴν τὸ κουνήσετε... Προσέχτε μὴν χαθῆτε... Γιὰ τὸ Θεὸ προσέχετε τὰ πράγματα μπᾶς καὶ σᾶς τὰ βουτήξῃ κανένας...

Τέλος ὅλα τακτοποιοῦνται κακὴν κακῶς καὶ τὸ μεταφορικὸν μέσον ξεκινᾶ. Στὸ δρόμο κάπου-κάπου κανένας λιχούδης χώνει τὸ χέρι στὸ καλάθι ἀλλὰ κεραυνοβολεῖται ἀμέσως ἀπ' τοὺς ἄλλους. Κι' ἡ παρέα φτάνει τέλος πάντων στὸν προορισμό της.

Ἐδῶ πιὰ εἶναι ὅ,τι κι' ἄν εἶναι. Σωστὸ πανδαιμόνιο. Φωνές, τραγούδια, ρομβίες, κλάψες παιδιῶν, μαλλώματα, ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις — βλέπετε αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ Ἔρως δὲν τὸν κόφτει ἄν εἶναι Λαμπρὴ ἢ Σαρακοστή· χώνει ξακολουθητικὰ τὴν οὐρίτσα του παντοῦ — τσακώματα, παρεξηγήσεις, ὄχ! βάχ!, τὸ φιλότιμο στὴν ἡμερησία διάταξι, τὸ κουμπόβρι καὶ ἡ δίστομη βρίσκεται ἑτοιμη νὰ δράσῃ ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως προσβληθείσης — ἔστω καὶ κατὰ φαντασίαν — τιμῆς.

Ἄς προτιμήσουμε νὰ ἀποφύγουμε τὴν ποικιλίαν αὐτὴν τοῦ προγράμματος, ἄς φᾶμε ἡσυχοι τὸν ταραμᾶ, τὴς ἐλιές, τὸ κάρδαμο καὶ τὸ παστέλι κι' ἄς ξαναπάρουμε τὸ τραῖνο γιὰ πίσω.

Ξεκινήσαμε τὸ πρωὶ στὴς ἕξη καὶ μυρίζουμε τὸ βράδυ στὴς δέκα, ἑνδεκα τσακισμένοι κυριολεκτικά, νυσταγμένοι, βρώμικοι, τσαλακωμένοι.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, κάνει ἕνα πρόχειρο ἰσολογισμὸ ἐξόδων, ἀφαιρεῖ τὴν ἀξίαν τῶν ἐναπομεινάντων καὶ ἐπανακομισθέντων εἰδῶν, ἡ νοικοκυρὰ τὰ τοποθετεῖ εἰς τὰ ἐρμάρια, μαζεύονται τὰ χαρτιὰ καὶ οἱ σπάγγοι τῶν πακέττων γιὰ νὰ χρησιμεύσουν σὲ προσεχῆ ἐκδρομὴν καὶ ἡ καθαρὰ Δευτέρα λαμβάνει τέλος μὲ χασμουρητὰ καὶ μὲ νυσταγμένες εὐχὲς διὰ τὴν «αἴσιον καὶ ἐν πλήρει ὑγείᾳ διέλευσιν τῆς Σαρακοστῆς». Ἀμήν!...

Νείλος Μπέης

Τοῦ κ. Δ. Χρονοπούλου

ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

"Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΕΝ ΑΟΥΣΤΕΡΛΙΤΣ,,

Ποῦ πηγαίνει ἔτσι σὰν χαμένος σήμερα ὁ κὺρ Σωτήρης ὁ συνταξιοῦχος; Αὐτὸς ποτὲ δὲν γυρίζει στοὺς δρόμους. Δὲν εἶναι, δὲν ἦταν ποτὲ σουλατσαδόρος. Ἔτσι ἀπὸ τὰ νειάτα του, κ' ὄχι γιατὶ τὸν πάσανε τώρα τὰ γεράματα. Πρωΐ-πρωΐ ἔφευγε ἀπ' τὸ δωμάτιό του—δωμάτιο μετ' ἐπίπλων τῆς κυρὰ Παγώνας—καὶ τραβοῦσε πεζὸς κατὰ τὸ καφενεῖο. Δὲν ἦταν καὶ τόσο κοντά, ἀλλὰ ὁ δρόμος τὸν εὐχαριστοῦσε. Τοῦ ἦταν τόσο γνώριμος! Τὸ μπακάλικο στὴν γωνιὰ καὶ ἀπ' ὄξω κάθε πρωΐ τὸ παιδὶ ποὺ σαρώνει. Ἕνα πρωϊνὸ τὸν λέρωσε. Πιάσανε κουβέντα κ' ἀπὸ τότε γίνανε φίλοι:

—Καλημέρα μπάρμπα!

Ὁ κ. Δ. Χρονόπουλος

—Καλῶς τὸ παιδί....

Καὶ τραβοῦσε τὸ δρόμο του σιγὰ-σιγά. Παραλάτω ὁ φοῦρνος μὲ τὴν μόστρα ὅλο ψωμιά. Ὕστερα ὁ τσαγκάρης. Μέρα-νύχτα στὴ δουλειά, σκυμμένος, τὰ συννεφιασμένα πρωϊνά, κάτω ἀπὸ τὴν λάμπα τοῦ γκαζιοῦ. Ἀπὸ πάνω κολλημένη φάτσα μιὰ παλιὰ λιθογραφία: «Ἡ παράδοσις τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸν νικηφόρον ἑλληνικὸν στρατόν». Ὕστερα σπίτια. Τὸ μικρὸ κόσμι στὴ γωνιά, ἄλλος φοῦρνος, ἕνα ἐμπορικό, κάτι ἀχαμνὰ δεντράκια καὶ κατόπι ἀπότομα ἕνα θεόρατο καινούργιο σπίτι. Πολυκατοικία. Σωστὸς οὐρανοξύστης κ' ἀπὸ κάτω μαγαζιά, κ' ἕνα γκαράζ στὴ μέση. Ὤ! πόσο τὸ μισοῦσε αὐτὸ τὸ σπίτι ὁ κὺρ Σωτήρης. Δὲν ἤξερε κ' αὐτὸς τὸ γιατί, μὰ τὸ μισοῦσε.

Καὶ στὸ τέλος τὸ καφενεῖο. Ὁ καφενές του. «Καφενεῖον ἡ Ἀκρόπολις». Τρεῖς τζαμοτὲς πότες στὴ γραμμὴ κ' ἀπ' ὄξω τραπεζάκια. Μέσα πάλι τὸ ἴδιο. Κι' ἔτσι ὁ καφενὲς ἦταν γεμάτος πάντα, μέσα. Τὰ γκαρσόνια πηγαινοερχόνταν γρήγορα-γρήγορα, σκουπίζανε μὲ κάτι βρωμοπετσέτες τὰ τραπέζια καὶ δίνανε τὴς παραγγελίες μὲ φωνὴ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὴ μύτη:

—"Ενα μέτριον καὶ ὄχι...

Κουβέντες, ὀχλοβοή, χτυπήματα ἀπάνω στὰ τραπέζια. Καὶ πὸ πολὺ ἀπ' ὅλα τὸ μονότονο τίκ-τὰκ τοῦ ταβλιοῦ. Τάβλι δεξιά, τάβλι ἀριστερά. Τίκ-τάκ, τίκ-τάκ, τίκ-τάκ.

"Ολα αὐτὰ ἦταν τόσο ἀγαπημένα στὸν κὺρ Σωτήρη! Λὲς κ' εἶχε δέσει τὴ ζωή του μὲ τὸν καφενέ του. Ἐννιὰ χρόνια τώρα—ἀπὸ τότε ποὺ πῆρε σύνταξι—περνάει τὴν ἡμέρα του ἐδῶ. Ἔρχεται τὸ πρωΐ καὶ φεύγει μόνο τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ πάῃ στὸ μαγέρικο γιὰ φαΐ. Γυρίζει ὕστερα στὴς κυρὰ-Παγώνας, κοιμᾶται καὶ τὸ ἀπογευματάκι ἐγαίνει. Πάλι στὸν καφενέ του. Θὰ μπῇ μέσα, θὰ περάσῃ πάντα ὅλο τὸ διάδρομο—γύρω τραπέζια γεμάτα—καὶ θὰ καταλήξῃ ἐκεῖ στὸ βάθος. "Α! αὐτὸ τὸ παλιοτράπεζο εἶναι δικό του. Τὸ ἀγαπάει. Χώνεται στὴ γωνιά, ξεκουράζεται ἀπὸ τὸ δρόμο, ξελαχανιάζει, ρίχνει ἕνα βλέμμα γύρω κ' ὕστερα χτυπάει τὸ μπαστοῦνι του πάνω στὸ μάρμαρο:

—Μιλτιάδη...

Τίποτ' ἄλλο. «Μιλτιάδη» μόνο. Κι' ὁ Μιλτιάδης καταλαβαίνει. Φουσκώνει σὰν ἰνδιάνος καὶ ξεφωνίζει:

—"Ενα καρὺ γλυκόν....

Ἔρχεται σὲ λίγο ἀχνιστός, ζεματιστός, ὁ καρὺ γλυκὸς μαζὶ μὲ τὸ ποτῆρι τὸ νερό. Κι' ὁ κὺρ Σωτήρης τὸν ρουφᾶ ἀργὰ-ἀργὰ μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὸν τοῖχο. Μιὰ μαυρισμένη χορνίζα. Μιὰ εἰκόνα: «Ὁ Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς». Δὲν τῶλεγε ἀπὸ κάτω. Μὰ ὁ κὺρ Σωτήρης τῶξερε. Ὅταν πρωτοῆρθε, ἐδῶ κι' ἐννιὰ χρόνια, ἡ παρέα του, ὁ Χρῆστος Παναγόπουλος—Θεὸς σχωρέστον—καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τὸ εἶχε πῆ:—"Ο Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς. Κι' ἀπὸ τότε ὁ κὺρ Σωτήρης ὁπότε θυμότανε τὸν Χρῆστο τὸν Παναγόπουλο ἔβλεπε κοντὰ καὶ τὸν Ναπολέοντα. Καὶ πάλι σὰν ἀδάβαζε τίποτα—ἂν τύχαινε—γιὰ τὸν Ναπολέοντα θυμότανε τὸν Χρῆστο Παναγόπουλο—Θεὸς σχωρέστον.

Ὁ Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς. Καθὼς ρουφοῦσε τὸν καρὺ γλυκό του, καθόταν καὶ τὸν ἔβλεπε ἐπίμονα. Ἀπάνω στ' ἄλογο, μὲ τὴς πλάτες γυρισμένες λίγο δεξιά. Στὰ χέρια του ἕνα μακρὺ τηλεσκόπιο. Καὶ πίσω οἱ στρατηγοὶ χρυσοντυμένοι, μὲ λοφία, μὲ μανδύες. Στὸ βάθος κάτι ἀδιόρατες γραμμές. Ὁ στρατὸς ποὺ πολεμοῦσε κ' ἕνας καπνὸς μαῦρος στὸν ὁρίζοντα. Ὁ Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς.

Σὲ λίγο ἔρχεται κ' ὁ Ἡλίας. Ἄλλος συνταξιοῦχος, φίλος κ' ἀχόριστος. Τὸν ἔφερε κάποτε ὁ Χρῆστος ὁ Παναγόπουλος—ὁ Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς—καὶ σὰν πέθανε ἐκεῖνος ἀπομείναν οἱ δύο. Κι' ἐκεῖνος—ὁ Ἡλίας—τὸ ἴδιο, ὅλο στὸν καφενέ. Μὰ ὄχι σὰν τὸν κὺρ Σωτήρη. Ἐρχότανε λίγο ἀργότερα τὸ πρωΐ, κ' ἔφευγε νορίτερα τὸ βράδυ. Εἶχε τὴ γυναῖκα του, γι' αὐτό. Ἐνῶ ὁ κὺρ Σωτήρης ἦταν μόνος κ' ἔρημος. Χρόνια καὶ χρόνια τώρα, τὸν ἄφησε ἡ γυναῖκα του γιὰ πάντα. Κι' ὁ γιιός του πῆγε στὰ δεκατρία, εὐτὲρ πίστεως καὶ πατρίδος». Πᾶνε ὅλοι. Κι' ἔτσι μένει μόνος κ' ἔρημος ὁ κὺρ Σωτήρης, προϊ-βράδυ στὸν καφενέ. Καφενεῖον «ἡ Ἀκρόπολις». Καὶ τὸ ἄλλο: «Ὁ Ναπολέων ἐν Ἀούστερλιτς».

⁂

Ποῦ πηγαίνει λοιπόν, ἔτσι σὰν χαμένος σήμερα ὁ κὺρ Σωτήρης; Κι' αὐτὸς δὲν ξέρει! Τὸ πρωΐ πῆρε τὸν συνηθισμένο δρόμο καὶ τράβηξε στὸν καφενὲ σιγὰ-σιγά. Ἔφτασε λαχανιασμένος μὲ τὴ χαρούμενη προσδοκία νὰ ξεκουραστῇ στὴ γωνίτσα του ρουφώντας τὸν καρὺ γλυκό του. Ἄξαφνα ὅμως, ὅταν ἔφτασε σκαφτὸς μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ καφενείου καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι, εἶδε κάτι περίεργο. Ἡ πόρτα ἦταν κλειστή. Μόνο κάτι σκαλοσκὲς καὶ μερικοὶ μαστόροι σκαφαλωμένοι. Ἀπὸ τὴς τζαμόπορτες τὸ καφενεῖο φαινόταν ἔρημο καὶ ἄδειο. Οὔτε τραπεζάκια, οὔτε ὁ πάγκος, οὔτε κανένας. Οὔτε ὁ Μιλτιάδης. Κι' ὁ τοῖχος ἔρημος, οὔτε ὁ Ναπολέων, οὔτε ἄλλο. Μιὰ ἐπιγραφὴ μόνο κολλημένη στὴ τζαμόπορτα: «Τὸ κτίριον κατεδαφίζεται». Τίποτ' ἄλλο...

Ναί! Ναί! Ἀπὸ πολὺν καιρὸ τὸ ἤξερε ἀκούσει. Ὁ ἰδιοχτήτης ἤθελε νὰ γκρεμίσῃ ὅλα τὰ μικρομάγαζα. Μαζὶ καὶ τὸ καφενεῖο. Ἐκεῖ θὰ χτιζόταν ἕνα μεγάλο σπίτι μὲ πολλὰ πατώματα καὶ ἴσος μὲ γκαράζ. Ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ δὲν χώνευε ὁ κὺρ Σωτήρης. Ἀλλ' ἀπὸ τότε τίποτ' ἄλλο. Οὔτε κουβέντα. Εἶχε ξεχαστῆ κ' ὁ ἰδιοχτήτης καὶ τὸ μεγάλο σπίτι. Καὶ σήμερα! Τί ἦταν αὐτὸ πάλι. Ἔτσι ἀναπάντεχα, ἀπρόοπτα, αἰφνίδια. «Τὸ κτίριον κατεδαφίζεται».

Ρώτησε τοὺς μαστόρους. Σίγουρα θὰ ξέρανε.

—Μπᾶς καὶ ξέρετε τίποτα γιὰ τὸ καφενεῖο...

—Ποῦ νὰ ξέρουμε, μπάρμπα. Ἐκεῖς ὁ δουλειά μας τηράμε...

Ἀπομακρύνθηκε σκυφτὸς κ' ἀπὸ πίσω σὲ τοὺς μαστόρους νὰ γελοῦν.

—Ὁ γέρος τὸ νοῦ του στὸ καφενέο, ἔλεγε ὁ ἕνας. Κι' οἱ ἄλλοι χαχάνιζαν.

Πῆρε τὸ δρόμο χαμένος, ἀποσβολωμένος. Δὲν τὸ περίμενε. Ἀκοῦς ἐκεῖ! Παιδὶ νὰ τὸ λεγε. Ἔξαφνα σκέφτηκε πὼς θὰ ἔβρισκε κανένα διπλανὸ καφενεῖο. Βέβαια. Ἐκεῖ θὰ σκόντουσαν δυὸ-τρία καφενεῖα. Ξαναγύρισε κ' μπῆκε στὸ ἕνα. Τράβηξε γραμμὴ στὸν πάγκο καὶ στάθηκε περιμένοντας. Ἀλλὰ ἐκεῖ μόνο δουλειὰ ἔβραζε. Τὰ γκαρσόνια ἔρχονταν κ' ἔφευγαν κ' τὴ χόντουσαν, γύριζαν κ' ἔψευγαν, ἔπαιρναν παραγγελίες, μετροῦσαν μάρκες στὸν πάγκο. Βρίμενε λίγο μάτσα. Εἶδε πὼς δὲν θέτανε ἐδῶ στὸ ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ δουλειά τους. Ντράπηκε κ' ἔφυγε. Κι' ἄρχισε πάλι νὰ περπατῇ.

Κι' ὁ Ἡλίας; Τί νἄγινε ὁ Ἡλίας. Ὅπου κι' νἄρθε ἤξερε ποῦ καθόταν. Κάθε μέρα στὸν καφενέ. Ποτὲ δὲν σκέφτηκαν πὼς μποροῦσε κάποιος τοὺς χωρίσῃ, ἐξὸν ὁ θάνατος δέβαιε κ' ἐμένα! Νὰ σήμερα ποὺ χαθήκανε. Ἀπορεῖ ἀλλὰ ὕστερα ἡ σκέψη του ἔπαψε ἄλλο νὰ ἀπορῇ. Γιατὶ δηλαδὴ. Περίεργο ἦταν. Ἡ τὸ καφενεῖο. Κι' αὐτὸ μιὰ μέρα θὰ χανόταν. Τί σημαίνει τί αὔριο. Ὅλα ἔρχονται καὶ φεύγουν. Δὲν μποροῦσε. Ἔτσι ἦταν ὁ κόσμος.

Ἄρχισε νὰ τὸν ρουφᾶ σιγὰ-σιγά.

Ὕστερα πάλι τούρχόταν στὸ νοῦ ὁ Μιλτιάδης. Ποῦ νὰ πῆγε; Ἄραγε μετακομίστηκε κι αὐτὸς; Ἄν εἶναι, θὰ μάθαινε. Ἀλλὰ ὁ Μιλτιάδης. Ἄν ἔκλεισε τὸ καφενεῖο τώρα θὰ ἀναζητοῦσε ἄλλοῦ. Οἰκογενειάρχης ἄνθρωπος. Φτωχός καὶ μεροκαματιάρης. Δὲν καθόταν σὰν τὸν μέρα.

Ἄν ἔρριχνε μιὰ ματιὰ στὰ καφενεῖα ἔνιωθε περνοῦσε μπορεῖ νὰ τὸν ἔβλεπε. Ποιός ξέρει; Ὅσο μεγάλη κ' ἂν ἔγινε ἡ Ἀθήνα δὲν χωρᾶ τὰ κανένας. Τί διάβολο!...

⁂

Ἄρχισε νὰ προχωρῇ. Πῆρε σιβάρια τὰ καφενεῖα. Στεκότανε στὶς πόρτες καὶ κοίταζε μέσα. Πουθενὰ ὅμως ὁ Μιλτιάδης. Μόνο ξένα, ἄγνωστα, ἀλλοιώτικα. Καὶ πρόσωπα. Ἔκανε στάση στὶς πόρτες τῶν καφενείων μακρῶν καὶ μεγάλων καὶ κυττοῦσε. Ὁ Μιλτιάδης; Ὁ Μιλτιάδης.

Τίποτα. Κουράστηκε νὰ γυρίζῃ στὰ τσίμπλα. Εἶχε περάσῃ τόσα καφενεῖα καὶ κοιτάζοντας. Κι' ὅμως δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀφήσῃ τὴν ἐλπίδα. Λὲς κ' εἶχε γίνει ζήτημα ζωῆς, νὰ τὸν ἀναζητήσῃς. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ τέλος τὸ ἔκανε. Ἄν ἔρχεται ἀπὸ τὴ γεφύρα τὸ ἀριστερὸ μέρος. Ἀπὸ τὴ μεριὰ τοῦ Ὀλυμπιείου. Ἐκεῖ ἀκριβῶς ἦταν τὸ σπίτι τοῦ Μιλτιάδη. Ἄν ἔρχεται ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ὁμονοίας. Ἄν ἔρχεται ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ὁμονοίας ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ἀκροπόλεως. Ἄν ἔρχεται ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ὁμονοίας ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ὁμονοίας

Ξένες ἐπικαιρότητες

ΤΑ ΣΠΑΣΜΕΝΑ ΦΤΕΡΑ

Ἡ πυροκαϊά κατέστρεψε τελευταῖα ἕνα ἐργοστάσιο ἀεροπλάνων, στὸ Ὀρλὺ (Γαλλία).

Φαινομενικά, αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτε. Ποιὸς ὅμως μάντεψε, ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ μαντέψῃ πὼς αὐτὴ ἡ εἰδησις ἦταν ὁ ἀντίκτυπος ἑνὸς δράματος ποὺ ἄρχισε πρὸ τριετίας; Εἶναι τρία χρόνια ποὺ ἕνας ἄνδρας ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς μοίρας.

Στὸ 1927, ἦταν στὸ 340 ἀεροπορικὸ σύνταγμα, στὸ Μπουρζέ, ἕνας νεαρὸς ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγός, ὁ Ρενὲ Κουζινέ, ποὺ σὲ ἡλικία δεκαεννιὰ χρονῶν εἶχε μπῆ στὴν ἀεροναυτικὴ σχολή.

Ἀντιλαμβανόταν εὔκολα τὰ διάφορα προβλήματα τῆς ἀεροπορίας καὶ ἐπινοοῦσε καινούργια σχέδια. Πῆρε πτυχία, κατεσκεύασε ἕνα ἑλικόπτερο. Καὶ μιὰ μέρα, βρέθηκε στὸ δρόμο, ἀντιμέτωπος μὲ τὴ ζωή, μὲ τὰ διπλώματά του, τὰ πτυχία του,—καὶ χωρὶς χρήματα.

Οἱ γονεῖς του ἦταν φτωχοὶ δάσκαλοι, δὲν εἶχε οὔτε φίλους, οὔτε προστάτας καὶ τὰ πτυχία του δὲν ἀπέδιδαν τίποτε. Κατατρεγμένος ἀπ' τὴ μοῖρα, ἐξ ἀρχῆς, ὁ Κουζινὲ κατετάχθη ἀπεγνωσμένα στὸ σύνταγμα. Πιλότος στὸ Μπουρζέ, εἶχε ἀεροπλάνο στὴ διάθεσή του καὶ ἱκανοποιοῦσε τὸν πόθο του. Ἡ θητεία του τελείωσε. Ἦταν ἀνθυπολοχαγός, φοβήθηκε τὴν διοπάλη καὶ πρὸ παντὸς μὴ χάσῃ τὸ ἀεροπλάνο του: κατετάχθη καὶ πάλιν.

Ἔμενε κάμποσο καιρὸ σ' ἕνα σπιτάκι τοῦ μπουλβὰρ Μαζεντά, ὅπου ἐξακολουθεῖ, ἄλλωστε, νὰ μένῃ. Κατὰ τύχην, ὁ ἰδιοκτήτης του ἦταν παλιὸς ἀεροπόρος, ἀπ' τὸν πόλεμο. Ἔβλεπε μὲ συμπάθεια, μὲ συγκίνηση, τὸν νοκιάρη του νὰ ἐργάζεται κάθε νύχτα, στὸ δωματάκι του, σὲ ὑπολογισμούς, σὲ σχέδια. Ὁ Κουζινὲ εἶχε σχεδιάσει κ' ἔλας τὸ ἀεροπλάνο του: τὸ «Οὐράνιο Τόξο».

Τὴν ἄνοιξη τοῦ 1927, ἔλαβε χώραν ἡ ἀνακώρησις τοῦ Νουνζεσέρ. Κ' ἡ ἀφιξις τοῦ Λίντμπεργκ. Τὸ μικρὸ ἀσημένιο ἀεροπλάνο ἔπεσε στὸ Μπουζέ, ἀνάμεσα στὸν κόσμο ποὺ εἶχε σχεδὸν τρομοκρατηθῆ ἀπ' αὐτὸ τὸ θαῦμα. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ Κουζινὲ γύρισε σπίτι του κλαίοντας ἀπὸ μανία.

«Εἶναι φοβερό, ἔλεγε, μὰ εἶναι γιὰ τρελλαθῆ κανείς. Ἐγὼ ἔχω σχεδιάσει τὸ ἀεροπλάνο ποὺ θὰ διασχίσῃ ἐπιστημονικά, χωρὶς περιπέτειες, οἴγουρα, καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ πραγματοποιήσω».

Καὶ κάτταζε μὲ θλίψη τὰ ἄχρηστα χαρτιά του.

Ὁ ἰδιοκτήτης του, ἀκούγοντας τὰ λόγια του, τὸν πλησίασε:

— Πόσα σᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ πραγματοποιήσετε τὸ σχέδιό σας, γιὰ ν' ἀρχίσετε τοὐλάχιστον;

Ὁ Κουζινὲ τὸν παρατηροῦσε κατάπληκτος:

— Θἄρχιζα καὶ μὲ χίλια φράγκα, ἂν τὰ εἶχα.

Ὁ παλιὸς ἀεροπόρος χαμήλωσε τὴ φωνή:

— Ἔχω καμμιὰ σαραντάριὰ χιλιάδες φράγκα οἰκονομίες, εἶπε. Σᾶς τὰ δίνω. Ἂν ἐπιτύχετε, τόσο τὸ καλλίτερο. Ἂν ἀποτύχετε, ἂς μὴ ξαναγίνῃ λόγος. Πάρτε μιὰ ἐπιταγή.

Μετὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες, στὸ Ὀρλὺ ἕνα ἐργοστάσιο ἄρχιζε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀεροπλάνου, ὅπως τὸ εἶχε φαντασθῆ ὁ νεαρὸς ἐφευρέτης.

Εἶναι δύσκολο νὰ φαντασθῆτε τὶς περιπέτειες αὐτῆς τῆς κατασκευῆς. Φυσικά, τὰ πρῶτα ἔξοδα εἶχαν καταμῆ τὴν συγκινητικὴ συνεισφορὰ τοῦ ἰδιοκτήτου. Ἄρχισε ἡ ἀναζήτησις τῶν χρημάτων. Πολλοὶ φίλοι ὅμως περιστοίχιζαν τώρα τὸν Κουζινέ, κ' ὁ πόθος του εὕρισκε ἀπήχηση στὶς εὐγενικὲς καρδιές. Ἕνα-ἕνα συγκεντρώθηκαν τὰ πολύτιμα χαρτονομίσματα. Ἄλλωστε, τίποτε πιὰ δὲν σταματοῦσε τὸν Κουζινὲ ποὺ ἤνοιωθε τὸ ἔργο του νὰ γεννᾶται κάτω ἀπ' τὰ δάχτυλά του. Στὸν Μάιο τοῦ 1928, τὸ μηχάνημα ἦταν τελειωμένο. Ὁ Ρενὲ Κουζινὲ εἰδοποίησε τότε τὴς τῆς τεχνικὲς ὑπηρεσίες τῆς ἀεροπορίας πὼς εἶχε φέρει εἰς πέρας ἕνα «πρωτότυπο» καὶ ζητοῦσε νὰ τὸ ἐξελέγξουν. Δὲν ἦρθε κανείς. Ζήτησε νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἄδεια νὰ πετάξῃ. Τοῦ τὴν ἀρνήθηκαν. Στὶς 7 Μαΐου, διέτάξε νὰ βγάλουν τὸ ἀεροπλάνο ἔξω ἀπ' τὸ ὑπόστεγο καὶ εἰδοποίησε τηλεφωνικῶς ὅτι θὰ ἔρευνε ὁ π ω σ δ ή π ο τ ε. Ἔσπευσαν νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἄδεια γιατὶ θὰ πετοῦσε καὶ χωρὶς αὐτήν. Ἡ πρῶτες δοκιμὲς ὑπῆρξαν ἔξοχες. Ἄρχισαν νὰ μιλοῦν στοὺς ἀεροπορικοὺς κύκλους, γιὰ τὴ νέα ἐφεύρεση. Ἡ ἐφημερίδες σχολίαζαν τὶς πτήσεις αὐτοῦ τοῦ ἀξιοθαύμαστου ἀεροπλάνου. Ὁ Κουζινὲ εἶχε κερδίσει τὴν πρώτη μάχη.

Δυὸ μεγάλοι ἀεροπόροι τὸ κατάλαβαν καὶ προσεφέρθησαν στὸν Κουζινέ: ὁ πιλότος Ντρουὲν κ' ὁ Λὲ Μπρί. Ὁ πρώην ἀσήμαντος ἀνθυπολοχαγὸς νόμισε πὼς ἡ πραγματικότης στεφάνωνε τὸ ὄνειρό του κ' ὅτι τὴν ἴδια χρονιά, ἕνα χρόνο μετὰ τὴν πτῆση Νέας-Ὑόρκης —Παρισίων, θὰ ἔδινε τὴ γαλλικὴ «ρεβάνς»: Παρίσι—Νέα-Ὑόρκη!

Ἐδῶ ὅμως τὸν περίμενε ἡ μοῖρα κ' ἀρχίζει τὸ δρᾶμα.

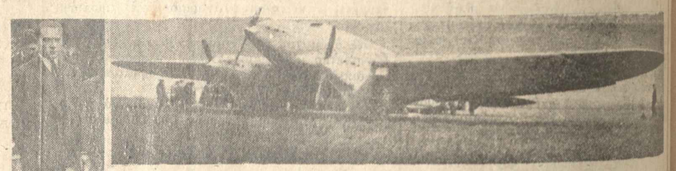

Ἀριστερὰ: Ὁ ἐφευρέτης Κουζινὲ συνοδεύει τὴν νεκρικὴ πομπὴ τῶν Ντρουὲν καὶ Λανέ.
Δεξιὰ: Τὸ Οὐράνιο Τόξο

Στὶς 8 Αὐγούστου 1928, ὁ Ντρουὲν ἀπεφάσισε νὰ κάνῃ μιὰ τελευταία δοκιμὴ «ταχείας ἀνυψώσεως». Ὁ Κουζινὲ βρισκόταν στὸ Παρίσι. Ὁ Λὲ Μπρὶ καθυστέρησε,—κ' αὐτὸ ἦταν ἡ σωτηρία του. Τὸ πλήρωμα τοῦ «Οὐρανίου Τόξου» ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν Ντρουὲν, τὸν μηχανικὸ Τζοβανί, τὸν μηχανικὸ Λανὲ καὶ τὸν ραδιοτηλεγραφητὴ Μανυέλ.

Ὁ ἐφευρέτης, ποὺ ἐρχόταν ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ πεδίον, εἶδε τὸ ἀεροπλάνο του ν' ἀνυψώνεται. Ὁ Ντρουὲν ἀνέβηκε κανονικά, ὕστερα κατέβηκε ὁλοταχῶς γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀνυψωθῆ καὶ νὰ κάνῃ τὴ δοκιμὴ τῆς «ταχείας ἀνυψώσεως». Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὅμως τὸ ἀεροπλάνο, ποὺ πήγαινε μὲ ηὐξημένη ταχύτητα, διέσχισε ἕνα «στρόβιλο». Ἔσπασε τὸ ἕνα φτερό του.

Ὁ Κουζινὲ εἶδε τὸ «Οὐράνιο Τόξο» του νὰ τσακίζεται στὸ χῶμα. Ὁ Ντρουὲν πέθανε ἠθικὰ ἐκείνη τὴ νύχτα, λέγοντας: «Ξαναφτιάξτε τὸ ἀεροπλάνο, Κουζινέ. Ἐγὼ ἤμουν ἄτυχος».

Ὁ ἀπελπισμένος ἀεροπόρος ξανάρχιζε τὸν ἀγῶνα.

⁂

Τότε συνέβη κάτι πρωτοφανές. Εὐτυχισμένο, τὸν εἶχαν περιφρονήσει τὸν Κουζινέ. Δυστυχισμένο, θέλανε νὰ τὸν βοηθήσουν. Τὴν ἐπομένη τοῦ δυστυχήματος, ὁ κ. Μποκανόβσα, ὑφυπουργὸς τῆς ἀεροπορίας, τὸν κάλεσε.

«Εἶμαι διατεθειμένος νὰ σᾶς ἐνθαρρύνω, τοῦ εἶπε. Ἀναταυθῆτε λιγάκι, ξαναπάρτε κουράγιο. Ἐλᾶτε νὰ μὲ ξαναδῆτε σ' ἕνα μῆνα καὶ θὰ συνεννοηθοῦμε».

Ὕστερα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες, ὁ κ. Μποκανόβσκι σκοτώθηκε ἀπὸ αὐτοκινητικὸ δυστύχημα, στὸ Τοῦλ. Φυσικά, δὲν ἔγινε πιὰ λόγος γιὰ ἐνθάρρυνση τοῦ ἐφευρέτου.

Κι' ὅμως, οἱ φίλοι του θυσίασαν ὅλες τὶς οἰκονομίες τους καὶ τὸ κανούργιο «Οὐράνιο Τόξο» πληρώθηκε κομμάτι-κομμάτι. Τωὐτοχρόνως, ὁ Κουζινὲ ἀνελάμβανε τὴν κατασκευὴ ἑνὸς ὑδροπλάνου.

Τοῦ ἔκαναν καὶ παραγγελία τριῶν ἐμπορικῶν ἀεροπλάνων, ἐπάνω στὰ σχέδια τοῦ «Οὐρανίου Τόξου». Ὅλα αὐτὰ ἄρχισαν νὰ κατασκευάζωνται. Τὸν Ἰανουάριο, ἔδωκαν τὸ τελευταῖο «ρετουσάρισμα» στὸ ὑπερωκεάνειο ἀεροπλάνο. Κανεὶς δὲν τὸ εἶχε καταρθώσει ἀκόμα κ' ὁ δρόμος ἦταν παρθένος. Ὁ Κουζινὲ ἔλπισε πὼς θὰ ἔκανε πρῶτος τὴ διαδρομὴ: Παρίσι—Νέα-Ὑόρκη. Τὸ καινούργιο πλήρωμά του ἦταν ἕτοιμο. Ὁ Κουζινὲ εἶπε:

«Αὐτὴ τὴ φορά, κέρδισα».

Ἀπεναντίας, τὰ ἔχανε ὅλα γιὰ ὅλα.

Τὴν προτεραιομένη Δευτέρα, στὶς ἑνιὰ τὴ βράδυ, ὁ νυκτοφύλακας τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Ὀρλὺ ἔδωκε τὸ σημεῖο τῆς πυροκαϊᾶς. Ἔτρεξαν ἀπὸ παντοῦ, ἐργάτες, μηχανικοί, γειτόνοι, στοὺς πυροσβεστικοὺς σωλῆνας τοῦ κινδύνου. Ἄνοιξαν τὰ ρομπνέ, οἱ σωλῆνες ὅμως ἔμειναν στεγνοί. Τὸ νερὸ εἶχε κοπῆ σὲ λίγα λεπτά, ὅλα τὰ ὑπόστεγα πῆραν φωτιά. Ὑπῆρχαν τρία ἀντίγραφα τῶν σχεδίων τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Κουζινέ. Αὐτὰ τὰ τρία ἀντίγραφα, ποὺ βρισκόνταν σινιθῆος σὲ τρία ἀσφαλῆ μέρη, ἀ π ο μ ο ν ω μ έ ν α, τὰ εἶχε φέρει ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὰ θέσουν σὲ παραβολή. Ἔτσι, δὲν μπόρεσαν νὰ τὰ σώσουν.

Ὅταν ὁ Κουζινὲ εἰδοποιήθηκε κ' ἔτρεξε στὰ μεσάνυχτα, τὰ ὑπόστεγα ἦταν συντρίμμια. Δὲν ἔμενε πιὰ οὔτε ἕνα κομμάτι ξύλο, οὔτε ἕνας σκελετὸς φτεροῦ, δὲν ἔμενε τίποτε ἀπ' τὸ ὄνειρο, οὔτε ἕνα σχέδιο, οὔτε ἕνα σκίτσο,—ἀπολύτως τίποτε!

Τὸ κτύπημα ἦταν τόσο ἀπότομο, ἡ λεπτομέρεις τόσο παράδοξες σὲ ἀγριότητα, ὥστε ἀποκλειόταν ὁλοσδιόλου νὰ εἶχε ἀνάψει τὴ φωτιὰ τὸ χέρι ἑνὸς τρελλοῦ ἢ φθονεροῦ. Ὄχι. Ἡ μοῖρα τὰ εἶχε προσχεδιάσει ὅλα.

Θὰ ἐπαμένῃ ἄραγε ἀκόμα; Γιατὶ δὲν συνέτριψε τὸν Κουζινέ.

⁂

Δυὸ μέρες μετὰ τὴν καταστροφή, ὁ ἐφευρέτης, χλωμὸς ἀλλὰ μὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ λάμψη στὸ βλέμμα του, ἔλεγε στοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου:

«Τὴν Τρίτη πρωί, δὲν μοῦ ἔμενε ἀπολύτως τίποτε, οὔτε μιὰ σημείωσις, οὔτε ἕνας ἀριθμός. Σήμερα, μετὰ ἀπὸ σαραντακτὼ ὧρες, οἱ σχεδιασταί μου ἐργάζονται καὶ πάλιν σ' ἕνα γραφεῖο ποὺ τακτοποιήσαμε πρόχειρα. Πρόσφατα ὅλα νὰ ξαναρχίσουν ἀπ' τὴν ἀρχὴ καὶ τὰ ξαναρχίζω. Δὲν ἔχω χρήματα, θὰ δρῶ ὅμως. Ὕστερα ἀπὸ τριῶν χρονῶν ἀγῶνα εἶμαι τόσο ἀγνεροδίαστος, τόσο ἀφοπλισμένος, ὅσο τὴν πρώτη μέρα. Ξαναρχίζω. Ὁ Ἀτλαντικὸς γιάθηκε γιὰ μένα φέτος. Θὰ τὸν ἔχω τοῦ χρόνου. Τῆς παραγγελίες δέ, θὰ τὶς παραδώσω ἐγκαιρως».

Ὁ Ρενὲ Κουζινὲ δὲν εἶναι καλὰ-καλὰ εἴκοσι ἕξη χρονῶν. Ἐκεῖνος φτάνει φτερά, ἡ μαῖρα τὰ τσακίζει. Εἴδε ὅμως αὐτὴ νὰ κουρασθῆ πρώτη καὶ νὰ νικήσουν τὰ φτερά.

Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Ὁ Διάλογος τῆς Ἑβδομάδος

Henri Delors

ΣΤΑ ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ...

Π ρ ό σ ω π α:

Φρανσουὰζ Ντυγκαντιὲ ἐτῶν 18
Παῦλος Ντυγκαντιὲ » 23

(Εἶνε Ἀπρίλης. Ὥρα δὴ πρωΐνή. Ἡ Φρανσουὰζ Ντυγκαντιὲ ἔχει φορέσει τὴν νυχτικιά της καὶ ἑτοιμάζεται νὰ πέσῃ στὸ κρεββάτι της. Τὸ φόρεμα τοῦ χοροῦ καὶ τὰ μεταξωτά της ἐσώρουχα, εἶνε ριγμένα ἐπάνω σὲ διάφορες πολυθρόνες. Τὴν στιγμὴ αὐτὴ κτυποῦν στὴν πόρτα τοῦ δωματίου της)

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ἐσύ 'σαι, Παῦλο;

Π α ῦ λ ο ς (πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα).—Ναί.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Μπὲς μέσα, λοιπόν:..

(Μπαίνει ὁ Παῦλος. Φαίνεται πολὺ στενοχωρημένος).

Π α ῦ λ ο ς.—Εἶδα φῶς ἀπὸ τὴν χαραμάδα τῆς πόρτας σου. Ἔχεις ὥρα ποὺ γύρισες;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Ὄχι... Μόλις πρὸ ὀλίγου. Γδύθηκα μάνι-μάνι.

Π α ῦ λ ο ς.—Διασκέδασες;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Στοὺς Ριμπωμόν; Ὅπως πάντα... Σὰν σὲ κηδεία. .

Π α ῦ λ ο ς.—Γιὰ δεῖγήσου μου... Πῶς τὰ πέρασες;... (Κάθεται ἀναπαυτικὰ σὲ μιὰ πολυθρόνα).

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Στάσου νὰ πέσω πρῶτα μέσ' στὴν κούνια μου!. .

Π α ῦ λ ο ς.—Ἔλα, πέσε. Δὲν κυττάζω...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ (πηδᾶει ἐλαφρὰ στὸ κρεββάτι της).—Τελείωσα. Τί τὰ θέλεις. . .Σὰν καλλίτερα εἶνε ἐδῶ ἀπὸ τὸ παλτροπαρκέτο τῶν Ριμπωμόν...

Π α ῦ λ ο ς.—Γιὰ λέγε λοιπόν...Ποιοὶ ἦσαν;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Πάντα οἱ ἴδιοι.

Π α ῦ λ ο ς.—Χόρεψες;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Πέρασα ἀπὸ κάμποσα χέρια. Εἶμαι βεβαία πὼς στὸ κορμί μου θὰ βρίσκουνται ἀκόμη τὰ σημάδια ἀπὸ τὰ δάχτυλα τους. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἠλιθίους ἔχουν τὴ μανία νὰ σφίγγουν τόσο...

Π α ῦ λ ο ς.—Θὰ τοὺς ἄρεσες, φαίνεται...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὡραῖος τρόπος, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ δείχνουν πὼς τοὺς ἀρέσω!...

Π α ῦ λ ο ς.—Τότε, ἂν δὲν σ' ἀρέσῃ νὰ σὲ σφίγγουν, γιατί χορεύεις;...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Τί θέλεις νὰ κάνω μὲ τοὺς ὁμοίους σου;

Π α ῦ λ ο ς.—Νὰ κουβεντιάσῃς...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὡραῖα τὰ λὲς καὶ σύ! Εὐχαριστῶ!... Πρωτιμῶ νὰ... γυαλίζω τὸ πακέτο μὲ τὸ σοῦρα — φέρτα τοῦ χοροῦ! Τοὐλάχιστον, ὅσοι χορεύουν δὲν μιλᾶνε! Εἶνε ἕνα κέρδος κι' αὐτό!

Π α ῦ λ ο ς.—Ἐγὼ ὅταν χορεύω μιλῶ.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὦ, ἐσύ! Γι' αὐτὸ εἶσαι ἀλλόκοτος σὲ ὅλα σου. Δὲν κάνεις τίποτα σὰν τὸν ἄλλο κόσμο...

Π α ῦ λ ο ς.—Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκηο. Κι' ὅταν βαρυέμαι ἀκόμη, βαρυέμαι μ' ἕναν τρόπο δικό μου, ξεχωριστό, κι' ὄχι σὰν τὸν ἄλλο κόσμο...Ὥστε πρέπει νὰ περιμένω; Οὔτε ἀπόψε δὲν ψάρεψες τὸν ἀναμενόμενο «νυμφίο»;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὄχι.

Π α ῦ λ ο ς.—Φρόντισε νὰ βιαστῆς, ξέρεις!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Τὸ καταλαβαίνω καὶ γὼ πὼς ἄργισα νὰ γίνωμαι γερντοκόρη. Τί νὰ γίνῃ ὅμως; Ὅλοι τους μοῦ φέρουν ἀηδία...

Π α ῦ λ ο ς.—Διάβολε! Ἂν ἦταν ἔτσι, δὲν θὰ παντρευόταν κανείς. Κι' ὅμως δὲν βλέπεις πόσοι γάμοι γίνονται κάθε μέρα; Ἀγόρασε τὸν λιγώτερο ἀφοπλισμενστικό! Σιγὰ-σιγά, μὲ τὸν καιρό, θὰ διορθωθῆ, θὰ μπῆ στὸ καλοῦπι ποὺ τὸν θέλεις κ' ἔτσι σὲ κανένα—ἐνάμισυ χρόνο ἀπὸ σήμερα, ὅταν πλέον θἄχῃ γίνει ἕνα εἶδος πατέρα γιὰ σένα, τότε θἄχῃς ἕνα σύζυγο πολὺ καθὼς πρέπει, ὅ,τι χρειάζεταί!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὡραῖα σκέπτεσαι!

Π α ῦ λ ο ς.—Ἡ κόρη τοῦ Ντυγκαντιέ, τέως διοικητοῦ τοῦ «Κρεντὶ Κογγολαί», δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἔτσι, ἀργή, σ' ὅλη της τὴ ζωή. Μὲ τὴ στρογγυλοὐτσικη προίκα μάλιστα ποὺ ἔχεις, πρέπει κάποιος νὰ τ' ἀπολαύσῃ ὅλ' αὐτά. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀνθρώπινος νόμος. Μήπως εἶσαι ἐγωϊστρια;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Ἡ ζωὴ τῆς παντρεμένης δὲν μοῦ φαίνεται καὶ τόσον ρόδινη...

Π α ῦ λ ο ς.—Τί νὰ γίνῃ! Πρέπει νὰ τὴν ὑποστῆς. Πάρε λοιπὸν τὴν ἀπόφασί σου καὶ χόρεψε τὸ χορὸ τοῦ Ἡσαΐα μιὰ ὥρ' ἀρχήτερα.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Θὰ πῆς πὼς εἶμαι φιλόδοξη...Ὁ γάμος ὅμως, δὲν θἄθελα νὰ μοῦ παρουσιασθῆ σὰν ἀγγαρεία. Θἄξελα νὰ παντρευόμουνα μέ... εὐχαρίστησι. Ἐννοεῖς τί θέλω νὰ πῶ; Εἶνε στιγμὲς ποὺ ἀρχίζω ν' ἀπελπίζουμαι... ἐν τούτοις...

Π α ῦ λ ο ς.—Ζητᾶς τὸ ἀδύνατο!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Κι' ὅμως...

Π α ῦ λ ο ς.—Τὸ ἀδύνατο, ἐπαναλαμβάνω!

— *Ὡραῖα τὰ πᾶμε ἐγὼ καὶ σύ...*

Ἔτυχε νὰ σκεφθῶ πολὺ ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτό—ὅσο κι' ἂν δὲν φαίνομαι—κι' ἐσγαλα τὸ ἐξῆς συμπέρασμα: ὅλα τὰ σπουδαῖα γεγονότα τῆς ζωῆς μας, ἡ γέννησις, ὁ θάνατος, τὸ φαΐ, ὁ ἔρωτας... ὅλα τέλος πάντων, δὲν εἶνε στὸ βάθος παρὰ ἀγγαρεῖες, ἀπαίσιες ἀγγαρεῖες... Προσπαθοῦν νὰ μᾶς ποιήσουν, βέβαια, νὰ τοὺς ρίξουν πιπέρι κι' ἁλάτι, νὰ τοὺς βάλουν λίγη μουσική, νὰ τὰς στολίσουν μ' ὁμορφα λόγια, στὸ βάθος ὅμως δὲν παύουν νὰ εἶνε ὅ,τι εἶνε!... Μιὰ τέτοια ἀγγαρεία εἶνε καὶ ὁ γάμος. Θὰ μοῦ πῆς τώρα πὼς δὲν εἶνε ἀναγκασμένος κανένας νὰ παντρευτῆ; Ἐ, λοιπόν, ὄχι: εἶνε ἠθικὰ ὑποχρεωμένος. Δὲν εἶνε «σὶκν νὰ μένῃ κανεὶς ἀνύπαντρος. Θαρρῶ πὼς κάποιος μεγάλος ἄντρας τὸ εἶπε αὐτό.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Δὲν εἶμαι ἄντρας ἐγώ!

Π α ῦ λ ο ς.—Ὄχι βέβαια. Καὶ σὲ συγχαίρω. Ἔχεις ὅμως τὸ καθῆκον νὰ συντείνῃς στὴν εὐτυχία τοῦ Ἀδάμ. Γι' αὐτὸ σὲ ἀπέσπασε ὁ Θεὸς ἀπ' τὰ πλευρά μου!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Δὲν εἶχα καμμιὰ ὄρεξη νὰ μὲ ἀποσπάσῃ.

Π α ῦ λ ο ς.—Λές κουταμάρες. Δὲν διαλέγει κανένας τὸν ἑαυτό του. Διαφορετικά, καὶ γὼ θὰ διάλεγα ἄλλο πετσὶ ἀπὸ τὸ δικό μου. Ὁπωσδήποτε, αὐτὸ ποὺ εἶνε γεγονός, εἶνε ὅτι οὔτε σήμερα τὴ νύχτα δὲν πέτυχες αὐτὸν ποὺ θὰ εἶνε ὁ πατέρας τῶν παιδιῶν σου.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Ὄχι. Ἔπληξα, ὅπως πλήττω σ' ὅλους τοὺς χορούς, τρία χρόνια τώρα... Τὴν καϋμένη τὴ μαμά.. Θυμᾶμαι ποὺ μοῦλεγε πάντα ὅταν ζοῦσε: «Φθάνει, παιδί μου, νὰ μὴ σοῦ πάρῃ τὰ μυαλά, σὰν μεγαλώσῃς, ὁ κόσμος...» Πόσο ἔπεφτε ἔξω....

Π α ῦ λ ο ς.—Ναί, ἡ μαμὰ ἦταν πολὺ αἰσιόδοξη.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Πόσο τὸν ἔχω συχαθῆ τὸν περίφημο αὐτὸν Κόσμο... Ἡ μαμά, ἐν τούτοις, τὸν ἐλάτρευε.

Π α ῦ λ ο ς.—Γιὰ στάσου! Μεθαύριο δὲν εἶνε ἡ ἐπέτειος...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ναί. Ὀκτὼ χρόνια κιόλας...

Π α ῦ λ ο ς.— Πῶς περνάει ὁ καιρός !... Ποιὸς σὲ ἔφερε ἀπὸ τοὺς Ριμπωμόν;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ἡ κυρία ντὲ Λαγκούρ. Σχεδὸν πάντα αὐτὴ μὲ συνοδεύει, ὅταν τυχαίνῃ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ καὶ ὁ μπαμπᾶς νὰ μὴν ἔχῃ μείνῃ ὡς τὸ τέλος.

Π α ῦ λ ο ς.—Κι' ἀπόψε δὲν ἔμεινε ὡς τὸ τέλος;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ὄχι.

Π α ῦ λ ο ς.—Ἐγύρισε στὸ σπῆτι νωρίτερα ἀπὸ σένα;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ἀστειεύεσαι;

Π α ῦ λ ο ς.—Τὸν καϋμένο τὸν μπαμπᾶ!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ἔχει ἄδικο νὰ στενοχωριέται... Πρὸς τί αὐτὲς ἡ προφυλάξεις;

Π α ῦ λ ο ς.—Εἶνε πεπεισμένος ὅτι δὲν ξέρουμε πὼς ξενοκοιμᾶται...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Παιδαριωδίες!

Π α ῦ λ ο ς.—Σάμπως καὶ δὲν εἶνε ἐλεύθερος, στὴν ἡλικία του, νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει...Ἐμεῖς τέλος πάντων, ἂς φανοῦμε λεπτοί...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Ἔννοια σου. Ἀλήθεια, ὅμως, δὲν μοῦ εἴπες ἐσὺ πὼς τὰ πέρασες. Ἀπὸ τὰ μοῦτρα σου βλέπω πὼς δὲν διασκέδασες καὶ σὺ πολύ.

Π α ῦ λ ο ς.—Καθόλου!

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ἤσουν στὴ Λέσχη;

Π α ῦ λ ο ς.—Ναί.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Κι' ἔχασες πάλι;

Π α ῦ λ ο ς.—Τρακόσια ναπολέονια.

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Καὶ τὸ πενταχοσάρικο ποὺ σοῦ δάνεισα;

Π α ῦ λ ο ς.—Πάει κι' αὐτό! Ἔννοια σου ὅμως.. Σὲ λίγο θὰ τὰ ξαναφέρω ὅλα...

Ἔγω μιὰ σπουδαία ἐμπνευσι γιὰ τὴς ἱπποδρομίες, σήμερα τὸ ἀπόγευμα...

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Ναί! Περίμενε ἀπὸ τὴς ἐμπνεύσεις σου!... Ἂς εἶνε, τέλος πάντων... Ὡραῖα τὰ πᾶμε, σὺ κι' ἐγώ...

Π α ῦ λ ο ς.— Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἐγὼ στὰ χαρτιὰ καὶ σὺ στὸ χορό... ὅλο μ π ά κ ε ς βγάζουμε τώρα τελευταῖα... Τί χαλασμένη ὄψη ποὺ ἔχεις, ἀδερφούλα μου!... Εἶσαι πρασινη!..

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Καὶ σὺ λιλά.

Π α ῦ λ ο ς.—Τὰ χαρμάτα μᾶς τὰ φρεσκάγουν κοτά. (Πηγαίνει στὸ παράθυρο καὶ κυττάζει πίσω ἀπ' τὴς κουρτίνες).

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Τὰ χαρμάτα καὶ τὰ ρέστα. Ἔχουμε ἀπλούστατα τὰ χρώματα τῶν φυγῶν μας. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια!

Π α ῦ λ ο ς.—Τῶν φυγῶν μας;

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.—Δὲν πιστεύεις στὴς ψυχές;...

Π α ῦ λ ο ς.—Ναί... λιγάκι... ὅταν εἶμαι ἀρωστος... Δὲν βαρέσαι, Φρανσουὰζ. Ἐγὼ πιστεύω πὼς βρισκόμαστε στὴ γῆ, γιὰ νὰ κάνουμε ὡρισμένες κινήσεις, ὅλο τῆς ἴδιες στὴς ἴδιες ὧρες... Κι' ὕστερα: Καλὴ νύχτα...

Καλὴ νύχτα ἀδερφούλα μου, φεύγω... (Σχόδε νὰ τὴν φιλήσῃ).

Φ ρ α ν σ ο υ ὰ ζ.— Καλὴ νύχτα. Πεθαίνω καὶ γὼ ἀπὸ τὴν κούρασι...

(Ὁ Παῦλος φεύγει).

ΑΝΡΙ ΝΤΕΛΟΡ

Claude Orval

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ!...

Ὁ Ρομπὲρ Τινιόν, ὁ λεγόμενος «Μπεμπέρ», ἔριξε μιὰ τελευταία ματιὰ στὸν ἔρημο δρόμο κι' ἀποφασιστικὰ πάτησε τὸ κουμπὶ τοῦ κουδουνιοῦ. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνα ρολόγι ξαπόλυσε στὸ κενὸ τὸ πρῶτο χτύπημα τοῦ μεσονυκτίου. Ἡ δωδεκάτη νότα ἀντηχοῦσε ἀκόμη βαρειά, ὅταν ἡ πόρτα τῆς εἰσόδου ἄνοιξε.

Ὁ Μπεμπὲρ μπῆκε μέσα, πέρασε βαστικὰ ἕνα κομμάτι σίδερο στὴν κλειδωνιὰ κι' ἔσπρωξε τὸ βαρὺ πορτόφυλλο, ποὺ κλείστηκε μὲ πάταγο. Ὁ σύρτης, ἐμποδισμένος, ἄφισε τὴν πόρτα μισανοιγμένη.

—Ἐδῶ εἶνε τὸ ἀσφαλὲς καταφύγιό μου... μουρμούρισε ὁ νυχτερινὸς ἐπισκέπτης.

Τραύλισε ἕνα ἀόριστο ὄνομα καὶ πέρασε μπροστὰ ἀπὸ τὴν λόζα τοῦ θυρωροῦ. Ἕνα παχὺ χαλὶ σκέπαζε τὸν κρότο τῶν βημάτων του, καθὼς ἀνέβηκε σιωπηλὰ τὰ τρία πατώματα. Πάνω στὸ κεφαλόσκαλο, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα εἶδος σχεδιαγράμματος, ποὺ τὸ ἐμελέτησε γιὰ τελευταία φορά. Ὅταν ἔσβυσε τὸ φῶς, εἶχε τὴν ἀκριβῆ εἰκόνα τοῦ μέρους ποὺ εἶχε νὰ διατρέξῃ.

—Νά τί θὰ πῆ νάσαι ὡραῖο παιδί!...εἶπε χαμογελώντας. Ἂν δὲν εἶχα αὐτὸ τὸ παρουσιαστικό, ἐκείνη ἡ κουτὴ δουλίτσα δὲν θὰ μοῦδινε ὅλες αὐτὲς τὴς λεπτομέρειες, ποὺ θὰ μοῦ εἶνε σὲ λίγο τόσο πολύτιμες, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε πὼς μπόρεσα νὰ πάρω τ' ἀποτυπώματα τῶν κλειδιῶν κι' ἔτσι νὰ μπῶ μέσα χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις...

Ἔπειτα ἀπὸ τρία λεπτὰ τῆς ὥρας εἶχε τρυπώσει σιγανὰ μέσα στὸ ἀπαρτεμάν. Χωρὶς κανένα δισταγμό, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴς σύντομες λάμψεις τοῦ κλεπτοφάναρου, ποὺ τ' ἀναβε πότε-πότε, μπῆκε σ' ἕνα διάδρομο· σταμάτησε μπροστὰ σὲ μιὰ πόρτα κι' ἄρχισε νὰ σκέπτεται.

—Γιὰ στάσου· μήπως κάνω λάθος; Ὄχι! Ἐδῶ εἶνε τὸ γραφεῖο...

Ἔστρεψε τὸ πόμολο μὲ ἄπειρες προφυλάξεις καὶ γλύστρησε μέσα στὸ δωμάτιο. Μὲ τὸ πρῶτο, ἡ φωτεινὴ λάμψι τοῦ ἠλεκτρικοῦ, ἔκανε ν' ἀστράψῃ μέσα στὸ σκοτάδι, ἕνα μικρὸ χρηματοκιβώτιο, χωμένο σὲ μιὰ κώχη.

—Ἐδῶ εἶνε καὶ τὸ μωρό! μουρμούρισε ὁ Μπεμπὲρ χαρούμενος.

Προχώρησε κατ' εὐθεῖαν στὸ ἔπιπλο, γονάτισε καὶ κόλλησε τὸ μάτι του στὴν ἀτσαλένια θυρίδα. Ὁ Μπεμπὲρ περνοῦσε γιὰ μάστορας στὸ ἄνοιγμα χρηματοκιβωτίων, χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ ποτὲ βία. Οὔτε καλεμι, οὔτε θυρυβῶδη ἐργαλεία, ἀλλὰ μιὰ δουλειὰ καθαρὴ καὶ ἥσυχη. Ἔχοντας τ' αὐτιὰ τεντωμένα στὸν παραμικρότερο κίνδυνο, δοκίμασε ἀπαλὰ τὰ συνδετικὰ κουμπιά.

—Ἀγνή!... πρόφερε ξαφνικὰ μιὰ φωνή.

Ὁ Μπεμπὲρ στράφηκε ἀναυδος, ἐνῷ ἡ καρδιά του σφυροκοποῦσε μέσα στὰ στῆθη του. Μιὰ πλαρονιέρα ἄναψε καὶ ὁ λωποδύτης, μὲ τὰ μάτια θαμπωμένα, ἀντίκρυσε ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ ὄρθος στὴ μέση τοῦ δωματίου, τὸν πρατηροῦσε εἰρωνικά.

—Πῶς;... τραύλισε ἐκεῖνος, στραβοκυτάζοντας μ' ἀγωνία ἕνα μπράουνιγκ, ποὺ τὸ μικρὸ του μαῦρο καὶ κακὸ μάτι ἦταν καρφωμένο ἀπάνω του.

—Εἶπα «Ἀγνή», ἐπανέλαβε ὑποχρεωτικὰ ὁ νεοελθών. Εἶνε τ' ὄνομα τῆς γυναίκας μου καὶ ἡ λέξι ποὺ ἀνοίγει τὸ χρηματοκιβώτιο.

Τρομερὰ προσβεβλημένος, ὁ Μπεμπέρ, ἀναπήδησε ἀπότομα, ἀλλὰ μιὰ ἐπιτακτικὴ χειρονομία, τὸν κάρφωσε στὴ θέσι του.

—Ἄλτ!... Μὴν κινῆσθε πολὺ γιατὶ πυροβολῶ... Καθῆστε κάτω!...

Κατσουφιασμένος, ὁ Μπεμπὲρ, ἔπεσε σ' ἕνα φωτεῖγ καὶ μουρμούρισε:

—Αὐτὸ ἦταν...Πάω χαμένος:...Μὴ λαβαίνετε τὸν κόπο νὰ κάνετε τόσα σκέρτσα. Κι' ἔπειτα, μὴ φοβᾶσθε:... Μ' ὅλο τὸ «βαρελότο» σας, εἰσαστε πράσινος σὰν λεμόνι! Μήπως σᾶς φοβέρισα ἐγώ;... Ἔχετε πολὺ ἄδικο, δὲν ἀγαπῶ τὰ αἵματα. Μπορεῖτε νὰ μὲ ψάξετε... ἐμπρός! Δὲν θὰ βρῆτε κανένα ὅπλο!...

Χωρὶς ν' ἀφίσῃ τὸ πιστόλι του καὶ πάντα μ' ἐπιφύλαξι, ὁ ἄνθρωπος προχώρησε πρὸς τὸ γραφεῖο του καὶ ξεκρέμασε τὸ τηλέφωνο.

—Τώρα μάλιστα... ἐπιδοκίμασε ὁ Μπεμπέρ. Ἂς τελειώνουμε...Χμ!... πρόσθεσε μὲ γέλοιο ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ξανακρέμασε τὸ ἀκουστικό. Εἶνε βολικὸ τὸ νέο σύστημα. Ἕνα χτύπημα: α'Ἀστυνομία, βοήθεια» καὶ σὲ δέκα λεπτά, θἀρθοῦνε νὰ μὲ γραπώσουνε!...

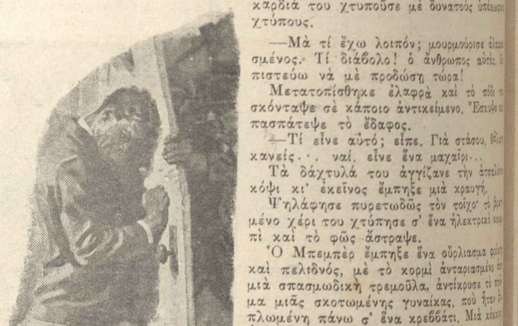

Χύμηξε ἐπάνω στὴν πόρτα...

Γέλασε, μὰ τὸ γέλοιο πνίγηκε στὸ βάθος τοῦ λάρυγγός του καὶ χαμήλωσε τὸ κεφάλι, νικημένος ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ ἀπόγνωσι. Ἀντίο ὄμορφη ζωή!...

Αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε τώρα μπροστά του, ἦταν ἡ φυλακὴ μὲ τὴν αὐστηρὴ πειθαρχία της, τὰ πένθιμα ἐργαστήρια, ὅπου οἱ φυλακισμένοι, βουβοί, σκύβουνε σὲ μιὰ ἀχάριστη δουλειά... Κι' ἕνας τραγικὸς ἀναστεναγμὸς φούσκωσε τὰ στήθη τοῦ λωποδύτη.

Ἀκίνητος, ὁ ἄνθρωπος τὸν παρακολουθοῦσε. Ἔπειτα ἀπ' ἀρκετὴ σιωπή, μουρμούρισε μὲ μιὰ φωνὴ διστακτική:

—Ἀκοῦστε, μοῦ προξενεῖτε λύπη. Ἔχω μεγάλη ἐπιθυμία νὰ σᾶς ἀρίσω νὰ φύγετε... Ἐπὶ τέλους, δὲν εἶσθε καὶ τόσον ἐπικίνδυνος.

—Ἀλήθεια;... Θὰ μ' ἀφίσετε;... εἶπε μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή.

—Ναί.

—Εὐχαριστῶ, κύριε!... τραύλισε ὁ Μπεμπὲρ κι' ἔσπευσε πρὸς τὴν πόρτα. Μιὰ ἀπότομη ὅμως διαταγὴ τὸν σταμάτησε:

—Σταθῆτε!...

Μὲ τ' αὐτὶ τεντωμένο, ὁ ἄνθρωπος ἀφουγκραζόταν. Ὁ Μπεμπὲρ πρασίνισε, διακρίνοντας τὸ βουΐτὸ ἑνὸς αὐτοκινήτου.

—Ἡ ἀστυνομία!... φώναξε μ' ἀπελπισία. Εἶμαι χαμένος!

—Μὰ ὄχι βέ. ὁρίστε, ἐλάτ' ἐδῶ... Ἐμπρός, γρήγορα, ἀκολουθῆστε με. Θὰ κρυφθῆ καὶ γὼ θὰ τὰ διορθώσω ὅλα. Γρήγορα. Μέσα ἐκεῖ μέσα καί, κυρίως, μὴν κάνετε θόρυβο. Κλειδωθῆτε ἀπὸ μέσα καὶ περιμένετε κα...

Μέσα στὸ σκοτάδι, ὁ Μπεμπὲρ ἄνοιξε τὴν πόρτα, γύρισε τὸ κλειδὶ στὴν κλειδωνιὰ καὶ ἔμεινε ἀκίνητος. κολλώντας τ' αὐτὶ του στὸ πορτόφυλλο. Ἄκουσε τότε πολλὰ βήματα, ἔπειτα θόρυβο φωνῶν. Μὲ τ' ἀντίκρυσμα τοῦ χεριοῦ του, σκούπισε τὸν παγωμένο ἱδρώτα, ποὺ πρόβαλε πάνω στὸ μέτωπό του. Μιὰ ἀνείπωτη ἀγωνία βάραινε ἐπάνω του καὶ ἡ καρδιά του χτυποῦσε μὲ δυνατοὺς ὀδυνηροὺς χτύπους.

—Μὰ τί ἔχω λοιπόν; μουρμούρισε ἀλλοπαρμένος. Τί διάβολο! ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν πιστεύω νὰ μὲ προδώσῃ τώρα!

Μετατοπίσθηκε ἐλαφρὰ καὶ τὸ σῶμα του σκόνταψε σὲ κάποιο ἀντικείμενο. Ἔπεσε καὶ πασπάτεψε τὸ ἔδαφος.

—Τί εἶνε αὐτό; εἶπε. Γιὰ στάσου, βλέπω κανείς... ναί, εἶνε ἕνα μαχαίρι...

Τὰ δάχτυλά του ἀγγίζανε τὴν ἀστραφτερὴ κόψι κι' ἐκεῖνος ἔμπηξε μιὰ χρυνῆ.

Ἠγλάφησε πυρετωδῶς τὸν τοῖχο· τὸ δεξὶ μένο χέρι του χτύπησε σ' ἕνα ἠλεκτρικὸ κουμπί καὶ τὸ φῶς ἄστραψε.

Ὁ Μπεμπὲρ ἔμπηξε ἕνα σύρλιασμα φόβου καὶ πελτιδνός, μὲ τὸ κορμὶ ἀνταριασμένο σὲ μιὰ σπασμωδικὴ τρεμοῦλα. Ἀντίκρυσε τὸ σῶμα μιᾶς σκοτωμένης γυναίκας, ποὺ ἦταν ἁπλωμένη πάνω σ' ἕνα κρεββάτι. Μιὰ κόκκινη πηγὴ αἵματος ἔτρεχε ἀπὸ τὴν φοβερὴ πληγὴ καὶ μὲ μάτια παράφρονος, ὁ Μπεμπὲρ κύτταζε τὸ χέρι του, ποὺ στὴν ἄπιαστη ὀμορφιὰ χαιριοῦ, εἶχε γεμίσει αἵματα.

Ξαφνικὰ, δυνατὰ τραντάγματα συγκλόνισανε τὴν πόρτα.

—Εἶνε ἐκεῖ μέσα... ἐκεῖ μέσα!... βροντοῦσε μιὰ σπαραχτικὴ φωνή. Θεέ μου! ἡ καϋμένη μου ἡ γυναίκα... Φτάνει νὰ τὴν ἔχῃ σκοτώσει αὐτὸς ὁ λησταής!...

—Τὸν ἄτιμο... τὸν παλληκάρι... ἐλεεινὸ φονιά!... Αὐτὸς ἐσκότωσε τὴν γυναίκα του... Μὰ ἐγώ. ἐγὼ πάω χαμένος.

Χύμηξε πάνω στὴν πόρτα γιὰ ν' ἀνοίξῃ καὶ νὰ βροντοφωνήσῃ τὴν ἀλήθεια, μὰ τὸ πορτόφυλλο, κάτω ἀπὸ τὰ γερὰ σπρωξίματα τῶν ὤμων, ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τοὺς στρόφιγγες καὶ ὁ Μπεμπὲρ ἀναχαιτίσθηκε καὶ ἔσβηνε ἀπάνω. Φώναξε ἀπὸ πόνο, κάτω ἀπὸ τὴ γροθιὰ ποὺ τοῦ σφίγγανε τὴν σάρκα σὰν τανάλια.

—Πάρτε τον ἀπ' ἐδῶ!... Πάρτε τον ἀπ' ἐδῶ!... ἔσκουζε ὁ σύζυγος. Φωνῆ... φωνῆ... Φτωχή μου γυναικοῦλα... Ἀγνή... Ἀγνή...

Παρασυρόμενος ἀδιάκοπα, ὁ Μπεμπὲρ ἔπεσε τοὺς ἀστυνομικούς:

—Εἶμαι ἀθῶος... ἀθῶος!... Σᾶς ἐξηγήσω... σθῆτε με, ἀφῆστε με νὰ σᾶς ἐξηγήσω...

Ἡ σπαραχτικὴ κραυγὴ του γάβηκε ἀπὸ ἕνα ὀ κί' ἕνας σκληρὸς μορφασμὸς γέλωτος. Ἐπιτσε τὴν τραχειὰ μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ εἶχε μείνει κοντὰ στὸ πτῶμα τοῦ θύματος του.

—Εὐλογημένη νὰ εἶνε ἡ σύμπτωση, μοῦ ἔστειλε αὐτὸν τὸν ἠλίθιο...μουρμούρισε τρίζοντας τὰ δόντια. Χωρὶς αὐτὴ τὴν τυχερὴ ἐπίσκεψη, ποὺ μοῦ τὴν ἔστειλε ἡ θεία Πρόνοια, θὰ περνοῦσα ἀπὸ τὰ Κανγιοδικεῖο. καὶ οἱ ἔνορκοι εἶνε ἀρκετὰ μπουχτισμένοι ἀπὸ ἐρωτικὰ δράματα. Ἡ λέγεται τύχη μιὰ φορά!

ΚΛΩΝΤ ΟΡΒΑΝ

ΕΝΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

HENRI ARDEL

ΟΤΑΝ ΡΟΔΙΖΗ Η ΑΓΑΠΗ

[Τὰ προηγούμενα.—Ὁ νεαρὸς γλύπτης Ρισὰρ ντὲ Βωβραὶ βρίσκεται στὴν ἐπαύλη Κὲρ-Αρμόρ, τῆς Βρεττάνης, προσκεκλημένος τῆς κυρίας ντὲ Τανύ, μὲ τὸν γιό τῆς ὁποίας συνδέεται ἀδελφικά. Προσπαθεῖ νὰ ξεχάσῃ, στὴν ἠρεμία τῆς ἐξοχῆς, μιὰ παληὰ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευση. Μιὰ μέρα, συναντᾶ στὸ δρόμο μιὰ κοπέλλα. Μ... ἡ Ζιλιάνα ντὲ Τρεβενέκ. Ὁ Βωβραὶ κατορθώνει νὰ συστηθῇ στὴν οἰκογένειά της καὶ παντρεύονται].

5.

(Ἡ συνέχεια)

—Ἀ! θὰ κάνῃς τὴν πρώτη σου ἐμφάνιση στὸ Ρίτς;... Περίφημα!... Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ θὰ πάῃς πιὰ τὸ χρίσμα τῆς Παριζιάνας τοῦ καλοῦ κόσμου... Θἄβρῃς ἐκεῖ ἕνα σωρὸ ἐκλεκτὲς γνωστὲς προσωπικότητες. Βάλε τὴν ὡραιότερη τουαλέττα σου, Ζιλιάνα, γιὰ νὰ κάνῃ αἴσθηση ἡ πρώτη ἐμφάνιση τῆς κυρίας ντὲ Βωβραί.

—Αἴσθησι;... Σὰν πῶς; ἐρώτησε ἡ Ζιλιάνα μὲ μιὰ ἐλαφρὴ εἰρωνεία, ποὺ ἐκεῖνος δὲν ἀντιλήφθηκε.

—Φόρεσε τὸ βελουδένιο ταγιέρ σου, παραδείγματος χάριν, γουναρικὰ καὶ μόνο τὰ μαργαριτάρια σου.

Τὸν ἄκουε μὲ κάποιο περιφρονητικὴ περιέργεια, διότι τὸν ἔβλεπε νὰ δίνῃ τόση σημασία στὸ ντύσιμό της.

Καὶ ὅμως δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορά, ποὺ τὸν ἔβλεπε νὰ προσέχῃ τόσο πολὺ στὴν τουαλέττα της.

—Τί συλλογίζεσαι Ζιλιάνα;

Ἐκείνη χαμογέλασε.

—Προσπαθῶ νὰ μαντεύσω ἢ νὰ καταλάβω γιατὶ τόσο πολὺ ἀσχολεῖσαι γιὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ θὰ κάνω σὲ πρόσωπα ποὺ δὲν σ' ἐνδιαφέρουν, ἄλλο τόσο καὶ μένα...

Μιὰ χειρονομία ἀνυπομονησίας, ξέφυγε τοῦ Βωβραί:

—Ὅταν θὰ γίνῃς ὅλως διόλου Παριζιάνα, θὰ παρατηρήσῃς ἀμέσως ὅτι ἡ κοσμικὴ φήμη μᾶς γυναίκας ἀπαιτεῖ νὰ μὴν εἶναι παραστεμένη... Καὶ μ' ἀρέσει νἄμαι περήφανος γιὰ τὴ φήμη σου.

«Ἐπειδὴ μ' ἀγαπᾶς;»

Ἡ ἐρώτηση αὐτὴ ἀνέθηκε στὰ χείλη της, μὰ δὲν τὴν ἐπρόφερε. Ἡ περήφανη ἀγάπη της δὲν ἤθελε νὰ ζητιανέψῃ μιὰ ἐρωτικὴ ὁμολογία ποὺ τὴ λαχταροῦσε ὅμως μ' ὅλη την καρδιά της. Καὶ περιωρίσθηκε νὰ πῇ δυνατά:

—Θὰ προσπαθήσω, Ρισάρ, νὰ σὲ ἱκανοποιήσω....

—Τότε λοιπόν, πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω δυὸ φορὲς γιατί, ἐνῷ ὅλοι μὲ ζηλεύουν ποὺ σ' ἔχω γυναῖκα μου, σὺ ἡ ἴδια δὲν ἐνδιαφέρεσαι διόλου γι' αὐτή σου τὴν ἐπιτυχία, φρόνιμή μου Ζιλιάνα!

Γιὰ ἕνα δευτερόλεπτο, τὰ χείλη τῆς Ζιλιάνας ἔγιναν εἰρωνικά:

—Τέτοιου εἴδους ἐπιτυχία!... Θὰ τῆς δίνῃς καὶ σύ, ὑποθέτω, ὅση ἀξία τῆς δίνω κ' ἐγώ. Θὰ σὲ ξαναδῶ γρήγορα, Ρισάρ;

—Ἐλπίζω ὅτι θὰ μπορέσω νὰ περάσω ἀπ' τὸ Ρίτς γιὰ νὰ σὲ πάρω... Καὶ τώρα, θὰ ἤμουν πολὺ ἀδιάκριτος, ἂν σοῦ ζητοῦσα νὰ ποζάρῃς λίγο;

Τῆς μιλοῦσε σὰν σὲ μιὰ ξένη. Μὰ δὲν καταλάβανε λοιπὸν τὴν εὐχαριστηση ποὺ αἰσθανόταν νὰ μένῃ κοντά του τὴν ὥρα ποὺ ἐκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ ἐνσαρκώσῃ τὴν ψυχή της στὸ ἔργο ποὺ δημιουργοῦσε;...

Μιὰ μελαγχολία τὴν πλημμύρισε. Μὰ χωρὶς νὰ προδοθῇ, τοῦ εἶπε:

—Ξέρεις καλά, Ρισάρ, ὅτι ποτὲ δὲν εἶσαι ἀδιάκριτος. Ἕνα λεπτὸ γιὰ νὰ ἑτοιμαστῶ καὶ ἔρχομαι.

Ὅταν σὲ λίγο μπῆκε στὸ ἀτελιέ του, βρῆκε τὸν Ρισὰρ νὰ κυττάζῃ μὲ προσοχὴ τὴν μορφὴ ποὺ ζωντάνευε πάνω στὸν ἀναίσθητο ἄργιλο.

—Εἶμαι στὴ διάθεσή σου, Ρισάρ...

Ἐκεῖνος γύρισε τὸ κεφάλι· μιὰ ἱκανοποίηση φλόγισε στὰ μάτια του καὶ ἔπειτα ἔσβυσε. Ἦταν εὐχαριστημένος ποὺ τὸ ἀρμονικὸ καὶ ὡραῖο αὐτὸ πλάσμα τοῦ ἄνῆκε... Μὲ τρελλὴ ἀνυπομονησία περίμενε τὴν ὥρα ποὺ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ θὰ ἔφερνε τὴ Ζιλιάνα ἀπέναντι στὴν Κατερίνα [illegible]

—Μπορῶ νὰ διορθώσω τὰ μαλλιά σου, Ζιλιάνα;

—Μὰ, βέβαια.

Μὲ δάχτυλα ἐπιδέξια ἔβγαλε τὴς χτένες καὶ τὸ σκοτεινὸ κῦμα χύθηκε γύρω ἀπ' τὸ πρόσωπο στοὺς ὤμους. Ἐβύθισε στὸ μετάξι αὐτὸ τὰ δυό του χέρια καὶ ἀνέπνευσε τὸ νεανικὸ ἄρωμα ποὺ ἀνέβαινε ἀπ' τὴ θερμὴ μάζα του. Τὴν ἀγγιξε μὲ ἕνα εἶδος ἡδονῆς... Καὶ ἀπότομα ἔσκυψε καὶ ἔκυψε τὸ πρόσωπό του στὰ μαλλιά της... Μὲ φωνὴ λίγο βραχνὴ, τῆς εἶπε.

—Ἀλήθεια, λατρεύω τὰ μαλλιά σου, Ζιλιάνα.

—Τοὺς κάνεις μεγάλη τιμή... ἀπάντησε σ' ἕνα ἀπροσδιόριστο τόνο, ποὺ ἔκουβε συγχρόνως κάποια εὐχαρίστηση, καὶ μιὰ ἀνυπομονησία ἀνυπόμονη λύπη. Δὲν ἦταν τὰ μαλλιά της ποὺ ζητοῦσε ἀπ' τὸν Ρισὰρ νὰ λατρεύῃ...

Ἀνέθηκε στὴν μικρὴ ξέδρα καὶ ἐκεῖνος τακτοποίησε τὶς πτυχὲς τοῦ μακροῦ πέπλου πάνω στὴς γραμμὲς τοῦ λιγεροῦ κορμιοῦ της. Μουρμούρισε:

—Ἔτσι εἶναι καλά...

Καὶ ἄρχισε νὰ ἐργάζεται. Ἡ Ζιλιάνα αἰσθάνθηκε νὰ πέφτῃ ἐπάνω της τὸ διαπεραστικὸ βλέμμα τοῦ δημιουργοῦ, τὸ ἴδιο ποὺ ρίχνει σ' ὁποιοδήποτε μοντέλο σύμφωνο μὲ τὸ ἰδανικό του.. Δὲν ἦταν τὸ βλέμμα ἀνθρώπου ποὺ ἀγαπᾶ... Τὸ βλέμμα ποὺ περίμενε ἀκόμα...

—Αἴσθησι;.., Σὰν πῶς;

Σήμερα ἔκλειναν τρεῖς μῆνες ἀπὸ τότε ποὺ παντρεύτηκαν, ἕνα βροχερὸ πρωϊνὸ τοῦ Σεπτέμβρη. Τρεῖς μῆνες κιόλας!... Ἄραγε τὸ σκέφτηκε ἐκεῖνος;... Μὰ ἡ Ζιλιάνα ἤξερε τώρα ὅτι ὁ Βωβραὶ δὲν ἐννοοῦσε τὸν ἔρωτα ὅπως ἐκείνη...

Ναί, τρεῖς μῆνες τώρα εἶχε ἀφήσει τὸ Τρεβενέκ, γιὰ τὴν εὐτυχία της, ὅπως ἔλεγε ἡ θεία της. Καὶ ἀσφαλῶς ἦταν εὐτυχισμένη... Γιατὶ τί τῆς ἔλειπε;... Ἀπὸ τί μποροῦσε νὰ ἔχῃ παράπονο; Ἡ εὐτυχία της, ἀλήθεια, ἦταν πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ κείνην ποὺ περίμενε, ἴσως γιατί, μὴ ξέροντας τὴν ζωή, εἶχε φαντασθῆ κάτι ἀπραγματοποίητο.

Ἡ δεσποινὶς ντὲ Τρεβενὲκ εἶχε δίκηο. Δὲν ἦταν πιὰ ἡ Ζιλιάνα ποὺ εἶχε γνωρίσει τὸν Ρισὰρ ντὲ Βωβραὶ στὴ μοναξιὰ τοῦ Τρεβενέκ καὶ τοῦ Κὲρ Ἀρμόρ· τὸν Ρισὰρ ποὺ μιὰ μέρα ἀξέχαστη ἄκουσε νὰ τῆς ζητῇ νὰ γίνῃ δική του. Τότε, ὁ γάμος τῆς φαινόταν ἡ θαυμάσια ἕνωση δυὸ ὑπάρξεων γιὰ πάντα, στὴς χαρὲς καὶ στὴς λύπες. Ἀ! τώρα ἔβλεπε πὼς ὁ γάμος ἦταν κάτι ὁλοσδιόλου διαφορετικό... Τοὐλάχιστον ὁ Ρισὰρ δὲν τὸν καταλάβαινε ἔτσι. Ἤξερε ἀρκετὰ τὸ σύζυγό της τώρα, γιὰ νὰ μαντέψῃ μὲ ποιὰ εἰρωνικὴ ἐπείκεια θὰ χαμογελοῦσε σ' αὐτὸ τὸ ὄνειρο τοῦ μικροῦ ρωμαντικοῦ κοριτσιοῦ... Μὰ ποτὲ τὰ χείλη της δὲν θὰ πρόφεραν τέτοια ὁμολογία!

Ὡς τόσο τὴν ἀγαποῦσε... Ἀλλοιῶς γιατὶ νὰ τὴν παντρευτῇ;... Τὴν ἀγαποῦσε. Ἦταν βεβαία. Ἤθελε νὰ εἶναι βεβαία! Μὰ ἡ ἀγάπη τοῦ Ρισὰρ ἔμοιαζε τόσο λίγο μ' αὐτὴ ποὺ ἔκρυβε ἐκείνη σιωπηλὰ μέσα στὴν πληγωμένη της καρδιά, τὴν πληγωμένη χωρὶς νὰ καλοκαταλαβαίνῃ κ' αὐτὴ πῶς! Ἕνα χάος ἐντυπώσεων εἶχε μέσα της, κ' ἔπρεπε νὰ τὸ ξεδιαλύνῃ μόνη, ἀφοῦ ὁ κύριος τῆς ζωῆς της δὲν ἦταν τέτοιος ποὺ τὸν νόμισε στὸ λίγο καιρὸ ποὺ ἔμειναν ἀραδωνιασμένοι.

Ἔτσι κ' ἀπὸ τότε, ἔνοιωθε ἀνάμεσά τους ὁλόκληρο κόσμο ἄγνωστο. Δὲν τρόμαζε ὅμως γιατὶ ἔλεγε ὅτι ἔπειτα ἀπ' τὸ γάμο, μὲ τὴ βοήθειά του, τὸ μυστήριο θὰ ξεδιαλύτανε.

Μὰ ὁ πέπλος δὲν ἔπεσε... Ὁ Ρισὰρ κρατοῦσε καλὰ τὰ μυστικά του—σὰν κ' ἐκείνην ἄλλωστε.... Καὶ ἡ Ζιλιάνα, κάθε μέρα καὶ περισσότερο, ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται ὅτι δὲν ἦταν γι' αὐτὸν παρὰ ἕνα ζωντανὸ παιχνίδι, ποὺ ἔθελγε τὴν ὅρασή του μὲ τὴν ὀμορφιά της, καὶ ἱκανοποιοῦσε ἕναν μπλαζὲ σὰν κ' αὐτὸν μὲ τὴν πρωτοτυπία της.

Τί ἦταν λοιπὸν ἔρως καὶ ποῖος ἀπ' τοὺς δυὸ τὸν ἔβλεπε πιὸ σωστά;

Ἐκεῖνος, ὁ ἄνδρας μὲ τὴν πεῖρα, ποὺ ἔκανε σὰν κατακτητής, τὸ δρόμο του μέσ' στὴ ζωή;... Ἐκείνη, ποὺ γνώριζε μόνο τὴν ἀγάπη, καὶ ἔβλεπε πρὸς τὸ Ἄγνωστο, διψασμένη, ἀνατριχιάζοντας ὡς τὰ πιὸ βαθειά τοῦ εἶναι της ἀπὸ πολλὲς ἀπρόβλεπτες ἀποκαλύψεις;...

Ζιλιάνα, ποζάρεις θαυμάσια... Μὰ δὲν κουράστηκες; Εἶμαι ἐγωιστὴς καὶ καταχρῶμαι τὴν καλωσύνη σου.

Τινάχτηκε. Ἦταν τόσο ἐντατικὴ ἡ ἐργασία τοῦ μιαλοῦ της, ὥστε δὲν κατάλαβε τὶς ὧρες ποὺ περασαν. Ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ.

—Ὄχι δὲν κουράστηκα... Μόνο ποὺ ἡ Ζανὶν θὰ ἔρθῃ καὶ δὲν θἄμαι ντυμένη. Εἶμαι ἐλεύθερη, δὲν εἶν' ἔτσι Ρισάρ;

—Βέβαια! σ' εὐχαριστῶ πολύ, καὶ συχώρησέ με ποὺ σὲ κράτησα τόσο πολύ.

Ἡ Ζιλιάνα ἔκανε μιὰ κίνηση διαμαρτυρίας σὰν γάβελε νὰ στιμπτίσῃ τὰ τυπικὰ αὐτὰ λόγια καὶ ξαφνικὰ αἰσθάνθηκε τὸν ἑαυτό της νὰ κρυώνῃ κάτω ἀπὸ τοὺς λευκοὺς πέπλους της...

—Ὠ! Ρισάρ, σὲ παρακαλῶ, μὴν εἶσαι τόσο τυπικὸς μαζί μου. Ξέρεις καλὰ πὼς εἶμαι εὐτυχισμένη ὅταν σοῦ χρησιμεύω σὲ κάτι...κ.αἰ...

Ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα τὴν σταμάτησε. Στὸ κατώφλι ὁ ὑπηρέτης ἔλεγε:

—Ἡ κυρία Σαμπὲλ ρωτᾶ ἂν ἡ κυρία εἶναι ἕτοιμη νὰ δῇ.

Παρακαλέστε τὴν κυρία Σαμπὲλ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, ἀπάντησε ὁ Ρισάρ. Ἡ κυρία σὲ δυὸ λεπτὰ εἶναι ἕτοιμη.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Ενδυμίες σελίδες

GENOVA

ΔΕΙΝΟΠΑΘΗΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Συλλογισθήκατε ποτέ, ἀξιαγάπητε ἀναγνώστα, πού, καθισμένος ἀναπαυτικά σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἀπλώνετε μηχανικὰ τὰ πόδια πρὸς τὴ σδουμένη τσιμινέα, συλλογισθήκατε ποτέ, λέγω, τί δυσκολίες συναντᾶ μιὰ δυστυχισμένη ρέπορτερ, ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιτύχῃ ὀλιγόλεπτη συνέντευξι: μὲ κανένα ἔνδοξο «ἀστέρα», μὲ τὸν σκοπὸ νὰ προμηθεύσῃ ἕνα ἄρθρο, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον δημοσιεύσιμο, σ' ἕνα δύστροπο ἀρχισυντάκτη;

♣

Φυσικά, τυγχάνει συνήθως, χαριτωμένης ὑποδοχῆς, καίτοι ἡ ὑποδοχὴ αὐτὴ δὲν εἶνε χωρὶς συμφέρον. Πολλὲς φορές, τῆς συμβαίνει νὰ τὴν δεχθῇ ἡ μητέρα ἑνὸς ἀτιγενγνήτου ἀστέρος, μιὰ μητέρα ποὺ ἀναλαμβάνει ἀποφασιστικὰ τὸ βάρος τῆς «ἀντεσβίου» καὶ μιλεῖ ἀδιακόπως, ἐνῷ ἡ κοπέλλα μένει ἥσυχα-ἥσυχα καθισμένη σὲ μιὰ γωνιά, κρύβοντας μὲ δυσκολία τὴν πλῆξι της. χωρὶς ὅμως νὰ παραλείπῃ νὰ χαμογελᾶ στὴν κατάλληλη στιγμή.

—Μάλιστα, δεσποινίς, ὅλος ὁ κόσμος βρίσκει πὼς ἡ κόρη μου ἦταν ἔξοχη στὴν τελευταία της ταινία· μόνο, ξέρετε, εἶνε τόσο μετριόφρων, ποὺ δὲν θὰ τολμοῦσε ποτὲ νὰ σᾶς τὸ πῇ· γνωρίζετε ὅμως τί εἶνε ἡ καρδιὰ τῆς μητέρας!

Ἴσως νὰ νομίζατε ὡς τώρα, ὅτι γνωρίζατε πραγματικὰ αὐτὴ τὴν τουφερὴ καρδιά· νὰ ὅμως ποὺ σᾶς ἀποκαλύπτεται ὑπὸ νέαν ὅλως διόλου μορφήν.

—Ἂν ξέρετε πόσο ἀγωνίστηκα γιὰ νἄχῃ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸ τὸ παιδί: Τώρα ποὺ ἐπέτυχε. δὲν θέλω ἡ ἐπιτυχία νὰ μοῦ τὴν χαλάσῃ: εἶνε τόσο νέα, σωστὴ μπεμπέκα! Ἀλλώστε, παντρεύτηκα δεκατεσσάρων χρονῶν. Ὄχι, δὲν τὴν βρίσκω καν νικὰ ὄμορφη, ἔχει ὅμως χάρι, ἀτομικότητα, ταλέντο: κατὰ βάθος αὐτὸ ἔχει σημασία στὴν πραγματικότητα. Θυσιάστηκα ἐντελῶς γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ καλλιεργήσῃ αὐτὸ τὸ ταλέντο της. Καθὼς βλέπετε, ζοῦμε ἁπλούστατα ἡ δύο μας· ἔχουμε ἕνα μικρὸ σπιτάκι, ἕνα μικρὸ κῆπο καὶ βιβλία, γιατὶ ἀγαπῶ τὰ βιβλία, δεσποινίς, καὶ θέλω ἡ μπεμπέκα μου νὰ διαβάζῃ κάποιο κάπου. Ἔνα καλοναθρεμμένο κορίτσι πρέπει νὰ διαβάζῃ. Ὦ! ὄχι, δὲν θὰ παντρευτῇ. ὄχι, πρὶν περάσῃ τουλάχιστον ἀρκετὸς καιρός. Πρῶτα ἡ «καρριέρα» της. Ἐξ ἄλλου, εἶνε τόσο νέα!

Εἶνε ἀρκετὲς τέτοιες μητέρες στὸ Χόλλυγουντ καὶ γι' αὐτὲς ἄχχισα αὐτὸν τὸν μαῦρο πίναακα.

♣

Σὲ μιὰν ἄλλη κατηγορία, ἔχουμε τὸν «ζὲν πρεμιέ», τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτηδευμένη νωχέλεια καλύπτεται μ' ἕνα χαμόγελο καὶ ὅστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ συνομιλίας, τὴν ὁποία μάταια προσπαθῶ νὰ παρασύρω σ' ἕνα θέμα προσοδοφόρο ἀπὸ ἀπόψεως δημοσιογραφικῆς παραγωγῆς, ἀναστενάζει μὲ συγκατάβασι, λέγοντας: «Ἂν ἐπιστρέψατε ἀπλούστατα σπίτι σας, εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ βρίσκατε καλλίτερα ἀπὸ μένα, κάτι τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ νὰ πῶ. Ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σᾶς καὶ σᾶς ἀφίνω ἐντολὴν ἐν λευκῷ». Καί, μετὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴν προσπάθεια, ξαναχώνεται στὴν πολυθρόνα του, ἐνῷ τὸ πρόσωπό του ἐκφράζει ἀπόλυτη εὐθυμονία, γιατὶ σκέπτεται χωρὶς ἄλλο πὼς ἔτσι θὰ μπορέσῃ νὰ κάμῃ νὰ παίξῃ χχόλφ. Ὁ ρέπορτερ, κάμιὰ φορά, τοῦ ἀπαντᾶ μὲ μιὰ λέξι μονοσύλλαβη, πολὺ ἐκφραστικὴ ὅμως. Ἠσυχᾶστε, δὲν θὰ τὴν τυπώσω.

♣

Ἄλλοτε, σὲ βουτᾶ στὸ δρόμο ὁ διαφημιστὴς

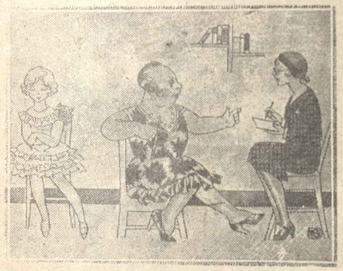

— Εἶναι τόσο νέα, σωστὴ μπεμπέκα!

τῆς τάδε κινηματογραφικῆς ἑταιρίας καὶ σὲ παρασύρει, λαχανιασμένος, στὸ γραφεῖο του, γιὰ νὰ σοῦ ἀνακοινώσῃ μιὰ ἐξωφρενικὴ εἴδησι ποὺ θὰ προσθέσῃ κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ στὴ βιογραφία τῆς μὶς Χ... Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς πῶ ὅτι εἶμαι πρόθυμος νὲ δεχθῶ μ' εὐγνωμοσύνη τὴν ἀνακοίνωσι τοῦ διαφημιστοῦ, —μὲ τὴν ἐπιφύλαξι νὰ ἐγκολπωθῶ τὴν πατρότητά της στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος μον... Καὶ περιμένω, ὅπως ὁ ψαρᾶς περιμένει τὸ ψάρι.

Κατὰ γενικὸν κανόνα, ἡ ἀνακοίνωσις συνοψίζεται στὸ ἑξῆς: Ἡ μὶς Χ... ἔκοψε τὰ μαλλιά της κατὰ τοιοῦτον τρόπο, ποὺ ἡ ὁμορφιά της ν' ἀλλάξῃ ὅλως διόλου χαρακτῆρα. Δὲν θὰ μπορούσατε νὰ πιστεύετε πόσο ἄλλαξε. Ὅλο τὸ ὕφος της εἶνε ἀλλοιώτικο, ἀκόμα καὶ ψυχολογικῶς.

Κατόπιν ἀπὸ μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἐπίθετα, προσθέτω τὸν διαφημιστὴ στὸν μαῦρο πίναακα μου. Ἔχει τὸν ἀριθμὸ 83!

♣

Πρωτεύουσα θέσι στὸν κατάλογο κατέχουν οἱ διάφοροι «κέρβεροι» τῆς ὑπηρεσίας τῶν κινηματογραφικῶν «ἀστέρων». Γιὰ νὰ ἔλθῃς εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ ὁποιονδήποτε φημισμένον «ἀστέρα», πρέπει πρῶτα νὰ περάσῃς ἀπὸ ἕνα σωρὸ... ὑπηρεσιακὲς λογοχρισίες, ἡ ὁποῖες θὰ κρίνουν, ἂν καὶ κατὰ πόσον εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃς δεκτὸς σὲ ἀκρόασι, νὰ πάρῃς συνέντευξι ἢ νὰ τραβήξῃς κανένα «ἐνσανταγνέ». Τὴς περισσότερες φορές, ὁ ἀρχάριος ρέπορτερ, χρησιμοποιεῖ τὸ κλασικὸ κόλπο. χωρὶς νὰ ξέρῃ ὅτι ἔχει πρὸ πολλοῦ χρεωκοπήσει: βάζει στὸ χέρι τοῦ καμαριέρη, τοῦ θυρωροῦ, τῆς ὑπηρέτρας ἢ τοῦ γκρούμ, ἕνα γενναῖο προεισαγωγικὸ πουρμπουάρ. Φυσικά, ἡ ὑπηρεσία τσακίζεται γιὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλῃ, νὰ εἶσθε ὅμως βεβαιότατος πὼς δὲν θὰ γίνετε δεκτός! Ἐκ τῶν προτέρων ἀποφεύγετε νὰ κλαίτε τὰ λεφτά σας!

♣

Ὕστερα, ἔρχονται οἱ «ἀστέρες» τοῦ σινεμᾶ νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ σπίτι ποὺ ἐπιθυμεῖτε. Ὁ κατάλογός μου μεγαλώνει, γιατὶ ἐπιμένει πόλις δὲν ἔχει, σὰν τὸ Χόλλυγουντ, τὴν μανία τῆς οἰκοδομῆς. Ἐκεῖ, ὅλος ὁ κόσμος κτίζει. Μόλις ἀποτελειώσουν τὸ σπίτι, τὸ γεμίζουν τοὺς φίλους καὶ γνωστοὺς γιὰ νὰ τὸ θαυμάσουν. Καὶ ὅταν γίνῃ ὁ τελευταῖος ἐπισκέπτης, δὲν μένει παρὰ νὰ ἐπιλήσουν τὸ ἐν λόγῳ σπίτι καὶ νὰ ξαναχτίσουν.

Ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔγραψα, μὴν φανταστῆτε πὼς δὲν ἀγαπῶ τὰ σπίτια· τὰ λατρεύω κι δὲν ἔχω καμμιὰν ἀντίρρησι νὰ ἐπισκεφθῶ ἄλλες, μπουντουάρ, σάλ ντὲ μπαλ στρωμένες μὲ μάρμαρα καὶ νὰ ζηλεύω τοὺς ἰδιοκτήτες των· μοῦ λείπουν τὰ ἐπίθετα. Μόλις θαυμάσω τὸ σαλόνι, τὴν τραπεζαρία καὶ τὴ βεράντα, πιστοποιῶ μὲ ἀπελπισία πὼς τὸ λεξιλόγιο μου τῶν ὑπερθετικῶν ἔχει ἐξαντληθῆ, ἐνῷ ἡ ἐπίσκεψίς μου εἶνε ἀκόμη στὴν ἀρχή. Ἀναγκάζομαι νὰ ποικίλω τὸν τόνο: «Πόσο μαγευτικό! Δὲν τὸ βρίσκετε μαγευτικό; Εἶναι πολὺ μαγευτικό!» Ὅλα αὐτὰ τὰ γνωστὰ κουτσὰ-στραβὰ ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ φθάνω στὸ φουγνέλο τῆς κουζίνας. Ὁ οἰκοδεσπότης τότε στρέφει τὰ κουμπιά, ἀνάβει ἐδῶ τὸ γκάζ, παρακεῖ τὸ ἠλεκτρικό, ἐνῷ ἐγὼ ψάχνω πωπωδῶς γιὰ ἐπίθετα. Ἀφίνω στὴ μπάντα τὸ μαγευτικό. Τὸ ὡραῖο δὲν ἀρμόζει. Πρακτικὸ καὶ ἀνεπαρκές. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ ἐπίδειξις τελειώνει κατὰ γενικὸν κανόνα καὶ ὁ οἰκοδεσπότης στρέφεται πρὸς τὸ μέρος μας φαρεδύοντας ἐπαίνους, τοὺς ὁποίους ἐνῷ θαυμαστικὸ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ ἐκφράζει τὴ τελῶς.

♣

Στὸν κατάλογό μου δὲν βρίσκω πιά, ὅστερα ἀπ' αὐτούς, παρὰ κομπάρσους χωρὶς ὀνόματα, ἐκείνους ποὺ παραπονοῦνται γιὰ τὸν κακὸ ὀτὸν ὁποῖο εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξελίσσονται, ἐκείνους ποὺ μοῦ ἀντιλέγουν γιατὶ ἔχω ἀναπηδοῦν σὲ κάθε λέξι ποὺ προφέρω γιὰ μοῦ ἀποδείξουν, χωρὶς ἄλλο, πὼς ἔχουν τὴ περαμένο, τὸν «ζὲν—πρεμιὲ» ποὺ μοῦ ἐκτυγέλλει μυστηριωδῶς πὼς ἔχει τελειώσει μὲ τὴν αὐτοβιογραφία μὲ τὸν τίτλο «Ἀπομνημονεύματα ἑνὸς φλογεροῦ νέου».

Ἂν πληροφορηθῆτε πὼς σὲ μιὰ στιγμὴ ψυχικοῦ βρασμοῦ διέπραξα ἕνα ἔγκλημα, ἐλπίζω πὼς θὰ βρεθῇ κανένας πονετικὸς ἀνθρωπος γνώστης, νάρθῃ στὸ Κακουργοδικεῖο νὰ μὲ ὑπερασπίσῃ ὑπὲρ ἐμοῦ!

ΤΖΕΝΟΒΑ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΗ. ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΟ

Στὸν κόσμο σὰν διαδοθῇ
πὼς ἔργο σου θὰ ἐκτελεσθῇ—
καμμιὰ καινούργια σου δπερέττα,
διότι γράφεις καὶ λιμπρέτα—
σ' ἕνα μακάριο pot-pourri
ἔρχονται ὅλοι οἱ νεκροί
οἱ μουσουργοί
σ' αὐτὴ τὴ γῆ,
ἀρίνοντας τὴς ὑπεργήϊνες θέσεις των
διὰ νὰ ξανακούσοιν τὴς... συνθέσεις των.

ΜΕΝΕΣΤΡΕΛ

ΕΜΜΕΙΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ἀρραβῶνας:

Φλερτάκι σκανδαλιστικό, φιλάκια, λόγια ἀνέμελα, ποτά...

Εὐρύ πεδίον δράσεως γιὰ πράγματα... ἄγρια ποτά...

Γάμος:

σ' Ἰσόβια, λένε, δεσμά». Μὰ ὅπως κι' ἂν τὸ σπάσῃς τὸ ὅρκο γιατὶ καὶ στὰ εἰσόβια μπορεῖ νὰ δοθῇ κρεβάτι.

Διαζύγιο:

Ἀπέτυχεν ἡ δοκιμή: τὰ μόνα τραγικὰ εἶναι τὰ δικηγορικὰ καὶ τὰ δικαστικά.

ΜΕΝΕΣΤΡΕΛ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΡΩΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἑορτάζεται αὐτὲς τὴς ἡμέρες ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ ρωμαντισμοῦ. Ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν τῆς σχολῆς αὐτῆς γεμίζουν τὴς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ καὶ καθημερινοῦ ἀκόμη τύπου καὶ ἡ ἐπιβλητικὴ φυσιογνωμία τοῦ πατέρα τοῦ ρωμαντισμοῦ, τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ, πλαισιώνει τὸν ἀνάπλουν αὐτὸν στὸ ὡραῖο παρελθόν. Σήμερα βέβαια εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ μοτὲρ, τῶν δυρισμένων γυναικείων σδέρκων, τῆς τζὰζ - μπάντ καὶ τῆς... ἀλουσούμπουοδης ποιήσεως τῶν κυβιστῶν, προσέρχοντες τὴν λέξιν ρωμαντισμὸς κινδυνεύομεν νὰ ἐκληφθῶμεν ὡς καθυστερημένοι. Καὶ ἂν δὲν τραπῶμεν εἰς φυγὴν, ἀπὸ βροχὴν εἰρωνικῶν σχολίων, θὰ ἀκούσωμεν ὡς ἀπάντησιν, τρόπον τινά, κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μας τὴς στροφὲς τοῦ... «Πατώνειρ». Ἀλλ' ἂς μᾶς συγχωρηθῇ αὐτὴ ἡ ἀναδρομὴ εἰς τὸ ὡραῖον παρελθόν. Καὶ τοῦτο διότι τὴν στιγμὴν ὅπου ἑορτάζεται ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ γαλλικοῦ ρωμαντισμοῦ, θὰ μπορούσαμε ν' ἀποδώσωμεν καὶ ἡμεῖς μικρὸν φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἑλληνικὸν ρωμαντισμόν. Ποιὰ εἶνε λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ ρωμαντικὴ σχολή; Πόθεν ἀρχίζει καὶ ποῦ τελειώνει;

Τὸν εὐρωπαϊκὸν ρωμαντισμὸν τὸν εἰσήγαγον πρῶτοι εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ γλωσσομαθεῖς ἀδελφοὶ Σοῦτσοι, οἱ ὁποῖοι μετέφρασαν στίχους τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ. Διάδοχοι τῶν Σούτσων ἦσαν οἱ Παράσχοι καὶ κυρίως ὁ Ἀχιλλεύς. Ἀλλά, θὰ διεφωτηθῇ ὁ ἀναγνώστης, τί θὰ πῇ ρωμαντικὴ ἀντίληψις τῆς τέχνης; Μὲ δυὸ λόγια διὰ τὴν ρωμαντικὴν ἀντίληψιν τῆς τέχνης δὲν ὑπάρχουν παρὰ ἄγριες νύκτες, συγνεφιασμένες ἡμέρες, μελαγχολικὰ φεγγαρόβραδα, κυπαρίσσια νεκροταφείων καὶ ψυχικαὶ διαθέσεις ποὺ ἐμπνέουν τοπεῖα χωρὶς αἴθριον οὐρανό. ἡ μελαγχολία, ἡ θλῖψη, ἡ κούραση, ὁ πόθος τοῦ θανάτου, ἡ ἀπαισιοδοξία. Καὶ ἂν θέλατε καὶ τὴν πατρίδα τοῦ ρωμαντισμοῦ, αὐτὴ εἶνε ἡ Γερμανία. Ἀπὸ τὴν Γερμανίαν τὸν εἰσήγαγε στὴ Γαλλία πρώτη ἡ Madame de Staël κι' ἔτσι φάνηκαν οἱ: Σατωβριάνδος, Οὐγκώ, Λαμαρτίνος, Νὲ Βινύ, Δουμᾶς, Μυσσέ, Γεωργία Σάνδη κ.λ.π.

Ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσωπευτικωτέρους ποιητὰς τῆς ἑλληνικῆς ρωμαντικῆς σχολῆς ἐγεννήθη στὸ Ναύπλιον, τὸ 1838. Πολὺ μικρὸς ὅμως ἦλθε στὰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ἔζησε διαρκῶς, εἰς τὴν παλαιὰν συνοικίαν Ροδακιό, στὴν ὁδὸν Πετράκη, ὅπου εἶχε τὸ πατρικόν του σπίτι. Ὁ Παράσχος εἶνε ζήτημα ἂν τελείωσε τὸ σχολαρχεῖον. Ἦτο αὐτοδίδακτος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑλληνικὴν τὴν ἔμαθε περισσότερο ποιητικῶς παρὰ γραμματικῶς. Σὲ μίαν ἀφιέρωσιν πρὸς τὴν Ἐστεμμένην ποιήτριαν τῆς Ρουμανίας Κάρμεν Σύλβα, μέσα σὲ δώδεκα στίχους εἶχε ἕνα σωρὸ ἀνορθογραφίες, τὴς ὁποίες τοῦ δώρθωσεν ὁ τότε γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, στὸ Βουκουρέστι, Ἀντωνόπουλος. Ὁ Παράσχος ἔτυχε σημαντικῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ὄχι μόνον ἀπὸ διαφόρους πλουσιάντους ἰδιώτας, ποὺ ἐθαύμαζαν τὴν ποίησίν του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἐπίσημον ἑλληνικὸν κράτος τὸ ὁποῖον τοῦ ἔδωσε ἕνα σωρὸ θέσεις. Καὶ στὴς θέσεις αὐτὲς νὰ σημειώσετε ὅτι δὲν εἰργάζετο καθόλου ὑπηρεσιακώς, ἀλλ' εἶχεν ὅλες τὴς ὡρες του ἐλεύθερες. Ὅπως εἶπε κάποτε ὁ Δηλιγιάννης «εὑρίσκετο εἰς διαρκῆ ποιητικὴν ἀδειαν». Ἀλλοτε πάλιν ὁ προϊστάμενός του παρεπονέθη εἰς τὸν Τρικούπην ὅτι ὁ νέος ὑπάλληλος δὲν ἐπατοῦσε στὸ γραφεῖον. «Μὰ γ' αὐτὸ ἀκριβῶς διωρίσθη» ἀπεκρίθη ὁ Τρικούπης! Ὁ Παράσχος ἦτο τὸ ἀνφὰν γκατὲ τῆς πολιτικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνίας. Ἀκόμη καὶ ἔπαρχος διωρίσθη. Ὑπάρχει μάλιστα ποίημά του μὲ τὸν τίτλον «Ποιητὴς—Ἔπαρχος». Ἰδοὺ μερικοὶ χαρακτηριστικοὶ στίχοι του:

—Χθὲς πάλιν ἀνεγίγνωσκα τὸν Βύρωνα κρυφίως
ὁπότε μὲ κατέλαβε γραφεὺς τις αἰφνιδίως.
Ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθεὶς εἰς τόσην καταισχύνην
ἐσυθρίασας, ἄφισα τὸν Βύρωνα μ' ὀδύνην.
Εἰς τοῦ γεννάδα τὴν μορφὴν ἡ ἔκπληξις ἐφάνη:
Φεῦ! ἔβλεπε τὴν Βύρωνος ἀντὶ τοῦ Δεληγιάννη.
Νομοθεσίαν.... Ἔπαρχος ν' ἀναγιγνώσκῃ ἔπη!
Καὶ ὁ γραφίσκος ἔκτοτε κατώτερον μὲ βλέπει.

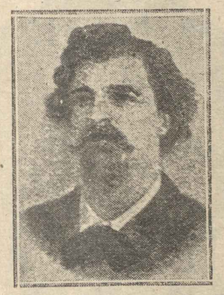

Ἀχιλλεὺς Παράσχος.

Ἀλλὰ τὰ ἐρωτικὰ ποιήματα τοῦ Παράσχου εἶχαν γίνει δημοτικώτατα. Καὶ σήμερα ἀκόμη μεταχειριζόμεθα τὸ:

— Κεφουνὸν εἰς φάκελλον
εὐόδη κεκλεισμένον.

Καὶ σήμερα ἀκόμη ἐνθουσιοῦνται, εἰρωνικῶς, ἀδιάφορον ὅμως—εἶνε διαφορὰ ἐποχῆς, ὅπως βλέπετε—τό:

— Δρέψατε πάλιν, ἐρασταί, εὐδαίμονες, ναρκίσσους
Εἰς τοῦ Μαΐου τοὺς φοιβεροὺς κι' εὐόδεις προπαδείσους.
Καὶ τὴν παρθένον στέψατε ἥτις ὡς ἄνθος κλίνει:
Ἐγὼ δὲν κόπτω. Δι' ἐμὲ ἀπέθανεν ἐκείνη.

Ἰδοὺ τί συναισθήματα δοκιμάζει ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος, βλέπων μίαν παλαιὰν φωτογραφίαν ἐκείνης:

—Παρέλθωμεν, παρέλθωμεν ἐκ ταύτης τῆς εἰκόνος.
Ἂν καὶ τὸ τοῦτο πρὸ πολλοῦ ἐπούλωσεν ὁ χρόνος.

♣

Ὁ Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος, ὁ καὶ ἀξιολογώτερος ἀντιπρόσωπος τῆς ρωμαντικῆς σχολῆς — ἀξιολογώτερος διὰ τὸ βάθος τῶν στίχων του—ἦτο υἱὸς τοῦ ἱστορικοῦ Κωνσταντίνου Παπαρρηγοπούλου. Ἐγεννήθη στὰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ἐσπούδασε νομικά. Στίχους ἄρχισε νὰ γράφῃ τὸ 1864, τὸ δὲ 1866 ἔδραμε δεύθη στὸν Βουτσιναῖον διαγωνισμὸν ἢ συλλογὴ τοῦ «Στόνου». Ὁ Παπαρρηγόπουλος δὲν ἦτο καθόλου διαγυτικός, ἡ δὲ φυσιογνωμία του ἦταν ἄχαρη καὶ στρυφνή. Εἶχε ὅμως νοσηρὴ ἰδιοσυγκρασία — πράγμα ποὺ φαίνεται καὶ μέσα στὰ ποιήματά του. Ἡ ἰδιοσυγκρασία του ἔφερνε ψυχικὲς ἀνωμαλίες καὶ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου του — ἀπὸ ἐγκεφαλικὴν αἱμορραγία — παρατηρεῖται στὴς πολὺ νευροπαθεῖς φύσεις. Προσεβλήθη ἀπὸ ἀποπληξίαν, ἐνῷ ἐβάδιζε, στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους. Καὶ ὅταν τὸν μετέφεραν σ' ἕνα φιλικὸ σπίτι, δὲν ἐζοῦσε πλέον διὰ νὰ ἀναφωνήσῃ ὅπως στὸν πολυθρύλητον «Φανὸν τοῦ Κοιμητηρίου»:

—Θώπευε, θώπευε, φανέ, τὴν πλάκα τῶν θανόντων.

Ὦ, πόσοι ἐκοιμήθησαν χωρὶς τινος θωπείας! Πόσοι θὰ ἦσαν σήμερον ἐδῶ ἐν μέσῳ ζώντων, ἐὰν ἐθώπευεν αὐτοὺς ἐν βλέμμα συμπαθείας!

♣

Ὁ Σπῦρος Βασιλειάδης ἦτο σύγχρονος καὶ συνομήλικος τοῦ Παπαρρηγοπούλου. Ἐγεννήθη στὰς Πάτρας τὸ 1844 καὶ σπούδασε νομικά. Ὁ Βασιλειάδης ἦτο ζωηρὸς καὶ ἀεικίνητος, μὲ ἀδρὰ καὶ συμπαθῆ χαρακτηριστικά, μὲ δασείαν γενειάδα καὶ μὲ... καπέλλο σχήματος μιρζαπῶ. Ὁ Βασιλειάδης, σὰν τύπος αἰσθηματίου ποὺ ἦτο, ἔδειξε πάντοτε ζωὴν καὶ δραστηριότητα σ' ὅλα τὰ στάδια τῆς ἐργασίας του. Στὸν σύλλογον «Παρνασσὸν», ὑπῆρξεν ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστήσαντας. Διὰ τοῦ δὲ ἔργου εἶνε καὶ ἡ ἵδρυσις τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων. Ἡ παῖδή του καὶ ἐμμετὴς ἐργασία, ποὺ διήκεσε ὅσον καὶ ἡ ἐργασία τοῦ Παπαρρηγοπούλου ἀπὸ τὸ 1865—1874, περιλαμβάνεται σὲ τέσσαρας τόμους, ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἀττικαὶ νύκτες». Τὰ δραματικά του ἔργα εἶνε πολλά, ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ διεσώθη καὶ παίζεται καὶ σήμερα ἀκόμη, εἶνε ἡ «Γαλάτεια». Μετεφράσθη μάλιστα καὶ γαλλιστὶ ὑπὸ τῆς κ. Ἀδὰμ ἰταλιστὶ ἀπὸ τὸν Φραβασίλη καὶ ἀγγλιστὶ ἀπὸ τὸν Κάλλαυ. Ὁ δὲ φιλέλλην γάλλος βαρῶνος ντ' Ἐτερνέλ, ἔκανε δικήν του διασκευὴ ἀπὸ τὸ δρᾶμα τοῦ Βασιλειάδη, ἐκλέξας τὸν Πυγμαλίωνα ὡς κύριον ἥρωα τοῦ δράματος.

Ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μετεφράσθησαν ὑπὸ τοῦ Σκυλίτσαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν, ὡς ἐπιφυλλὶς τῆς ἐν Τεργέστῃ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Νέα Ἡμέρα», οἱ «Ἄθλιοι» τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ. Τὸ τί ἔγινε δὲν περιγράφεται. Σωστὸς συναγερμὸς καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν γῆν, ἀπὸ Μαρίους καὶ Τιτίκας, ἀνηψιάκους καὶ παρήλικας, ἕτοιμους νὰ πρεύσουν τὴν καρδίαν τῶν ὅπου πέτρων καὶ νὰ ἀπολογήσουν ὅτι ἔρως εἶνε ὁ ἀπάτριος τῶν ἀγγέλων πρὸς τὰ ἄστρα!

Ἡ μετάφρασις αὐτὴ εἶχε καὶ ἀντίκτυπον σοβαρὸν σ' ὅλην τὴν τότε φιλολογίαν. Μήπως ὁ Παράσχος δὲν ὠνειρεύετο ἱππότας μὲ λαμπάδα καὶ δὲν ἔθλεπε παρισινὰ δράματα; Μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν διεπλάσσετο ἡ Τέχνη. Ἐκεῖνοι δὲ ποὺ ἐπηρεάζοντο περισσότερον ἦσαν οἱ νεοσύλλεκτοι, οἱ πολυπληθεῖς πολιτικοὶ νεοσσοί, ποὺ οἱ στίχοι τῶν ἐθνομισεύοντο στὰ περιοδικὰ τοῦ καιροῦ ἐκείνου «Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην», «Ἤλιον», «Παθενῶνα» καὶ στὰ ἡμερολόγια τῶν Ἀσωπίου, Κορομηλᾶ, Πετρῆ, δωρεὰν ἐνροεῖται, γιατὶ τὸ σύστημα τῆς ἀμοιβῆς τῆς πνευματικῆς ἐργασίας ἦτο ἄγνωστον τότε. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς ἦσαν καὶ ἀνάμματοι, καὶ στοιχειωδῶς μορφωμένοι. Ἔνας ἀπ αὐτοὺς ἐξαφνα ἔγραφεν ὅτι: «οἱ δύο ἐρασταὶ περπατοῦσαν ὑπὸ δενδροστοιχίαν ἀνεψιῶνων!». Ἄλλος πάλι ἔλεγεν ὅτι «ἡ ἡρωὶς ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας τὸ κλειδοκύμβαλον»! Ἄλλος ἔγραφεν ὅτι «κατῆλθε τὴν κλίμακα ὡς ἀετός», ἐνῷ εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ βασιλεὺς τῶν αἰθέρων δὲν συνηθίζῃ νὰ ἀνέρχεται καὶ νὰ κατέρχεται κλιμακᾶς ὡς θεωθῆσαι! Ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπερφυᾶς ποιητὴς Μαρτινέλι, χωρὶς νὰ εἶνε ἀγράμματος, εἶχε τέτοιαν ἀσελῆ ἀγνοιαν ὥστε ἀπαγγέλλων κάποιε στίχους, ἔλεγε, προτείνων τὸ ἤμισυ τοῦ δακτύλου του:

Τὸν πελαργόν, τὸν λεγόμενον κοινῶς λελέκι, τὸν ἔπαιρνε γιὰ κανένα μικρὸν στρουθίον ὁ ποιητής!

—Ἔνα πουλάκι τόσο... πελαργός!

(Τὸ τέλος στὴν σελίδα 656)

Ἡ τραγωδία ἑνὸς κωμικοῦ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΑΡΛΩ

Ὁ Σαρλώ, ὁ μεγάλος Τσάρλι Τσάπλιν, ὁ τραγικὸς αὐτὸς κωμικὸς τοῦ κινηματογράφου, αἰσθανόταν ἀληθινὴ λατρεία γιὰ τὴν μητέρα του. Τὴν λάτρευε τόσο, ὥστε καὶ μετὰ τὸν θάνατό της δὲν ἔπαψε νὰ μιλᾶ γι' αὐτήν, μὲ τὸν μεγαλύτερο σεβασμό. Ἡ ζωὴ τῆς γυναίκας αὐτῆς ὑπῆρξε ὅμως μιὰ πραγματικὴ τραγωδία—μιὰ ἀπὸ τῆς σιωπηλὲς ἐκείνες οἰκογενειακὲς τραγωδίες, ποὺ ἐνῷ εἶνε τόσο συνηθισμένες, δὲν τῆς καταλαβαίνει ποτὲ κανείς. Θὰ σᾶς τὴν ποῦμε μὲ λίγα λόγια, γιατὶ εἴμεθα βέβαιοι πὼς θὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ. Ἔτσι θὰ μπορέσετε νὰ παρακολουθήσετε τὸν Σαρλὼ, στὰ πρῶτα παιδικά του χρόνια.

Πρὶν ἀπὸ τριάντα πέντε περίπου χρόνια, ἡ Λίζα Γκρεῦ, ἡ μητέρα τοῦ Τσάρλι Τσάπλιν, ἦταν διάσημη ἠθοποιὸς στὸ Λονδῖνον. Τραγουδοῦσε σὲ διάφορα θέατρα μὲ μεγάλη ἐπιτυγία κι' ἔπαιζε ρόλους, ἀπὸ κείνους ποὺ ἐνθουσιάζουν εὔκολα τὸ κοινό. Ἀλλὰ τοὺς ἔπαιζε μὲ δικό της καλλιτεχνικὸ τρόπο. Ὁ ἄνδρας της ἦταν βαρύτονος, τόσο καλός, ὥστε καὶ σήμερα ἀκόμη τὸν ἀναφέρουν στὴν πατρίδα του μὲ ἀρκετοὺς ἐπαίνους καὶ θυμοῦνται τὴν ὁμορφη εὐστροφη καὶ βροντερὴ φωνή του. Τὸ ἀνδρόγυνο ἐργαζόταν στὸ ἴδιο θέατρο, τὰ δὲ ἀγοράκια τους, ὁ Τσάρλο κι' ὁ Σίδνεῦ, ἀκολουθοῦσαν πάντα τοὺς γονεῖς τους ὅπου πήγαιναν καὶ περίμεναν στὰ παρασκήνια, ὡς ὅτου τελειώσῃ ἡ παράστασις, γιὰ νὰ γυρίσουν μαζὶ στὸ σπίτι. Μὰ ὅλη αὐτὴ ἡ διαμονὴ στὰ παρασκήνια ἀπὸ τὰ μικρά τους χρόνια, δὲν εἶχε ἄραγε μιὰ κάποια ἐπίδρασι στὴν ἐξέλιξί τους; Καὶ ἰδίως στὴν ἐξέλιξι τοῦ Σαρλώ; Συνειδητὰ ἢ ἀσυνείδητα, παρακολουθοῦσαν τοὺς ἠθοποιοὺς στὴ σκηνὴ καὶ ἐξεχωρίσταν τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα τους, κι' ἔπαιρναν τὰ διάφορα κόλπα τους, πρόσεχαν στὴς διάφορες κωμικὲς γκριμάτσες τους καὶ συγκινοῦνταν μὲ μιὰ δραματικὴ κραυγή τους.

Ἕνα βράδυ, ὁ Τσάρλι ἦταν τότε πέντε χρονῶν, ἐνῷ ἡ Λίζα Γκρεῦ βρισκόταν στὴ σκηνὴ καὶ τραγουδοῦσε, ἄκουσε ἔξαφνα ἕνα συνάδελφό της νὰ τῆς ψιθυρίζῃ μέσα ἀπὸ τὰ παρασκήνια:

—Κάνετε γρήγορα, κυρία Γκρεῦ, ὁ ἄνδρας σας εἶνε ἄσχημα. Κάνετε γρήγορα!...

Ἀλλ' ἕνας ἠθοποιὸς δὲν μπορεῖ ποτὲ ν' ἀφήσῃ τὸ ρόλο του στὴ μέση καὶ νὰ μπῇ στὰ παρασκήνια. Οὔτε πάλι μπορεῖ νὰ τὸν διακόψῃ, νὰ τὸν συντομεύσῃ καὶ νὰ βιασθῇ. Καὶ πολὺ περισσότερο, δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ δλ' αὐτά, ὅταν ἡ μουσικὴ κανονίζει τὸ χρόνο ποὺ θὰ μείνῃ ὁ ἠθοποιὸς στὴ σκηνή. Ἔτσι λοιπόν, ἂν καὶ ἡ Λίζα Γκρεῦ ἄκουσε αὐτὰ τὰ γρήγορα λόγια τοῦ συναδέλφου της ἀπὸ τὰ παρασκήνια, μολαταῦτα ἐξακολουθοῦσε, σὰ νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε, νὰ λέῃ τὸ τραγοῦδι της, ἕνα εὔθυμο καὶ πεταχτὸ τραγοῦδι... Κι' ὁ κόσμος κάτω γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά του, χειροκροτοῦσε. Μὲ τί ἀγωνία ὅμως ἡ δυστυχισμένη Λίζα Γκρεῦ ἔλεγε τὸ μέρος της; Γιὰ μιὰ στιγμὴ στριφογύρισαν ὅλα μποροστά της, ὁ κόσμος τῆς φάνηκε σὰν μιὰ ἄμορφη σκοτεινὴ μάζα· λίγο ἔλειψε νὰ σωριασθῇ χάμω. Ἀκούοντας τὰ λόγια αὐτά, ἔνοιωσε τὸ θάνατο στὴν ψυχή της.

Σὲ λίγο ὁ συνάδελφός της ξαναφώναξε:

—Κάνετε σύντομα... πιὸ σύντομα, κυρία Λίζα... Πιὸ σύντομα, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Ἔπρεπε ὅμως μὲ κάθε τρόπο νὰ τελειώσῃ τὸ μέρος της. Καὶ τὸ τελείωσε. Ἀλλ' ἦταν πολὺ ἀργὰ πιά. Ὁ ἄνδας της, ὁ πατέρας τοῦ Τσάολι, τοῦ μέλλοντος μεγάλου Σαρλώ, εἶχε πεθάνει στὸ μεταξύ!...

Σὰν ἔμαθε τὴν εἴδησι ἡ Λίζα, ἄρησε ἕνα σπαρακτικὸ ξεφωνητὸ καὶ σωριάσθηκε χάμω. Οἱ συνάδελφοί της τότε τὴν μεταφέρανε λιπόθυμη στὸ νοσοκομεῖο. Ἐκεῖ γιὰ δέκα πέντε μέρες ἡ μητέρα τοῦ Σαρλώ, ἦταν βυθισμένη σὲ λήθαργο. Ὅταν συνῆλθε, κύτταξε γύρω της μ' ἔκπληξι, ἀνασηκώθηκε καὶ θέλησε κάτι νὰ πῇ. Μὰ εἶδε μιὰ ἀδελφὴ νοσοκόμα σκυμμένη πάνω της νὰ τῆς λέῃ μειλίχια:

—Ἡσυχάστε κυρία μου, εἴσθε πολὺ καλύτερα τώρα. Σὲ λίγες μέρες θὰ μπορέσετε νὰ πᾶτε στὸ σπίτι σας.

—Στὸ σπίτι μου... Ὥστε δὲν εἶμαι στὸ σπίτι μου; ἔκανε σὰν τρελλὴ ἡ Λίζα Γκρεῦ.

—Ὄχι κυρία. Εἴσθε σ' ἕνα καλὸ νοσοκομεῖο.

Τότε ἡ Λίζα, παρ' ὅλη τὴν ἐξάντλησί της, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, ἔμπηξε μιὰ διαπεραστικὴ κραυγή:

—Τὰ παιδιά μου...Ποῦ τὰ πήγατε τὰ παιδιά μου!

Καὶ ξανάπεσε ἐξηντλημένη στὴ θέση της. Τῆς ἐξήγησαν ὅμως τότε πὼς ὁ Σίδνεῦ καὶ ὁ Τσάρλι εἶχαν περιμαζευτῆ ἀπὸ τὸ πτωχοχοριό. Ἡ εἴδηση αὐτὴ τὴν ἔκανε σὰν τρελλή. Θέλησε νὰ σηκωθῇ ἀμέσως ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, γιὰ νὰ πάῃ νὰ βρῇ τ' ἀγοράκια της καὶ νὰ τὰ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά της. Ποιὸς ξέρει; συλλογίσθηκε, ποῦ νὰ τὰ εἶχαν πεταγμένα, χωρὶς περιποίησι... Μήπως ἀρρώστησαν ἄραγε καὶ πέθαναν, ὅπως πεθαίνουν τόσα ἀνώνυμα παιδιὰ ἐκεῖ μέσα. Ἡ σκέψεις αὐτές, ποὺ τῆς ἀνέβηκαν μὲ μιᾶς στὸ κεφάλι τὴν ἔκαναν ἐξάλλη, τὴν ἀναστάτωσαν... Ἀλλ' ἡ νοσοκόμα μὲ τὸ μειλίχιο πάντα ὕφος της τῆς εἶπε:

—Σᾶς συμβουλεύω νὰ μείνετε μερικὲς ἡμέρες ἀκόμη, στὸ κρεββάτι.

Τὰ ἴδια λόγια τῆς ἐπανέλαβε κι' ὁ γιατρός, προσθέτοντας:

—Εἴσθε πολὺ ἐξαντλημένη ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Ἂν φύγετε τώρα δὲν σᾶς ἐγγυῶμαι γιὰ τὴ ζωή σας!

Ἐκείνη ὅμως ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ καμμιὰ ἀνθρώπινη δύναμη, δὲν τὸν ἄκουσε καὶ σηκώθηκε. Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ πῆγε στὸ πτωχοχοριὸ καὶ πῆρε τὰ παιδιά της. Ὁ μητρικὸς ἐγωϊσμὸς τῆς δὲν τῆς ἐπέτρεπε ν' ἀφήσῃ τὰ παιδιά της μαζὶ μὲ τ' ἄλλα φτωχὰ ὀρφανά.

Καὶ τότε ἄρχισαν οἱ τρεῖς μιὰ θλιβερὴ καὶ φτωχικὴ ζωή... Ἡ Λίζα Γκρεῦ ποὺ εἶχε πέσει στὴν εὐθυμία καὶ τὴν πολυτέλεια τοῦ θεάτρου, ἀποτραβήχτηκε ἀπὸ τὴ σκηνή, νοίκιασε ἕνα μικρὸ δωματάκι κι' ἄρχισε νὰ δουλεύῃ, νὰ μπαλώνῃ πλιὰ ροῦχα, νὰ ξενοπλένῃ, νὰ ξενοράβῃ, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν της...Ἀλλὰ κι' ὁ Τσάρλι τὴ βοηθοῦσε σ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Κι' ὁ Σίδνεῦ κρυζόταν σ' ἕνα κουρείο, ἀκονίζοντας ξυρίσματα. Τὸ νοίκι της ἦταν ἑξῆ σελλίνια τὴν ἑβδομάδα. Ὄχι λίγες φορὲς ὅμως δὲν εἶχαν οὔτε τὶς νὰ πληρώσουν... Καὶ τότε ἀντίκρυζαν τὸ τρομερὸ τὸ δράμα τῆς ζωῆς τους...

Ὑπόμεναν ὡς τόσο καρτερικὰ τὴ φτώχεια καὶ τὴ δυστυχία, περιμένοντας καλύτερες μέρες...

Ἡ Λίζα Γκρεῦ, κάθε πρωί, ἀφοῦ ἔστρωνε τὸ τσάϊ της, μάθαινε στὰ παιδιά της χωρὶς τὸ τραγοῦδι. Κι' ὅταν ἀργότερα ὁ Σαρλὼ γίνῃ διάσημος, ἔλεγε:

—Ὅ,τι ξέρω μοῦ τὸμαθε ἡ μητέρα μου.

Ὕστερα ὁ Σίδνεῦ πήγαινε στὸ κουρεῖο, ἐνῷ ὁ Τσάρλι βοηθοῦσε τὴ μαμά του ὡς τὰ μεσάνυχτα, στὸ μπάλωμα τῶν ροῦχων. Ἀλλὰ ἡ δουλειὰ ἐξηκολούθησε πολὺν καιρό. Ἀργότερα ὅμως, ὁ Τσάρλι ἔπιασε δουλειὰ σ' ἕνα ἐργοστάσιο. Ἦταν ἡ ἐποχή, ποὺ πέρασε τὸ πιὸ δύσκολα, τὰ πιὸ κοπιαστικὰ χρόνια τῆς ζωῆς του. Τὸ βράδυ γυρίζε στὸ σπίτι κατάκοπος, σέρνοντας μὲ κόπο τὰ πόδια του. Ἡ μητέρα του τὸν περίμενε στὸ κατώφλι τῆς πόρτας καὶ πάντα τὸν πείραζε—ἴσως γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ κουράγιο ἡ δυστυχισμένη—ὅτι τὸν ἔβλεπε νὰ μὴ μπορῇ ἀπὸ τὴν κούραση νὰ ἀνεβῇ τὴν σκάλα! Μὰ μέσα ἡ καρδιὰ τῆς μητέρας τοῦ... Κι' ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ τὸ δεῖπνο, ἀποσύρονταν στὴ φτωχικὴ καμαρούλα τους, ἡ Λίζα Γκρεῦ τραγουδοῦσε καμμιὰ ἀπὸ τὶς παλαιὲς ἐπιτυχίες της, γιὰ νὰ ξεκουράσῃ τὴ ψυχή διὰ τῆς ἀπὸ τὴ δουλειὰ καὶ νὰ θυμηθῇ τὰ εὐτυχισμένα νεανικά της χρόνια... Ἔπειτα ἡ πόθος της ἦταν νὰ κάνῃ τὰ παιδιά της μουσικούς. Ἐλάτε ὅμως ποὺ ὁ Σαρλὼ, ὅπως θελε ν' ἀκούσῃ νὰ γίνεται λόγος ὅτι θὰ κάνουν μουσικό. Κι' ἕνα πρωί, ἀπεφάσισε νὰ πάῃ νὰ ἐργασθῇ σ' ἕνα ὑπουργεῖο. Ὅμως παρουσιάσθηκε ὅμως ἐκεί, ὁ διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου τοῦ εἶπε:

—Μὰ παιδί μου, σὺ εἶσαι πολὺ μικρὸς γιὰ αὐτὴ τὴ δουλειά. Ὡς τόσο δοκίμασε νὰ ἔρθῃς τὰ καταφέρῃς. δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρησι σὲ πάρω.

Ὁ Τσάρλι ἄρχισε τὴν τόσο δύσκολη καὶ τόσο κοπιαστικὴ δουλειὰ—ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ μητέρα του, ὅλες τὶς ὧρες, μέσα σ' ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο κεφίνι! Μὰ τὴν πλήρωσε ἀκριβά, ἀφοῦ ἀρρώστησε κόντεψε νὰ πεθάνῃ. Ἔπεσε βαριὰ ἀρρωστος.

Ὅταν ἔγινε καλὰ ἡ μητέρα του τοῦ εἶπε:

—Εἶνε καιρός, παιδί μου, ν' ἀκούσῃς τὴ φωνὴ τῆς τὴ μητέρα σου. ποὺ θέλει νὰ σὲ ἀκούσῃ. Ὁ πατέρας σου, ὁ παππούς σου καὶ ὁ προπάππος σου ἦταν ὅλοι θεατρίνοι. Ὁ Τσάπλιν, σὲ ὁλόκληρες γενεές, ἦταν θεατρίνος. Πρέπει λοιπὸν καὶ σὺ νὰ γίνῃς θεατρίνος! Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ εἶνε καὶ περίφημο! Ἴσως νὰ πεινάσῃς, νὰ δυστυχήσῃς, μὰ πρέπει νὰ κάνῃς τὴ γνή, παιδί μου! Ἔτσι σοῦ ἦταν γραμμένο νὰ γίνῃς καὶ σὺ ἠθοποιός, ὅπως ὅλοι οἱ πρόγονοί σου!...

Καὶ ὁ Τσάρλι, γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὴ χαρὰ τῆς μητέρας του, ἔγινε ἠθοποιός. Στὴν ἀρχὴ ἔπαιζε σὲ μιοῦζικ-χόλ. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ παίζῃ σὲ μικρὲς μονόπρακτες παντομίμες. Ὁ ἀδελφός του ὁ Σίδνεῦ τὸν μιμήθηκε. Ἀργότερα ὅμως γὰ ἔχῃ τὴς δικές του ἐπιτυχίες. Τὸ μέλλον ἦταν περνοῦσαν. Ὁ Τσάρλι γίνεται διάσημος.

Ὁ Τσάρλι ἔκανε δική του κινηματογραφικὴ ταινία. Ὁ Τσάρλι ἔγινε ἑκατομμυριοῦχος.

Ἡ μητέρα του παρακολουθοῦσε τὴν πρόοδο τοῦ γιοῦ της μὲ κατάπληξι, σὰ νὰ μὴ πίστευε στὰ μάτια της! Καὶ τί θλιβερὴ ἦταν ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου—τὴ σκόνισε μεγάλη εὐτυχία!... Ὅταν μιὰ μέρα ἄκουσε πὼς ὁ γυιός της δεκαπλασίασε μὲ τὸ «Λιμὴν θήρα» τὴν περιουσία του. ὅταν διάβασε ἐγκώμια μεγάλων συγγραφέων, ποὺ ἔλεγαν ὅτι ὁ Τσάπλιν ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου, ἄρχισε νὰ κλαίῃ ἀπὸ τὴ χαρά της, νὰ κλαίῃ καὶ νὰ γελᾶῃ μαζί, ὅπου ξεψύχησε!...

Ὁ Τσάρλι Τσάπλιν προτοῦ γίνῃ διάσημος.

ΜΙΛΑΗ Η ΖΑΖΑ

[Τὰ προηγούμενα.—Ἡ Ζαζᾶ Μπριλλάντη διηγεῖται τὴς ἐπιτυχίες της στὴν Ἀθήνα καὶ στὰ διάφορα τουρνέ, καὶ πῶς ἀπεφάσισε νὰ πάῃ στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ μιὰ μόρφωση καλλιτεχνική.]

12. (Ἡ συνέχεια)

ΣΤΟ ΜΙΛΑΝΟ

Κι' ὅμως στὸ γυρισμό μου, δὲν πῆγα στοῦ Παπαγιάννη. Πολλοὶ λόγοι—καὶ τοὺς περισσότερους τοὺς ξέρετε, ὅσοι διαβάζετε τακτικὰ τὴ σελίδα μου—μὲ ἀνάγκασαν ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπ' τὸν ἀγαπητό μου δάσκαλο.

Ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ καλοὺς καὶ πιὸ ἀγαπητοὺς θεατρικοὺς ἐπιχειρηματίας, ὁ κ. Φώτης Σαμαρτζῆς διωργάνωσε ἕνα «τουρνὲ» γιὰ τὴν Αἴγυπτο, μὲ τὰ καλλίτερα ἀπερεντικὰ στοιχεῖα. Καθὼς ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ ξαναΐδω τὴν Αἴγυπτο, ποὺ εἶχα πολὺ καιρὸ νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ, ἀκολούθησα τὸ «τουρνὲ», στὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἐκεῖ ὅμως, δὲν ἔμεινα σχεδὸν καθόλου.

Ὁ ἴδιος πόθος, ποὺ μ' ὁδήγησε στὴ Βιέννη καὶ στὸ Παρίσι, μὲ τραβοῦσε ἀκατανίκητα, σὰν μαγνήτης, σ' ἄλλους, πὸ γαλάζιους καὶ πὸ ἀνοιχτοὺς ὁρίζοντας. Καὶ μιὰ μέρα, πῆρα τὴν «Ἑσπερία», γιὰ τὴν Βενετία. Ἀπὸ ἐκεῖ, τὸ τραίνο μ' ἔφερε στὸ Μιλάνο.

❦

Πρώτη φορά, πατοῦσα τὸ πόδι μου σὲ Ἰταλικὸ ἔδαφος. Δὲν εἶχα ἰδέαν ἀπὸ Ἰταλικά. Οὔτε φρόντισα νὰ ἐφοδιασθῶ μὲ καμμιὰ μέθοδο. Ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσα στὰ διάφορα ταξίδια μου, ἦταν τὸ ἀπρόοπτο, ἡ περιπέτεια, τὸ ἄγνωστο. Εἶναι πολὺ πιὸ γοητευτικὸ, πὸ ποιητικὸ νὰ ταξιδεύῃς μὲ τ' ἀπαραίτητα μονάχα ἐφόδια, χωρὶς ὡρισμένη γραμμή. Τί γοῦστο μποροῦν νὰ βροῦν ποτὲ αὐτοὶ οἱ ἐγγλέζοι κι' ἀμεοικανοὶ περιηγηταί, ποὺ γυρίζουν ὅλη τὴν Εὐρώπη φουρνιὲς-φουρνιὲς, μὲ τὸν Μπέντεκερ στὸ χέρι, δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ καταλάβω.

Ἀπ' τὴν Αἴγυπτο, εἶχα φύγει στὴς τελευταῖες μέρες τοῦ Φεβρουαρίου. Ὁ καιρὸς ἦταν πολὺ θερμὸς καὶ δυσκολεύμουν νὰ φορέσω ἐπανωφόρι. Τώρα ὅμως ποὺ βρισκόμουν στὸ Μιλάνο, ἡ... σκηνογραφία ἄλλαξε ὁλωσδιόλου. Σύννεφα, σύννεφα πολλά, μιὰ ψιλή, ἀσταμάτητη βροχή κι' ἕνα κοῦο διαπεραστικό. Φανταστῆτε τί ἐντύπωση μποροῦσε αὐτὸ νὰ κάνῃ σὲ μένα, ποὺ περίμενα ν' ἀντικρύσω ἕνα γαλάζιο οὐρανό, σὰν τῆς Ἀττικῆς, μὲ τὸν φωτεινὸ ἥλιο του.

Ἡ Ζαζᾶ σ' ἕνα αἰγυπτιακὸ χορό.

❦

Ἤμουν κυριολεκτικὰ πελαγωμένη, τὴν πρώτη μέρα. Ἔ, βέβαια, δὲν μοβλειταν ἡ «συστάσει», δυσκολευόμουν ὅμως πολὺ νὰ προσανατολισθῶ.

Τὰ πρῶτα βήματά μου μ' ἔφεραν κοντὰ στὸ σταθμό, στὸ «Τζιαρντίνο Πούμπλικο» (Δημόσιο Κῆπο), ὀπέναντι στὴ «Βίλλα Ρεάλε» (Βασιλικὴ Βίλλα). Οἱ σοφὲς κ', οἱ ἀμαξάδες ποὺ μὲ μυρίστηκαν πὼς ἤμουν ξένη,—δὲν χρειαζόταν βέβαια μεγάλη ἐξυπνάδα γιὰ νὰ τὸ καταλάβουν, ἀφοῦ μόνο τὸ «νὸ» καὶ τὸ «σὶ» ἤξερα ν' ἀρθρώσω—κατάφεραν νὰ μὲ κάνουν νὰ γυρίσω ὁλόκληρη τὴν πόλη, κάθε «βία», κάθε «στράντα», κάθε «κόρσο» κ' νὰ ξαναβρεθῶ τὸ βράδυ στὸ σημεῖο ποὺ ξεκίνησα.

Ἤταν φυσικό, ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή, νὰ σχηματίσω πολὺ κακὴ ἰδέα γιὰ τοὺς Μιλανέζους. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δυὸ πράγματα εἶχαν διαφορὰς στὸ μυαλό τους: τὴν ἐκμετάλλευση καὶ τὸ κόρτε. Κατεργαραῖοι ὡς τὸ κόκκαλο, ζητοῦσαν, κυριολεκτικά, νὰ βγάλουν «ἀπ' τὴ μυῖγα ξύγκι» εἰς βάρος τῶν ξένων περιηγητῶν.

Ἐκείνη τὴ βραδιά, κοιμήθηκα σὲ ξενοδοχεῖο, τὴν ἄλλη μέρα ὅμως, κατώρθωσα νὰ βρῶ ἕνα μικρὸ ἀπαρτιμάν, σὲ μιὰ καλούτσικη συνοικία κοντὰ στὴν Πόρτα Μονφόρτε. Μόλις πρόλαβα νὰ ἐγκατασταθῶ κ' ἔπεσα ἀμέσως βαρειὰ ἄρρωστη ἀπὸ κρυολόγημα. Μ' ὅλη τὴ γερὴ κράση μου, δὲν μπόρεσα ν' ἀνθέξω στὴν ἀπότομη μεταβολὴ τοῦ κλίματος. Ἔμεινα μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα στὸ κρεββάτι κ' ἡ κατάστασή μου χειροτέρευε μέρα μὲ τὴ μέρα, τόσο ποὺ ἡ δυστυχισμένη νοικοκυρά μου ἐπέμενε νὰ τηλεγραφήσῃ στὴ μητέρα μου. Εὐτυχῶς ὅμως τὴν ἑβδομη μέρα ἤμουν καλὰ καὶ στὸ πόδι.

Ἡ πρώτη μου δουλειὰ ἦταν νὰ ψάξω γιὰ δάσκαλο φωνητικῆς μουσικῆς,—πρᾶγμα δύσκολο, γιατὶ δὲν μοῦ εἶχαν συστήσει κανέναν. Σὲ μιὰ μεγαλούπολη, αὐτοὶ οἱ δάσκαλοι ἀριθμοῦνται, κατὰ ἑκατοντάδας, καί, τὸ χειρότερο, οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς εἶναι στοιχειωδῶς ἀμόρφωτοι. Ἀφοῦ γνώρισα μερικοὺς κατεργαραίους—καθὼς βλέπετε τοὺς συναντᾶ κανεὶς σὲ ὅλους τοὺς κλάδους—πέτυχα τελοσπάντων ἕναν πολὺ καλὸ μαέστρο ποὺ μ' ἄρχισε ἀμέσως μαθήματα.

❦

Καθεμέρα, πήγαινα τὸ ἀπόγευμα περίπατο μὲ τὸ σκυλλί μου, τὸ Ζουζοῦ, γιὰ μόνη συντροφιὰ στὸ «Πάρκο Νουόβο». Ἐκεῖ διασκέδαζα πολύ, μιλώντας μὲ τὰ μπαμπίνι (μικρὰ παιδιά). Μὲ τὴν εὐκολία ποὺ εἶχα νὰ μαθαίνω ξένες γλῶσσες, ἄρχισα νὰ μαθαίνω Ἰταλικά, στὴ σχολὴ τοῦ Μπέρλιτς. Ἄρχισα νὰ τὰ μιλῶ κατὰ τὸν πιὸ κωμικὸ τρόπο: Ὅταν ἤθελα γάλα, ἔλεγα τῆς καμαριέρας μου λέττο (κρεββάτι) ἀντὶ λάττε! Φυσικά, αὐτὴ δὲν καταλάβαινε τίποτα, ὅταν ὅμως μὲ νοήματα τῆς ἐξηγοῦσα, γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά της. Ἤθελα βούτυρο, μποῦρρο ὅπως τὸ λέγανε καὶ τῆς ἔλεγα μπέρρε (πίνω)! Σιγὰ-σιγὰ ὅμως τὰ κατάφερα νὰ μάθω τὴ γλῶσσα καλά, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ συνεννοοῦμαι χωρὶς δυσκολία.

Τὰ βράδυα, πήγαινα στὰ διάφορα θέατρα, στὸ «Τεάτρο ντελλὰ Σκάλα», ποὺ εἶναι στὴν ὁμώνυμη πλατεῖα, στὸ «Τεάτρο Λύριχο Ἰντερνατσονάλε», στὸ «Τεάτρο Φιλοντραμμάτικο», ὅπου ἔπαιζαν ὄπερες. Ἕνα βράδυ, σὲ μιὰ παράσταση τῆς «Τόσκα» θαύμασα μιὰ ὁμορφη «πρίμα»—θὰ ἦταν ὡς δεκαεννιὰ χρονῶν—κ' ἕναν χαριτωμένο, συμπαθητικὸ τενόρο. Ἐκείνη ἦταν ἀμερικανίδα κ' αὐτὸς Ἰταλός. Ἔπαιζαν τόσο ὄμορφα στὴς δραματικὲς σκηνὲς τοῦ ἔργου, ποὺ οἱ ἀκροαταὶ τοὺς χειροκρότησαν ἐνθουσιωδῶς. Καθὼς ἔμαθα ἀργότερα, ὁ τενόρος ἦταν ἀρραβωνιασμένος μὲ τὴν «πρίμα», στὴν πραγματικότητα, γι' αὐτὸ καὶ εἶχαν τόσο φυσικὸ παίξιμο στὴς παθητικὲς σκηνές.

Τί ὡραῖο πρᾶγμα, ἕνα λεπτὸ αἴσθημα, ἕνα ειδύλλιο ποὺ ἑνώνει δυὸ συναδέλφους μέσα στὸ θέατρο! Κι' αὐτὸ στὴν ὁμοφοτέρη χώρα, στὴ χώρα τοῦ ἔρωτος, ὅπου ἄλλοτε ἔκλεβαν οἱ νέοι τὴς καλές τους μὲ κιθάρες, μαντολίνα καὶ κιντάδες....

Πῆγα καὶ στὴν ὀπερέττα, δὲν ἔμεινα ὅμως καθόλου ἱκανοποιημένη. Βαρύ, δραματικὸ παίξιμο, τῶν ἠθοποιῶν, μουσικὴ πολὺ μελοδραματική, λιμπρέττα ἀνόητα καὶ χωρὶς «οὐσία»,—ὅλ' αὐτὰ δὲν μποροῦσαν, φυσικά, νὰ ἐνθουσιάσουν καὶ τὸν πιὸ ἐπεικὴ κριτή.

♣

Πῆγα ἐκδρομὴ ἔξω ἀπ' τὴν πόλη, στὸ Λάγκο Ματζόρε, μιὰ λίμνη ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στὴν Ἑλβετία καὶ στὴν Ἰταλία, ἐπάνω στὴς Ἄλπεις. Θαύμασα τὴν φυσικὴ ὁμορφιὰ τῆς λίμνης, στὸ ἡλιοβασίλεμμα, ὅταν ἡ τελευταῖες ἀχτίδες τοῦ ἥλιου αὐράνων μὲ τὰ πιὸ ἀπαλά τους χρώματα στὴς πλαγιὲς τῶν Ἄλπεων καὶ τὰ χρυσάλλινα νερὰ μοιάζουν νὰ καθρεφτίζουν μαγικὰ φαντάσματα παλάτια καὶ νεράϊδες.

Ἄλλοτε, ἀνέβηκα καὶ πάλι στὴς Ἄλπεις, γιὰ νὰ πάω στὸ Ἀάγκο ντὶ Κόμο. Ταξίδεψα μὲ τὸ φουνικολάρε (ὁδοντωτὸ σιδεροδρόμο) καὶ στὸ δρόμο, περνοῦσαμε ἀπὸ ἕνα σωρὸ μαγευτικὰ τοπεῖα.

Κυριεύανα ὁλόκληρα ἄγγλων κ' ἀμεοικανῶν περιηγητῶν κατακλύζανε τὰ διάφορα παρόχθια χωριὰ τῆς λίμνης. Ἄκουνες ὅλο στερεότυπα θαυμαστικά: «beautiful, fine, well» ποὺ πρόφεραν τὰ στεγνὰ χείλια τῶν ξένων, σὰν ἕνα ὀφειλόμενο φόρο τιμῆς στὴν μεγαλοπρέπεια τῆς φύσης.

Σ' ἕνα χαρτοπωλεῖο ποὺ μπῆκα γιὰ ν' ἀγοράσω ἀναμνηστικὰ ἄλμπουμ, ἀντόμισα ἕνα τέτοιο κοριτσάκι... κ' ἔφυγε! Ὅλες ἡ γυναῖκες ἦταν ψηλές, ξεφαντανές, γ' ἡ νέες κ' ἡ γυιές καὶ ἀσκημες,—ποὺ ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ. Μόλις μὲ εἶδε ὁ καταστηματάρχης σταφοκοκκίνθηκε, σὰν νὰ παρεμπορισκόταν σὲ κανένα θαῦμα.

—Ἴν φίνε, ἔκκο οὔνα λατίνα μπέλλα! (Ἐπτέλους, νὰ μιὰ ὁμορφη Ἰταλίδα!) φώναξε θαυμαστικά.

—Σόγγο γκρέκα! (Εἶμαι ἑλληνίδα!) τοῦ ἀπάντησα γελώντας.

—Φάγο στέσσο! (Τὸ ἴδιο κάνει!) πρόσθεσε ὁ χαρτοπώλης, μὲ τὸν εὔκολο ἐνθουσιασμὸ τῶν Ἰταλῶν.

Ὁ ἄνθρωπος ἤθελε νὰ πῇ τὸν πόνο του, νὰ ξεσχάσῃ, ὕστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν «ἐπ'δρομὴ τῶν τεράτων» ποὺ εἶχε ὑποστῆ τὸ μαγαζί του!

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μία τελευταία φωτογραφία τῆς Κορίννας Γκρίφφιθ ποὺ γυρίζει τώρα τὴν ὁμιλοῦσα ταινία «Τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ»

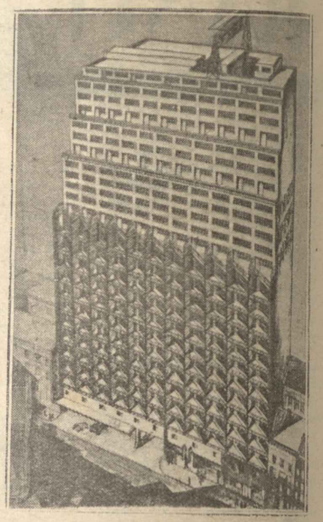

Ἕνας ἀρχιτέκτων τῆς Ν. Ὑόρκης ἐτοποθέτησε ὅλα τὰ παράθυρα ἑνὸς οὐρανοξύστου πλαγίως, διὰ νὰ δέχωνται διαγωνίως τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, αἱ ὁποῖαι ἔτσι ἀποκτοῦν περισσοτέραν θερμαντικὴν δύναμιν.

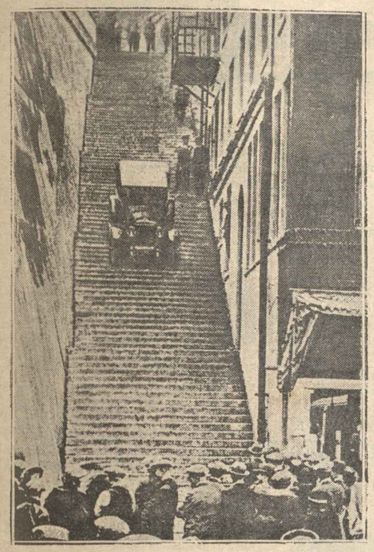

Ἕνας περίεργος ἀμερικανὸς ἔβαλε στοίχημα ν' ἀνέβῃ καὶ νὰ κατέβῃ μιὰ ὑψηλὴ σκάλα... μὲ τὸ αὐτοκίνητό του!

Ὁ Γκλὲν Τράϊον, ἕνας ἀπὸ τοὺς δημοφιλεστέρους πρωταγωνιστὰς τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου.

Στὸ Πάλμ-Μπὶτς τῆς Καλιφορνίας συνεστήθη ἕνα τάγμα πυροσβεστριῶν! Ἰδοὺ καὶ μία φωτογραφία, ὅπου πυροσβέστριες παίζουν χαρτιὰ μέσα στὸν στρατιωτικὸ θάλαμό τους τὴν ὥρα τῆς ἀναπαύσεως.

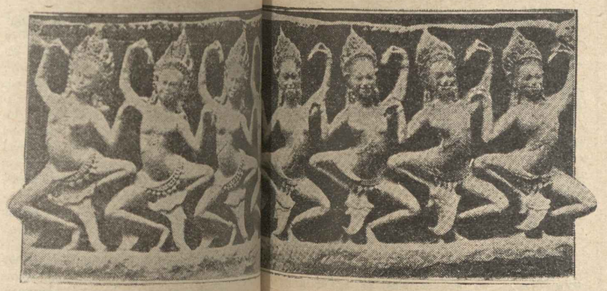

Ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω χορευτικὴ παράσταση τῆς Ἰνδοκίνας συμπεραίνουμε ὅτι τὰ χείλη ἐτῶν!

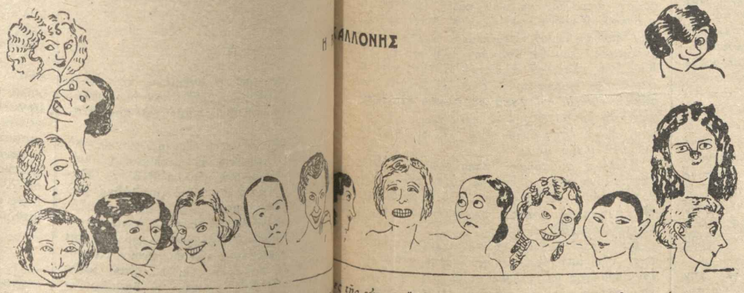

Ἡ γαλλὶς γελοιογράφος Κα Ρομὲλ ἐκλεκτὴ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Μὶς Ὁλλανδία, Μὶς Δανιμαρκία, Μὶς Βουλγαρία, Μὶς Ἑλλάς, Μὶς Γαλλία, Μὶς Αὐστρία, Μὶς Πολωνία, Μὶς Γιουγκοσλαυία, Μὶς Ρουμανία, Μὶς Ἰταλία, Μὶς Ἀγγλία, Μὶς Νορβηγία, Μὶς Βέλγιον, Μὶς Ἱσπανία καὶ Μὶς Οὐγγαρία.

Πῶς χορεύουν «ἐπὶ τόπου» οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου: τοὺς κρατοῦν μέσα σὲ μιὰ σιδερένια στεφάνη.

Michel Corday

ΣΥΛΒΙΑ ΡΟΖΙΝ

ΑΥΣΟΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

—Πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω ἐμπιστευτικά, εἶπε ἡ κ. Ἀντέρ, μόλις κάθησε.

Ἡ κ. Νωντὲ ἔννοιωσε τὴν καρδιά της νὰ σφίγγεται. Αὐτὸ τὸ προοίμιον ἀνήγγειλε πάντα δυσάρεστα νέα. Μουρμούισε:

—Σᾶς ἀκούω.

—Ἔ, λοιπόν, νά. Δὲν παρατηρεῖτε καμμιὰ μεταβολὴ στὴν συμπεριφορὰ τοῦ συζύγου σας;

—Ὄχι. ἀπήντησε ἡ κ. Νωντέ, κουνώντας τὸ κεφάλι.

Στὴν πραγματικότητα, τὸ γυναικεῖο ἔνστικτο τὴν εἰδοποιοῦσε γιὰ μιὰ ἄφωνη μεταμόρφωσι. Μέσα στὴ ζωή, τὴν τόσο καθάρια, τὴν τόσο διάφανη -οῦ ἀντρός της, ἐδῶ καὶ λίγους μῆνες ἔτσειμε μήπως ἀνακαλύψῃ κάποιο μυστικὸ. κάποια σκιά. Μὰ δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ τοὺς φόβους της, ποὺ ἤλπιζε ἀκόμη πὼς ἦσαν ἀβάσιμοι.

—Αὐτὸ μ' ἐκπλήσσει, ἐπανέλαβε ἡ κ. Ἀντέρ. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς οἱ συγγενεῖς εἶνε οἱ τελευταῖοι ποὺ τὰ μαθαίνουν ὅλα. Γι' αὐτὸ θέλησα νὰ σᾶς ὑποδείξω τὸν κίνδυνο. ὅσο εἶνε ἴσως ἀκόμη καιρὸς νὰ τὸν ἀποφύγετε. Ὁ κ. Νωντέ, πιάσθηκε στὰ δίχτυα τῆς Συλβίας Ροζίν...

Τὸ ὄνομα αὐτὸ χτύπησε τὴν κ. Νωντὲ σὰν μιὰ σφαῖρα. Ἡ Συλβία Ροζίν, ἡ νέα, ἡ θριαμβευτικὴ καὶ γοητευτικὴ ἀριδὸς τοῦ θεάτρου «Λυρικόν»; Ἀ, ἂν ἡ κ. Ἀντὲρ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. κινδύνευε ὅλη τους ἡ εὐτυχία. Ὅλο τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους θὰ δηλητηριαζόταν, θὰ χανόταν. Ἡ κρίσιμη ὥρα εἶχε σημάνει. Ὁ ἄνδρας της ἦταν παραπάνω ἀπὸ πενῆντα χρονῶν καὶ κείνη τὰ πλησίαζε πάνω-κάτω. Πῶς μποροῦσε λοιπὸν νὰ παλαίψῃ μ' αὐτὸ τὸ ἀνοιξιάτικο λουλοῦδι, μ' αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς χάριτος. τῆς τέχνης καὶ τῆς ὀμορφιάς;

Μὰ ἴσως παρασυρομένη ἀπὸ ὑπερβολικὸ ζῆλο, ἡ φίλη της, νὰ γελιότανε; Στὸ Παρίσι παραδέχονται καὶ διαδίδουν μὲ τόση εὐκολία ὅλες αὐτὲς τῆς φλυαρίες. Ἀποφασισμένη νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀγάπη της, τὴν ἑστία της ποὺ ἐκινδύνευε, ζήτησε μὲ ὅφος ἐπιτακτικὸ ἀποδείξεις.

Ἀποδείξεις; Ἀλλοίμονον! Ἡ κ. Ἀντέ, εἶχε γεμάτα τὰ χέρια. Καλὲ αὐτὸ ἔγινε πιὰ ὁ θρῦλος τοῦ θεάτρου «Λυρικόν». Ὁ πρῶτος τυχὸν μηχανικός. θὰ διηγότανε τὴν ἱστορία αὐτὴ μὲ χαμόγελο. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς ἰατροῦ τοῦ θεάτρου. ὁ κ. Νωντέ, εἶχεν ἐλευθέρα τὴν εἴσοδο στὰ παρασκήνια. Ἄλλοτε, σπανίως ἐμφανιζότανε ἐκεῖ μέσα. Ἐδῶ καὶ ἕξη μῆνες. δὲν ἔβλεπαν πιὰ αὐτὸν διαρκῶς. Εἶχε προσκολληθῆ στὰ βήματα τῆς Συλβίας Ροζίν, τὴν προστάτευε. τὴν περιέβαλλε μὲ περιποιήσεις, μὲ φροντίδες, μὲ συμβουλές. Εἶχεν ἀποκτήσει ἐπάνω της τόση ἐπιροφὴ, ὅση ἀναμφισβητήτως κι' αὐτὴ σ' αὐτόν...

—Αὐτός, αὐτός, μουρμούρισε ἡ κ. Νωντέ, μὲ τὴν καρδιὰ πληγωμένη.

—Αὐτὸς ὁ ἴδιος!

Καὶ ἡ καλὴ φίλη ἐπέμενε. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ γιατροῦ εἶχε παρατηρηθῆ ἀπὸ ὅλους, ἐπειδὴ ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴς συνήθειές του. Ἀποροῦσαν, πῶς αὐτὸς ὁ σοφὸς, ὁ ὀνειροπόλος ποὺ φαινότανε πάντα νὰ περπατᾶ πάνω στὰ σύννεφα, πιάστηκε ξαφνικὰ στὰ βρόχια μιᾶς θεατρίνας. Ἀποροῦσαν ἐπίσης. πὼς αὐτὸς ὁ θαυμάσιος σύζυγος. αὐτὸς ὁ ἄψογος οἰκογενειάρχης, ἔγινε τόσο γρήγορα ἕνας θαμὼν τοῦ θεάτρου.

Ἡ φίλη της ἔφυγε καὶ ἡ κ. Νωντέ, σωριασμένη μέσα στὸ φωτεΐγ της. συλλογιζότανε ἀκόμη τὰ τελευταῖα της λόγια. "Ἤθελε ν' ἀμφιβάλλῃ. ἀκριβῶς γιατὶ ὁ ἄνδρας της ἦταν καλός, ἕνας καλὸς σύντροφος, ἐπειδὴ φαινόταν ὅτι ἀπείχε ἀπὸ κάθε ἐρωτικὴ ἀξίωσι, ἐπειδὴ φαινόταν πὼς εἶχε βάλει ὅλες του τὶς φιλοδοξίες πάνω στὴν ὕπαρξι τοῦ παιδιοῦ τους. Αὐτὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἔργο του: ἡ ἀνατροφὴ τοῦ -γιοῦ τους. Εἶχεν ἀφοσιωθῆ σ' αὐτὸ ὁλόκληρος. Καὶ τώρα ποὺ ἔφθανε στὸ τέλος του—ὁ Μωρὶς ἔκλεινε σὲ λίγο τὰ δεκαεφτά—θὰ ἔχανε λοιπὸν τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του, θὰ ἐξέθετε τὴν ἀξιοπρεπειά του. τὴν ὑπόληψί του, μπλέκοντας σὲ μιὰ περιπέτεια ἀπὸ μιὰ κακοκεφαλιά; Ὄχι, ὄχι, δὲν ἦταν δυνατόν!

Κι' ὅμως, τώρα ποὺ ἦταν προειδοποιημένη, κάθε μέρα ποὺ περνοῦσε, τῆς ἔφερνε μιὰ καινουργια ἀπόδειξι. Ὁ ἄνδρας της ἐπέστρεφε ἀργά, προφασιζόταν ξαφνικὰ συμβούλια, περιπτώσεις ἐπείγουσες καὶ σοβαρές. Τὸν ἔνοιωθε ἀπασχολημένο, ἀποξενωμένο. Μερικὲς ἄλλες φίλες της, ξεθαρρεμένες ἀπὸ τὴν προτοβουλία, γιὰ τὴν ὁποία κολακευότανε ἡ κ. Ἀντέρ, μαζεύανε μὲ τὴν σειρά τους τὴς διάφορες κουσκουσουριές. Μήπως ὁ γιατρὸς δὲν περιφερότανε μέρα μεσημέρι στὸ μπράτσο τῆς Συλβίας Ροζίν; Τοὺς εἶχαν συναντήσει στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, στὸ Λουξεμβοῦργο. Μήπως ἤθελε νὰ τὴν μυήσῃ στὴς ὀμορφιές τῆς ζωγραφικῆς; Ἄλλως τε δὲν ἦταν αὐτὸς ποὺ τὴν καθοδηγοῦσε στὴν ἐκλογὴ τῶν βιβλίων της; Σ' ἕνα βιβλιοπωλεῖο τοῦ Βουλεβάρτου, παράγγελνε γι' αὐτὴν στίβες βιβλίων. Μήπως δὲν ἦταν βέβαιο, πὼς τῆς ἔφερνε καθηγητής. ἐπιφορτισμένους νὰ συμπληρώνουν τὰ κενὰ τῆς μορφώσεώς της; Τέλος, ἔμπαινε στὸ σπῆτι της ὅτι ὥρα ἤθελε. Κι' ἐπειδὴ ἐκείνη ἦταν στὴν πλήρη λάμψι τῆς νεότητος καὶ τῆς ὑγείας, ἦταν φυσικὸ ν' ἀμφιβάλλῃ κανεὶς πὼς μεταχειριζότανε ὅλο τὸν καιρὸ τοῦ στὸ νὰ τὴν περιποιῆται.

"Ὅλες αὐτὲς ἡ πληροφορίες, ἔσφαζαν τὴν φτωχὴ κ. Νωντέ. Δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ συλλίας. Πιγιότανε, εἶχε ἀνάγκη νὰ μάθῃ. ν' ἀνασάνῃ, ἐπὶ τέλους. μέσα στὴ βεβαιότητα. Καὶ πειὸς ξέρει, ἐξ ἄλλου, ἂν ἡ γιατρεια δὲν θᾶταν τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς εἰλικρινοῦς ἐξηγήσεως; Θὰ ὑπερασπιζότανε, θὰ ἐπεκαλεῖτο τὰ εἴκοσι χρόνια τῆς εὐτυχισμένης ζωῆς τους. Θὰ τοῦ φώναζε τὸν φόβο τῆς μὴ βλέπε τὸ σπῆτι τους ξεκλῆρισμένο στὸ τώρλι τοῦ γήρατος; Θὰ τοῦ θύμιζε στὸν κόνα τοῦ ἀγαπημένου τους παιδιοῦ, ποὺ ἔσκόπευε νὰ ταράξῃ τὰ ἀγνὰ, τὰ θελκτικὰ ψηδικὰ χρόνια.

❦

Ἕνα βράδυ ποὺ ἦσαν μόνοι καὶ ποὺ ἐζυγός της ἑτοιμαζότανε νὰ βγῆ ἔξω, μὲ μιὰ ψεύτικη φωνή, τὴν ὁμολογία τῆς τυχίας της. Εἶπε τὴς πληροφορίες τῶν ἀνάδων της. τὴς ὑποψίες της, τὴς σπαρακτικὲς ἀγωνίες της. Στὴν ἀρχὴ τὴν ἄκουγε ἔκστατος, στενοχωρημένος. Ἔπειτα, ἔφερνε διέκοψε, κάθησε κοντά της, πῆρε τὰ χέρια της μέσα στὰ δικά του:

—Καὶ σὺ τὸ πίστευες;... Τὸ πίστευες πὼς ἤμουνα ἐραστὴς τῆς Συλβίας Ροζίν; Φτωχή μου φίλη... Θάκανα ἴσως κάθε τι νὰ σοῦ τὰ ὁμολογήσω ὅλα... Μὰ ἔνιωθα μιᾶς πὼς δὲν θὰ μάθαινες τίποτα. Καὶ ἀπὸ κάποια σεμνοτυφία. νὰ σοῦ κρύβω τὸ σχέδιο. Δὲν εἶχες μαντέψει κάποιο δὲν εἶχες διαισθανθῆ τὴν ἀλήθεια; Πῶς δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ αὐτό. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν μποροῦσες πιὰ νὰ κάνῃς μιὰ σκέψι, γι' αὐτὸ θέλησα νὰ σ' ἀπαλλάξω. Ἡ εἶνε ἀλήθεια, περιποιοῦμαι. φροντίζω γάπη γι' αὐτὴ τὴ μικρὴ νεράϊδα, ἔπως λιεργοῦν ἕνα σπάνιο. λουλοῦδι... Νά, διέπλασα, τὴν ἐξευγένισα...

—Ἔ. λοιπόν... τότε;...

—Μὰ δὲν τώκανα γιὰ μένα.. Ἀ! τέρες πάντα ἴδιες εἶσαστε. Δὲν συλλογκες ποτὲ πόσο εἶνε ὀδυνηρὸ καὶ πόσο ε δυνο νὰ μπῆ στὴ ζωὴ γιὰ πρώτη φορ παιδί. Δὲν σκέφθηκες ποτὲ τοὺς κιν της ἀπογοητεύσεις ποὺ τὸν περιμένου ταπεινὴ περιπέτεια τῆς πρώτης ἀγ ἰδανικά του πεθαίνουν ἀσαλῶς. Τὸ σω μπορεῖ νὰ δηλητηριασθῆ. Καὶ τί ὄνειρ ναντίας γιὰ ἕνα ἔσηβο, νὰ γνωρίσῃ τὴν μέσα στὴν ἀγκαλιὰ μιᾶς γυναίκας νέας μορφῆς, γερῆς. ἐξυπνης, ἀρίστας, ποὺ θ ἄρινε ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψι αὐτὴ μιὰ ἀνω μαγευτική...

—Καὶ θέλησες νά...

—Μὰ ναί! Τ' ὄνειρο αὐτὸ θέλησε νὰ πραγματοποιήσω γιὰ τὸν Μωρίς μας. Βλ λοιπὸν πὼς ἄρχισες κιόλας ν' ἀνησυχῆς ἐῖχα δίκαιο νὰ σοῦ κρύψω τὰ σχέδιά Κι' ὅμως ἔχω δίκαιο. Ἡ Συλβία πο γιὰ τὸν ἔρωτα σκέψεις καὶ συνήθειες κεῖς μιᾶς Νινὸν ντὲ Λανκλό, προσαρμ τὸν ρόλο ποὺ περιμένω ἀπ' αὐτήν. Θ ἀρέσῃ ἀσφαλῶς νὰ τὸν παίξῃ ἴσως ἀ φυσικοῦ. Καὶ τὸ παιδί μας θὰ διατηρῆ τὴν πρώτη αὐτὴ περιπέτεια μὲ ἀπόλ ἐντύπωσι, ποὺ θὰ μαρκάρῃ ὅλη του τ Κι' ἐγώ, ἀπὸ τὰ παρασκήνια—ἀπ' αὐτ περιβόητα παρασκήνια ὅπου μὲ βλέπ συχνά—θάχω τὴ χαρὰ νὰ βλέπω τὴν ἀ χία τοῦ ἔργου ποὺ ἐγὼ ἀνέβασα... Τ πόνο, τώρα ἐξηγοῦνται ὅλα. Δὲν εἶσαι π μωμένη μαζύ μου;

Ἐκείνη σιωποῦσε ἀποσβολωμένη. Τ σαστισμένη ἀπὸ τὸ θράσος αὐτοῦ τοῦ σ γοητευμένη ταυτοχρόνως, ποὺ ὁ ἄνδρ τῆς ἀνῆκε ὁλόκληρος. ταραγμένη ποὺ ποπτεύθηκε ἄδικα.

Καὶ ταυτοχρόνως, ἡ γυναικεία της τ της, τῆς ὑπηγόρευε νὰ ἔπρεπε νὰ ἔρωτευμένος μὲ τὴ μαθητριά του καὶ ἐ παραστεκότανε μὲ κάποια μελαγχολία ψυχή. στὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του. Τέ μιὰ δυνατὴ ὁρμή, γεμάτη ἀγάπη. ἀκόμ τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο του:

—Φτωχέ μου γέρο!...

—Φτωχή μου γυνά!...

ΜΙΣΕΛ ΚΟΡΝΤΑΙ

"Ἐγειρε τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο του — Φτωχέ μου γέρο!...

ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ

[Ἕνας νέος ἔρχεται στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ κάνῃ τὴν στρατιωτικὴ θητεία του. Περμένοντας τὴν κατάταξί του, ἐνοικιάζει ἕνα δωμάτιο σ' ἕνα σπίτι τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν. Ἀντίκρυ ἀπ' τὸ σπίτι ζοῦν τρία κορίτσια, Ἡ Ταπιάνα, ἡ Ὄλγα καὶ ἡ Κατερίνα με τὴν μητέρα τους καὶ τὴν γκουβερνάντα Γνωρίζονται. Μαθαίνει διάφορα πράγματα γιὰ τὴ ζωή τους. Ἕνα πρωῒ συναντᾶ τὴν Ὄλγα καὶ πᾶνε μαζὶ περίπατο. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅμως ποὺ αὐτὸς ὁρμᾶ νὰ τὴν φιλήσῃ, ἡ Ὄλγα τὸν καρφιτσώνει μὲ μιὰ καρφίτσα στὴν πλάτη. Τὴν ἄλλη μέρα παίρνει ἕνα γράμμα τῆς Ταπιάνας.]

13.

(Ἡ συνέχεια)

Ξάτνησα στὴς ἕνδεκα.

Εἶχα κέφι. Ἡ χθεσινὴ ταραχή μου, εἶχε περάσει ὁλότελα. Δὲν μ' ἔννοιαζε πιὰ γιὰ τίποτε. Οὔτε γιὰ τὴν Κατερίνα, οὔτε γιὰ τὴν Ὄλγα καὶ τὴν καρφίτσα της. Ἡ πλάτη μου μοῦ πονοῦσε λιγώτερο. Σηκώθηκα καὶ ξυρίστηκα. Σφύριζα χαρούμενος. Ἡ κυρὰ Μαίρη, τὴν ὥρα ποὺ ἔπινα τὸ πρόγευμά μου, μὲ ρώτησε ἂν ἤμουν ἀπ' τὸ γράμμα ποὺ λάβαμε τόσο χαρούμενος. Χθὲς τὸ βράδυ, λέει, ξέχασε νὰ μοῦ τὸ πῇ. Μὰ σήμερα τὸ πρωῒ σκεφτότανε νὰ μὲ ρωτήσῃ ἂν τὸ πῆρα. Κι' ὅταν μ' εἶδε χαρούμενο—ὕστερα ἀπ' τὴν χθεσινοβραδυνὴ σκυθρωπὴ μουτσοῦνα πούχω, τὸ πρόσεξε κι' αὐτὴ—φαντάσθηκε πὼς τὸ πῆρα καὶ πὼς ἦταν κ' ὅλας καὶ γεμάτο χαρούμενες εἰδήσεις γιὰ μένα. Τὴν εὐχαρίστησα. Δὲν ἔνοιωθα πιὰ καμμιὰ ἐπιθυμία νὰ μάθω ποιός τῶφερε, καὶ πότε. Ὅλα αὐτὰ θαρρεῖς δὲν εἶχαν ἀπόλυτα καμμιὰ πιὰ σημασία γιὰ μένα. Σὰν νάχα γίνει ἄλλος ἄνθρωπος.

Ὅταν τέλειωσα θᾶταν ἕνδεκα καὶ μισή. Βγῆκα καὶ πῆγα στὸ ἀντικρυνὸ σπίτι.

Κτύπησα θαρρετὰ τὴν πόρτα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ πέρασε ἀπ' τὴ σκέψη μου ἡ θύμηση τῆς ταραχῆς ποὺχα τὴν πρώτη φορὰ ποὺ κτυποῦσα τὴν πόρτα αὐτή. Μὰ μόνο γιὰ μιὰ στιγμή. Τὸ βρῆκα κουτὸ καὶ γέλασα.

Μ' ἄνοιξε ἡ μικρὴ ὑπηρετριοῦλα. Μ' ἔμπασε ἴσα στὸ μικρὸ σαλονάκι μὲ τὸ πιάνο καὶ τὸ ντιβάνι. Δὲν μὲ ρώτησε τίποτε. Οὔτε ποιὰ θέλω, οὔτε τί θέλω. Φαίνεται πὼς ἡ Ταπιάνα θὰ τῆς εἶχε πῆ πὼς μὲ περίμενε.

Κάθησα στὸ ταμπουρεδάκι τοῦ πιάνου κι' ἄρχισα νὰ κυττάζω γύρω μου. Τὰ ἴδια πράγματα σὰν τὴν ἄλλη φορά. Τίποτε δὲν εἶχε ἀλλάξει. Ἀ! ἔξεχασα: ἔλειπαν μόνο τὰ λουλούδια μου. Σανιδὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κάθε τί ποὺ στάθηκε τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἤρθα. Γέλασα πάλι χωρὶς νὰ ξέρω κ' ἐγὼ τὸ γιατί.

Ἔξαφνα ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα ἡ Ταπιάνα.

Σηκώθηκα.

—Καλημέρα σας, μοῦπε καθὼς ἅπλωσε τὸ χέρι της γιὰ νὰ μὲ χαιρετήσῃ. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ ἤρθατε . . . Καθῆστε...

Ἐγὼ μουρμούισα ἕνα «καλημέρα» καὶ ἀσυναίσθητα ξανακάθησα πάλι στὸ ταμπουρεδάκι. Ἡ Ταπιάνα πῆρε μιὰ καρέκλα καὶ ἦρθε καὶ κάθησε κοντά μου.

Καὶ τότε γίνηκε ἕνα παράξενο πρᾶγμα. Ὅλη μου ἡ ξεγνοιασιά κ' ἡ εὐθυμία χάθηκαν, κάτηκαν σὰν μὲ μαχαίρι. Αἰσθάνθηκα πάλι νὰ μὲ κυριεύῃ ἡ ἴδια σὰν τὴν ἄλλη φορὰ ταραχή, ἡ ἴδια καὶ χειρότερη. Ἡ καρδιά μου χτυποῦσε, Θεέ μου, χτυποῦσε τόσο δυνατὰ σὰν νὰ σπαράζῃ. Ἡ Ταπιάνα μὲ κυττοῦσε στὰ μάτια. Ἐγὼ χαμήλωσα τὸ κεφάλι. Προσάθησα νὰ πῶ κάτι, μὰ δὲν τὰ κατάφερα, κουνήθηκαν μόνο τὰ χείλη μου, κι' ἔπειτα τίποτε, τίποτε ἄλλο. Ὅπως ἤμουνα σκυμμένος δὲν ἔβλεπα τὸ πρόσωπό της. Κυττοῦσα τὰ πόδια της, τὴς ἔχως τοῦ φουστανιοῦ της, Φοροῦσε ἕνα μεταξωτὸ θαλασσί φόρεμα ποὺ ἐναρμονιζόταν θαρρεῖς μὲ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν της. Τὸ λεπτὸ μακρουλὸ γέρι της μὲ τὰ γυαλιστερὰ ροῦχα νύχια κρατοῦσε ἕνα κλειδάκι στοιμρογυρίζοντάς το νευρικά. Σ' ἕνα δάκτυλο φοροῦσε ἕνα δακτυλίδι. Μιὰ μεγάλη πέτρα μάβ, δεμένη μὲ πλατίνα. Ἴσως νάτανε κ' ἀσῆμ. Ἐγὼ δὲν τὰ ξεχωρίζω καλὰ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἔνοιωθα τὴν ζεστὴ ἀνάσα της νὰ μοῦ χαϊδεύῃ τὸ πρόσωπο. Μετροῦσα τοὺς κτύπους τῆς καρδιάς μου. Τόση ἡσυχία ἦταν μέσα στὸ δωμάτιο.

Ἔκανα μιὰ τελευταία προσπάθεια καὶ κατώρθωσα ν' ἀρθρώσω λίγες λέξεις.

—Πῆρα τὸ γράμμα σας, ἄρχισα νὰ λέω, χθὲς τὴν νύκτα καί....

—Ναί, ναί ξέρω, μὲ διέκοψε κ' αὐτή. Ἡμουνα δέβαη πὼς θἀρχόσασταν, κ' αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ βεβαιότητα μοῦδωσε τὸ θάρρος νὰ σᾶς γράψω...

Σταμάτησε λίγο καὶ βύθισε τὰ μάτια της

Βύθισε τὰ μάτια της στὰ δικά μου, προσπαθώντας νὰ μαντέψῃ τὴς σκέψεις μου...

στὰ δικά μου, σὰν νὰ προσπαθοῦσε, θαρρεῖς, νὰ μαντέψῃ τὴς σκέψεις μου.

—Ἡ ἀλήθεια εἶναι κύριε, συνέχισε σὲ λίγο, πὼς θὰ προτιμοῦσα νὰ ἀπερείγα τὴν συνάντησι αὐτή, ἢ τοὐλάχιστο ἂν ἦταν ἀναγκαία μιὰ ἐξήγησις νὰ δρισκότανε ἄλλος στὴν θέσι μου, θέσι λεπτὴ καὶ πολὺ στενόχωρη καθὼς καταλαβαίνετε...

Ἔπαψε πάλι καὶ μὲ ξανακύτταξε.

Τί ἤθελε νὰ πῇ; Γιὰ ποιὰ στενόχωρη καὶ λεπτὴ θέσι μιλοῦσε; Ποιὰ ἐξήγησι γύρευε ἀπὸ μένα; Δὲν καταλάβαινα τίποτε. Ποιὰν ἐννοοῦσε; Τῆς εἶχε πῆ τίποτε ἡ Ὄλγα, ἡ Κατερίνα; Θέλησα νὰ σπρώξω λίγο τὰ πράγματα, καὶ νὰ φτάσω στὸ τέλος. Ἔτσι θᾶτανε καὶ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ μένα καλό. Μὰ πάλι στάθηκα. Ἡ ἀμφιβολία ποιὰ ἀπ' τὴς δυὸ τῆς εἶχε πλήσει, γιὰ ποιὰν ἀπὸ τὴς δυὸ γύρευε τὴν ἐξήγηση ποῦλεγε, μ' ἔκαναν νὰ προτιμήσω νὰ μὴν πῶ τίποτε.

Προσπάθησα ὅσο μποροῦσα νὰ συγκρατήσω τὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ παίξω τὸν ρόλο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀναγνωρίζοντας τὴ σφάλμα του δέχεται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴς συνέπειές του, παρὰ νὰ παριστάνῃ κουτὸ κ' ἠλίθια τὸν ρόλο τοῦ ἀνήξερου, καὶ νὰ θέλησω νὰ θολώσω τὰ νερὰ ἀραδιάζοντας σαχλὲς δικαιολογίες. Εἶχα ἀποφασίσει νὰ τὴς μιλήσω εἰλικρινὰ σ' ὅτι μὲ ρωτοῦσε. Νὰ τὴς διηγήσω τὰ πράγματα χωρὶς νὰ τῆς κρύψω τίποτε, ὡιά. σταράτα. Ἔτσι θᾶταν τὸ καλλίτερο καὶ ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐπιβαλλόταν σ' ἕνα τίμιο ἄνθρωπο. Ὄχι, ἐγὼ δὲν ἤμουνα σκυμμένος κ' αὐτοὺς τοὺς σαχλοὺς νέους, τοὺς κορτάκηδες, τοὺς κλούβιους ποὺ τόσες φορὲς βλέποντάς τους τοὺς χαακτήριζα σὰν τοὺς ἀνεμοδεῖκτες ποὺ στήνουνε στὴς στέγες τῶν σπιτιῶν. Ὅ,τι ἔκανα ἄλλωστε δὲν θὰ ντρεπόμουνα ποτὲ νὰ τὸ πῶ. Ἂς γινόταν ὕστερα ὅ,τι ἤθελε. Φτάνει νὰ μὴν ἔπεφτα μκρὸς στὰ μάτια τῆς κοπέλλας αὐτῆς, ποὺ χωρὶς νὰ ξέρω τὸ γιατὶ μοῦ ἐπέβαλλε ἀόριστο σεβασμὸ καὶ ἐκτίμηση.

Ὅλες αὐτὲς ἡ σκέψεις στριφογυρνοῦσαν μέσα στὸ μυαλό μου. Τὸ μόνο ποὺ μὲ πείραζε ἦταν ποὺ δὲν ἤξερα γιὰ ποιὰν ἀπὸ τὴς δυὸ θὰ μοῦ μιλοῦσε ἡ Ταπιάνα. Γιὰ τὴν Ὄλγα ἢ γιὰ τὴν Κατερίνα;

—Σᾶς ζητῶ συγγνώμη, ἄρχισα νὰ τῆς λέω σὲ λίγο, γιὰ τὴν στενόχωρη θέση ποὺ σᾶς ἔβαλα, κ' εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς μιλήσω εἰλικρινά, νὰ σᾶς δώσω ὁποιαδήποτε ἐξήγηση θελήσετε καὶ νὰ κάνω ὅ,τι θὰ νομίσετε σωστό. Τὸ μόνο ποὺ θὰ προτιμοῦσα θᾶταν νὰ μὴν σᾶς κουράσω πολὺ σὲ ἀναιρὲς κ' ὀχληρὲς γιὰ σᾶς συζητήσεις. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ μοῦ πῆτε μόνο τί θέλετε. Εἶμαι στὴ διάθεσή σας.

Ὅλα αὐτὰ τἄπα ἀργά-ἀργά, ἤρεμα καὶ τονίζοντας κάθε λέξη. Ἡ Ταπιάνα κρατοῦσε σκυμμένο τὸ κεφάλι κ' ἔπαιζε μὲ τὸ δακτυλίδι της, στριφογυριζοντάς το στὸ δάκτυλό της. Ὅταν τέλειωσα ἄφησε νὰ περάσουν λίγα λεπτὰ χωρὶς νὰ μοῦ μιλήσῃ, κ' ὕστερα πρόσθεσε χωρὶς νὰ μὲ κυττάξῃ:

—Τόσο τὸ καλλίτερο λοιπόν... Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ φτάνουμε πιὸ γρήγορα στὸ σκοπό μας.

—Σᾶς ἀκούω, μουμούισα.

—Εἴπατε πὼς θὰ μοῦ μιλήσετε εἰλικρινὰ ἔτσι;... Λοιπόν, πῆτε μου, ἀγαπᾶτε τὴν Ὄλγα;

Δὲν μπόρεσα νὰ τῆς ἀπαντήσω ἀμέσως. Ἦταν τόσο ἀναπάντεχο τὸ ἐρώτημα αὐτό, ποὺ ἀφοῦ ἄδικα στριφογύρισε γιὰ κάμποσο ἡ γλῶσσα μου μέσ' στὸ στόμα δὲν κατώρθωσα ν' ἀρθρώσω οὔτε μιὰ λέξι. Ἔχασα τὰ λόγια μου κ' ἡ σκέψι μου λὲς κ' εἶχε σταματήσει.

—Λοιπόν, μουμούισε μὲ σιγανὴ φωνή, ἡ Ταπιάνα, λοιπόν ;

Ἔστρεψα καὶ τὴν κύτταξα. Τὸ βλέμμα της περικλοῦσε μιὰν ἀπέραντη καλωσύνη, μιὰ τρυφεράδα. Τάξερε ὅλα! Ἀ! ναί, γι' αὐτὸ δὲ χωροῦσε καμμιὰ ἀμφιβολία. Τὸ καταλάβανε κανεὶς τόσο εὐκολα ἀπ' τὴν ἔκφραση τῶν ματιῶν της!

—Δὲν ξέρω, κατώρθωσα νὰ πῶ καὶ χαμήλωσα ξανὰ τὸ κεφάλι.

—Τότε τί σᾶς ἔκανε νὰ φεθῆτε ἔτσι;

—Ἦταν λοιπὸν τόσο ἄσχημο τὸ φερσιμό μου, ἤταν τόσο κακὸ αὐτὸ ποὺκανα, προσθεσα μὲ σβυστὴ φωνὴ κ' ἡ καρδιά μου κτυποῦσε σὰν μικροῦ παιδιοῦ μπροστὰ στὴν δαρμάλα του ποὺ τὸ μαλώνει.

—Ναί φίλε μου, ἄοχισε νὰ λεῃ ἡ Ταπιάνα, πολὺ ἄσχημο πιστέψτε με! "Αν μοῦ λέγατε πὼς τὴν ἀγαπούσατε ἴσως τότε νὰ ἐλαφρύνατε τὴν θέσι σας, μὰ τώρα εἶναι τόσο χειρότερο, τόσο χειρότερο....

Σταμάτησε λίγο, Δὲν εἶχα τὴν δύναμι νὰ τὴν δῶ. Τὴν ντροπόμουνα. Ἡ φωνή της ἦταν σοβαρὴ, ὥρεμη, στοργική. Κι' ὅταν ξανάρχισε νὰ μοῦ μιλᾷ. τὴν ἄφησα νὰ λέῃ χωρὶς νὰ τὴν δ' ἀκούω.

—Ἴσως, νάχατε δίκιο, μοῦπε σὲ λίγο, γι' αὐτὸ ποὺ κάνατε. Ἡ Ὄλγα μοῦ ὁμολόγησε ὅ,τι τῆς εἴπατε γιὰ τὴν Κατερίνα καὶ γιὰ τὸ φαντεβοῦ σας. Νά, μπορεῖ νάχετε δίκιο ἄν ἔχοντας μιὰ τέτοια ἀφοσιμὴ φτάξατε τὴν ἴδια εἰκόνα γιὰ ὅλες μας, προπαντὸς γιὰ τὴν ἀδελφή μου.

Μὰ θαποτε νὰ γνωρίζατε ποὶν μεσιτὰ πράγματα, πράγματα ποὺ ἡ Ὄλγα κ' ἡ Κατερίνα δὲν ἔπρεπε νὰ σᾶς κρύψουν.

—Τί θέλετε νὰ πῆτε, ρώτησα χωρὶς νὰ σηκώσω τὸ κεφάλι μου.

—Θάτρεπε νὰ ξέρατε, φίλε μου, πὼς δὲν μπορεῖτε νάστε ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ὄλγα, κ' αὐτὸ γιατὶ ἡ Ὄλγα εἶναι ἀραβωνιασμένη.

Στὸ κεφάλι μου ἄοχισαν νὰ στριφογυρίζουν μονομιᾶς σὲ τρελλὸ χορὸ ἕνα σωρὸ ἀνάκατα πράγματα. Τί ἤθελε νὰ πῇ; Ἡ Ὄλγα ἀραβωνιασμένη; Μὲ ποιόν; Πῶς δὲν μοῦ τὸχαν πῆ ὅταν μοῦ μιλοῦσαν γιὰ τὴ ζωή τους;

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχές)

ΤΟ ΚΟΛΛΙΕ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ

Ἡ ἠχητικὴ αὐτὴ ταινία τῆς κινηματογραφικῆς Ἑταιρείας Ἐμπέρ-Φράνκο-Φίλμ, εἶναι παρμένη ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ καὶ ἐσκηνοθετήθη ἀπὸ τὸν Γκαστὸν Ραθὲλ καὶ τὸν Τόμυ Λεκέν.

Τοὺς κυριωτέρους ρόλους παίζουν ἡ Ντιάνα Καρὲν (Μαρὶ Ἀντουανέτ), ἡ κυρία Τζέφφερσον Κὸν (Ζὰν ντὲ λὰ Μότ), ὁ Ζούζ Λὰν (καρδινάλιος Λουΐ ντὲ Ροὰν) καὶ ὁ Ζὰν Βέμπερ (ὁ ἱππότης Ρετὼ ντὲ Βιλέτ).

Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ 1784 ἡ μόνη συζήτησις στὸ Παρίσι καὶ στὴν αὐλὴ τῶν Βερσαλλιῶν ἦταν ἡ ἐρωτικὲς περιπέτειες τοῦ καρδιναλίου Λουΐ ντὲ Ροάν.

Ὁ ἐρωτύλος αὐτὸς καρδινάλιος οὔτε τὴν ἱερατικὴ θέση του σεβόταν, οὔτε ἄφινε ποτὲ γυναῖκα νὰ τοῦ ξεφύγῃ. Δὲν λογάριαζε κανένα ἐμπόδιο στὶς ἐρωτικές του κατακτήσεις, οὔτε τοὺς διαφόρους εὐγενεῖς καὶ τιτλοὺχους τῶν ὁποίων ξελόγιαζε τὶς γυναῖκες. Ἐννοεῖται ὅτι εἶχε πολλὲς μονομαχίες, ἐξ αἰτίας τοῦ τρελλοῦ χαρακτῆρος του, ἡ ἐξωτερική του ὅμως ἐπιδεξιότης στὸν χειρισμὸ τῶν ὅπλων καὶ ἡ μεγάλη τόλμη του τὸν καθιστοῦσαν ἐπίφοβο ἀντίπαλο.

Τὸν εἶχαν ὀνομάσει «ἡ ὡραία Πανιερότης» καὶ ἔλεγαν μάλιστα ὅτι ὁ δεσπότης αὐτὸς εἶχε τολμήσει νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια ἕως τὴν Α. Μεγαλειότητα τὴν βασίλισσα τῆς Γαλλίας, Μαρὶ Ἀντουανέτ.

Ἡ βασίλισσα δυσαρεστημένη ἀπὸ τὴν στάση τοῦ καρδιναλίου, ἠρνεῖτο ἀπολύτως νὰ τοῦ ἀπευθύνῃ τὸν λόγο, παρὰ τὸ ἐπίσημο ἀξίωμά του —μεγάλου προσευχητοῦ τῆς Γαλλίας—καὶ τὴν διαρκῆ παρουσία του στὴν αὐλή. Ὁ καρδινάλιος ντὲ Ροὰν δὲν ἦτανε μόνο ἐρωτευμένος· ἦτανε συγχρόνως καὶ φιλόδοξος, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ παρηγορηθῇ γι' αὐτὴ τὴν δυσμένεια.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, σὲ μιὰ σοφίτα τῆς συνοικίας τοῦ Μαρέ, ζοῦσε ἕνα παράξενο ἀνδρόγυνο: ὁ ἄνδρας, ὁ κόμης ντὲ λὰ Μότ, ἦτανε ἕνας ὑπαξιωματικός, παίκτης, μπεκρῆς καὶ ἀκόλαστος. Ἡ γυναῖκα του Ζάν, ἦτανε μιὰ χαριτωμένη νέα γυναῖκα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ συνηθίσῃ τὴν διαρκῆ φτώχεια, στὴν ὁποία ζοῦσε. Καταγότανε ἀπὸ ἕνα νόθο παιδὶ τοῦ βασιλέως Ἑρρίκου τοῦ Γ' καὶ μὲ ὑπερηφάνεια ἔφερε τὸ ὄνομα τῶν Βαλουά.

Πολὺ ἔξυπνη, πολὺ ραδιοῦργα, ἤθελε νὰ δημιουργήσῃ μιὰ μεγάλη θέση στὸν κόσμο καὶ μιὰ μέρα, ἀπεφάσισε νὰ ἀποταθῇ στὴν αὐλὴ τῶν Βερσαλλιῶν: ἡ βασίλισσα πῆρε μιὰ τέτοια αἴτηση καθὼς καὶ ὁ καρδινάλιος ντὲ Ροάν.

Ἡ Μαρὶ Ἀντουανέτ ἦτανε πολὺ φιλάνθρωπος. Θέλησε νὰ βοηθήσῃ τὴν νέα αὐτὴ γυναῖκα, ἡ ὁποία ἔλεγε ὅτι ἦτανε συγγενὴς μὲ τοὺς βασιλεῖς τῆς Γαλλίας.

Πῆγε λοιπὸν καὶ τὴν εἶδε ἰνκόγνιτο, τῆς ἔδωσε ἕνα γενναῖο βοήθημα καὶ τῆς ὑποσχέθηκε νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὴν τύχη της. Φεύγοντας ξέχασε μιὰ μπομπονιέρα ποὺ ἔφερε τὸ βασιλικὸ σῆμα.

Ὁ καρδινάλιος ντὲ Ροάν, ποὺ ἤρθε μιὰ στιγμὴ ἀργότερα, γνώρισε τὴν μπομπονιέρα.

—Ἡ βασίλισσα ἦταν ἐδῶ, εἶπε, καί, μιλώντας μὲ τὴν Ζὰν ντὲ λὰ Μότ, ὁ δεσπότης δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὰ μυστικά του αἰσθήματα γιὰ τὴν Μαρὶ-Ἀντουανέτ.

Ὅταν ἔφυγε, ἡ νέα γυναῖκα πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν εὐκαιρία ποὺ τῆς παρουσίαζε ἡ τύχη. Πῆγε στὸ παλάτι καὶ παρουσιάστηκε στὴν βασίλισσα, μὲ τὴν πρόφαση νὰ τῆς δώσῃ τὴν μπομπονιέρα ποὺ εἶχε ξεχάσει.

Ἡ Μαρὶ-Ἀντουανὲτ τὴν δέχθηκε μὲ καλωσύνη καὶ τὴν πῆρε ἐλληκρινῶς ὑπὸ τὴν προστασία της.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο διάστημα, ἡ κόμησσα ντὲ λὰ Μὸτ ἦτανε πολυτελῶς ἐγκαταστημένη χάρις στὴν γενναιοδωρία τῆς βασίλισσας.

Μέσα στὶς πολύτιμες τουαλέττες, ἡ Ζὰν φαινόταν ἐξαιρετικὰ διοφρη καὶ ξεχώριζε σ' ὅλους τοὺς ἐπισήμους χοροὺς καὶ τῆς δεξιώσεις. Ἡ εὔνοια τῆς βασίλισσας, ὅπως εἶναι ἐπόμενο, τῆς εἶχε δημιουργήσει πολλοὺς ἐχθρούς, ἡ φιλάρεσκος ὅμως κόμησσα ἦταν γερὰ ἐγκαθιδρυμένη στὴν αὐλή, ζητώντας εὐκαιρία νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ φιλόδοξα σχέδιά της.

Ὁ ἄνδρας της ἐπωφελήθηκε μὲ χαρὰ ἀπὸ τὴν νέα τους κατάσταση, καθὼς καὶ ἕνας νεαρὸς δημοσιογράφος, ὁ ἱππότης Ρετὼ ντὲ Βιλὲτ, γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ ὡραία Ζὰν εἶχε κάποια συμπάθεια, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτανε τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζί της.

Μιὰ μέρα οἱ κοσμηματοπῶλαι τῆς αὐλῆς, κ. κ. Μπμὲρ καὶ Μπσοὰνζ ἐπεσκέφθησαν τὴν κόμησσα ντὲ λὰ Μότ.

—Κάναμε, τῆς εἶπαν, γιὰ τὴν βασίλισσα, ἕνα θαυμάσιο κολλιὲ ἀπὸ διαμάντια, ἀλλὰ ἡ Α. Μεγαλειότης ἀρνήθηκε νὰ τὸ πάρῃ αὐτὸ τὸ κόσμημα! Ἡ τιμή του: ἕνα ἑκατομμύριο ἑξακόσιες χιλιάδες λίβρες, τὴν τρόμαξε. «Ἡ Γαλλία μᾶς εἶπε ἡ βασίλισσα, ἔχει περισσότερη ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα πολεμικὸ πλοῖο παρὰ ἡ βασίλισσα ἀπὸ ἕνα κολλιέ». Ξέρουμε ὅτι ἔχετε μεγάλη ἐπιροὴ στὴν Μαρὶ-Ἀντουανέτ, καὶ γι' αὐτὸ ἤρθαμε νὰ σᾶς παρακαλέσουμε νὰ τὴν χρησιμοποιήσετε γιὰ νὰ τὴν κάνετε νὰ δεχθῇ αὐτὸ τὸ κόσμημα!

—Θὰ ἰδῶ, ἀφῆστε με λίγες μέρες καιρό, ἀπήντησε ἡ Ζὰν ντὲ λὰ Μότ.

Καὶ ἀμέσως ἕνα μακιαβελικὸ σχέδιο γεννήθηκε μέσα στὸ μυαλὸ τῆς τυχοδιώκτιδος.

Πῆγε καὶ ἤρθε τὸν καρδινάλιο ντὲ Ροὰν καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἡ βασίλισσα λυπᾶται πολὺ ποὺ ἀρνήθηκε νὰ πάρῃ τὸ κόσμημα· ἐπιθυμεῖ τὸ κολλὲ ποὺ τῆς πρότειναν οἱ κοσμηματοπῶλαι, δὲν ἔχει ὅμως ἀρκετὰ διαθέσιμα χρήματα γιὰ νὰ τὸ ἀγοράσῃ. Θὰ ἦτανε ἴσως γιὰ σᾶς μιὰ λαμπρὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐπανακτήσετε τὴν εὔνοια τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἂν μπορέσατε νὰ δώσετε σ' αὐτὴν τὸ ἀναγκαῖο ποσό;

Ὅπως κάθε ἐρωτευμένος, ὁ κόμης ντὲ Ροὰν ἀρπαξε τὴν πρόταση τῆς Ζὰν ντὲ λὰ Μὸτ καὶ ἔγραψε ἕνα σημείωμα γιὰ τὸν κύριο Ρετὼ ντὲ Βιλὲτ, ὁ ὁποῖος εἶχε κάνει καὶ ἀλλοῦ κόλπα, μιμήθηκε στὸ συμβόλαιο τὴν ὑπογραφὴ τῆς Μαρὶ-Ἀντουανέτ, καὶ σὲ λίγο τὸ δισκόσμημα βρέθηκε στὰ χέρια τῆς Ζὰν ντὲ Μότ.

Τὰ διαμάντια ξεπεράσθηκαν καὶ ἀπὸ τὸν πλούτισε τὴν Ζὰν ντὲ λὰ Μότ, τὸν ἄνδρα της καὶ τὸν ἱππότη Ρετὼ ντὲ Βιλέτ.

Ἡ Ζὰν ἔφθασε στὸ κατακόρυφο τῶν ἐρωτοπαιγνίων της, λέγοντας στὸν καρδινάλιο ἐκεῖνο ἐπιτύχει γι' αὐτόν, ἀπὸ τὴν Μαρὶ-Ἀντουανέτ, μιὰ μυστικὴ ἀκρόαση. Ὁ Ρωάν ἔφυγε τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ του καὶ μέσα στὸ πάρκον τῶν Βερσαλλιῶν, νόμισε ὅτι φιλήσει τὸ βασιλικὸ χέρι.

Πραγματικῶς, δὲν εἶχε μπροστά του παρὰ ἀπλῆ κυρία τοῦ ἡμικόσμου, τὴν ὁποία ἐμοιάζε παράξενα μὲ τὴν βασίλισσα τὴν ὁποία ἡ Ζὰν ντὲ λὰ Μὸτ εἶχε νοικιάσει αὐλικὸ φόρεμα. Ὅλα ἐφαίνοντο ἔτσι ὥστε ἐπιτύχαινε στὴν δολοπλόκο, ὅταν ἔφερε σκάνδαλο ξεσπασε.

Ἔπειδὴ ὁ καρδινάλιος ἀπουσίαζε, τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ τὸ γραμμάριο κοσμηματοπῶλαι, ἀνήσυχοι, πῆραν καὶ τὴν βασίλισσα, ἡ ὁποία ἔμοιαζε τὴν ἀπάτη ἔγινε εἰς βάρος της. Αὐτὰ συνέβησαν τὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως, καὶ ἀφοῦ καρδινάλιος ἔπρεπε τὴν ἡμέρα ἐκείνη νὰ τουργήσῃ εἰς τὸ παρεκκλήσιο τῶν Ἀνακτόρων μπροστὰ στοὺς βασιλεῖς.

Ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος πληροφορήθη ὑπόθεση ἀπὸ τὴν βασίλισσα, διέταξε νὰ δοῦν τὸν καρδινάλιο ντὲ Ροὰν καὶ νὰ τὸν κλείσουν στὴν Βαστίλλη.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ὁ φοβερὸς κατακτήσων γυναικείων καρδιῶν κλείστηκε σὲ φυλακή.

Ἡ Ζὰν ντὲ λὰ Μότ, συνελήφθη ἑπόμενη δίκη ἄρχισε τὸν Μάϊον τοῦ 1786.

Ἡ δίκη αὐτὴ ἔμελλε νὰ προκαλέσῃ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπὸ τὴν βασιλεία ὑψίστατο τρομερὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ὁρκισθῇ νὰ τὴν καταψηφίσουν.

Ἡ Ζὰν ντὲ λὰ Μότ, ὑπερπαίσθηκε τὴν ἐντόνως, ἀρνήθηκε τὴν ἔνοχή της καὶ ἀπεκάλυψε τοὺς συνεργούς της μὲ κάποιο τρόπο. Ἐπέμενε θέλοντας ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά της.

Κατηγόρησε ὅλο τὸν κόσμο· τὴν βασίλισσα, τὸν καρδινάλιο ντὲ Ροάν, τὸν Ρετὼ ντὲ Βιλὲτ καὶ τὴν Ὀλίβα.

Ὁ καρδινάλιος, ἄμα τὸν ἔγερναν εἰς ἀντιφάσεις μὲ τὴν Ὀλίβα, ἀνεγνώρισε τὴν ἀθωότητά του· ἀντελήφθη ἐπὶ τέλους ὅτι εἶχε γίνει παίγνιο τῆς κόμησσας.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἄλλωστε, ὁ ἱππότης Ρετὼ ντὲ Βιλὲτ τὰ ὁμολόγησε ὅλα. Ἡ ἀπάτη εἶχε διαλευκανθῇ καὶ δὲν ἔμενε πιὰ καμμία ἀμφιβολία ποιοὶ ἦσαν οἱ πραγματικοὶ ἔνοχοι.

Τὸ δικαστήριο ἐξέδωσε τὴν ἀπόφασή του. Ὁ καρδινάλιος ντὲ Ροὰν ἀθωώθηκε· ἡ κόμησσα ντὲ λὰ Μότ, κατεδικάσθηκε εἰς ἰσόβιο δεσμωτήριο· ὁ Ρετὼ ντὲ Βιλὲτ ἐξωρίσθηκε καὶ ἡ Ζὰν ντὲ Σαὶν Ρεμύ-Βαλουά, κόμησσα ντὲ λὰ Μότ, μαστιγώθηκε δημοσίᾳ, σημαδεύτηκε τὸ ἀτιμωτικὸ γράμμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἔβαλαν τὸ κλέφτες καὶ κλείσθηκε γιὰ τὴν ὑπόλοιπη ζωή της στὴν γυναικεία φυλακὴ Σαλπετρίερ.

Τὸ σκάνδαλο αὐτὸ εἶχε κολοσσιαῖες ἐπιδράσεις. Οἱ ἐχθροὶ τῆς βασιλείας τὸ ἐξεκμεταλλεύθησαν μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε ἡ βασιλεία ὁποία ἦτανε ἐντελῶς ἀθῶα καὶ ἔβγη στὴν τελευταία αὐτὴ δολοπλοκία, ἐδυσφημίσθη καὶ ἐμειώθη ἠθικῶς.

Καὶ ἀργότερα, ὁ Μιραμπώ, ὁ τρομερὸς ὁμιλητὴς τῶν γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, εἶπε ἀκόμη ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ κολλὲ ἦταν ὁ πρόοιμιο τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ο ΦΑΣΤΟ

Ἡ Διάνα Καρὲν ὡς Μαρία Ἀντουανέττα.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΖΩΗ

ΚΟΥΒΕΝΤΑ

Ἡ κυρία τῆς γυναίκας ἔμενε σὲ εἰς τὸ σπίτι της ἐφ' ὅσον αἱ συνθῆκαι τῆς ζωῆς τὴν ἀνάγκασαν νὰ ἀπομακρυνθῇ λίγο, δὲν πρέπει αἱ ἐξαιρέσεις αὐταὶ νὰ γενικεύονται.

Ἡ κοπέλλα ποὺ εἶχε ἐργασθῇ ὅταν ἦταν ἀνύπαντρη γιὰ νὰ κερδίζῃ τὴν ζωή της, πρέπει ὅταν παντρευθῇ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της ὅτι θὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὸν μισθὸν τοῦ ἀνδρός της καὶ μόνον ἂν εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ζήσῃ οἰκονομικὰ καί, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη, νὰ θυσιάσῃ καὶ πολλὰ γοῦστα της, τότε καὶ μόνον τότε νὰ παντρευθῇ.

Γιὰ νὰ τὰ κάμῃ ὅμως ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ἀνατραφῇ μὲ ἀρχάς, πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπνεύσῃ βαθειὰ τὴν συναίσθη σιν τῶν συζυγικῶν καθηκόντων, πρέπει πρὸ πάντων νὰ τὴν κάμουν νὰ καταλάβῃ ὅτι ὅταν μιὰ κοπέλλα παντρευθῇ παύει νὰ εἶναι ἐλευθέρα καὶ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν ἑαυτόν της. Ὅλη της ἡ φροντὶς θὰ περιστρέφεται περὶ ἕνα καὶ μόνο: πῶς νὰ κάμῃ εὐτυχέστερη τὴν οἰκογένειά της, πῶς νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ κάθε τί, πῶς νὰ μὴ τὴν στερήσῃ οὔτε ἀπὸ τὴν καλὴ τροφή, οὔτε ἀπὸ τὴν ζεστασιά, οὔτε ἀπὸ κάθε δυνατὸ κονφόρ.

Νομίζετε ὅτι γιὰ νὰ τὰ ἐπιτύχῃ ὅλα αὐτὰ κάθε γυναῖκα δὲν ἀπαιτεῖται ὁλόκληρη στρατηγική; Δὲν εἶναι μεγαλύτερη ἐπαυτυχία γιὰ μιὰ γυναῖκα νὰ διευθύνῃ στὴν ἐντέλειαν τὸ σπίτι της ἀπὸ τὸ νὰ φωνάζῃ γιὰ δικαιώματα, νὰ ἀνθρωφέρνῃ καὶ νὰ κόπτεται ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ φεμινισμοῦ; Ἂς ἀναθρέψῃ ὅπως πρέπει τὰ παιδιά της, ἂς τοὺς ἐμπνεύσῃ ὡραῖα καὶ εὐγενικὰ αἰσθήματα, ἂς παραδώσῃ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν κοινωνίαν καλοὺς πολίτας καὶ καλὰς μητέρας καὶ νὰ ποία θὰ εἶναι ἡ μεγαλειότερα της δόξα!

Ε.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

Τὸ δέρμα μας εἶναι πολὺ πλέον εὐαίσθητο τὸν χειμῶνα ἐξ αἰτίας τῶν ἀποτόμων μεταλλαγῶν τῆς ἀτμοσφαίρας, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἐκτεθειμένο. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν πρέπει νὰ τὸ περιποιούμεθα περισσότερον τὸν χειμῶνα καὶ ἰδοὺ πῶς:

Τὸ βράδυ πρέπει προτοῦ πλαγιάσουμε νὰ πλένομε τὸ πρόσωπό μας μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ ἔπειτα, εἴτε ξηρὰ ἐπιδερμίδα ἔχομε εἴτε λιπαρά, νὰ βάζουμε μία λιπαρὰ κρέμα καὶ νὰ τρίβουμε ἐὰν ἔτσι τὸ πρόσωπό μας τὴν ἀπορροφήσῃ. Τὸ πρωὶ σαπουνιζόμαστε μὲ ἀγνὸ σαπούνι, κατὰ προτίμησιν κρητικό, καὶ ξεβγαζόμαστε καλὰ μὲ χλιαρὸ νερό.

Ποῦδρα μεταχειριζόμαστε μόνον τὴν ὥρα ποὺ θὰ βγοῦμε καὶ προηγουμένως ἀλείφομε τὸ πρόσωπό μας μὲ μίαν κρέμαν ἀπ' αὐτὰς ποὺ ἐξαφανίζονται ἀμέσως π. χ. Ροδαλίνην Χιόνα ἢ Χαζελίνην. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ χέρια μας διὰ νὰ τὰ ἔχωμε λευκὰ καὶ μαλακὰ χρησιμοποιοῦμὲ τὸ agnel ποὺ γίνεται μὲ ἀμύγδαλα· ἀπλούστερον ὅμως τὸ μῖγμα γλυκερίνης, λεμονιοῦ καὶ κολώνιας.

ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΜΟΔΑ

Εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν γευμάτων, προσκλήσεων, ἐσπερίδων, ὥστε τελείως ἀπαραίτητο γιὰ κάθε κυρία νὰ ἔχῃ μιὰ-δυὸ τουαλέττες.

Ἀπὸ τί ὅμως θὰ εἶναι αὐτὲς ἡ τουαλέττες, δεδομένου ὅτι δὲν μποροῦν νὰ εἶναι πολυαριθμες καὶ δεδομένου ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀαρεθῇ νὰ τὴν βλέπῃ ὁ κόσμος;

Πρέπει ἡ τουαλέττες της νὰ ἔχουν χρῶμα ποὺ νὰ μὴ κτυπᾷ στὸ μάτι καὶ ὡς τοιοῦτον τῆς συνιστοῦμε τὸ μαῦρο. Ὡς ὑφασμα μπορεῖ νὰ διαλέξῃ τὸ ζωρζὲτ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν δαντέλλαν, τὸ σατέν, τὴν μουσλίναν μὲ δαντέλλες, τὸ φάγιν, τὸ βελοῦδο. Μποροῦν καὶ ἡ δυὸ τουαλέττες της νὰ εἶναι μαῦρες μὲ διαφορετικὴν κοῦπι, διαφορετικὸ ὕφασμα καὶ ἐντελῶς ἀλλοιώτικο στύλ.

Ἂν πάλιν δὲν θέλει τὸ μαῦρο χρῶμα τότε μπορεῖ νὰ διαλέξῃ τὸ μπλὲ βελοῦδο, ἕνα χρῶμα πράσινο μὲ μαῦρο, ἕνα ὄμορφο κόκκινο ἢ καὶ λευκὸ, ὁλόλευκο.

Ξεύρετε δὲ ὅτι ἡ τελευταία «βόγκ» εἶναι μὲ ἄσπρο φόρεμα νὰ φοροῦν κόκκινα ἢ πράσινα ὑποδήματα μὲ ὁμοιόχρωμα σκουλαρίκια καὶ κολλιέ.

Ὁ Πατοῦ συνηθίζει πολὺ τὰ πάν στὴς τουαλέττες, ὁ Πακὲν προτιμᾶ τὰ πολλὰ βολάν, ἡ Λανβὲν λανσάρει πολλὰ φορέματα πρενσές, ὁ Λουσιὲν Λελὸν παρουσιάζει ἄπειρα μπολερό.

Πάντως ἡ ποικιλία εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη, ὥστε νὰ μπορῇ ἡ κάθε κυρία νὰ διαλέξῃ ὅ,τι πηγαίνει στὴ σιλουέττα της καὶ στὸν τύπο της.

Η ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ἂν βρίσκεσθε σὲ συνωστισμό, εἴτε μπροστὰ σὲ ταμεῖο θεάτρου εἴτε ἀλλοῦ πουθενά, μὴ σπρώχνετε ποτέ, ἀλλὰ περιμένετε ὑπομονετικὰ τὴν σειρά σας. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐκνευρίζεσθε, διότι ὁ εὐγενὴς ἄνθρωπος πρέπει νὰ συγκρατῇ καὶ τὰ νεῦρα του καὶ τὸν θυμόν του. Ἂν κάποιος σᾶς σπρώξῃ μὴ τοῦ τὸ ἀνταποδώσετε, ἀλλὰ τοὐναντίον μὲ εὐγένεια νὰ τοῦ ὑποδείξετε ὅτι πρέπει νὰ φερθῇ διαφορετικὰ καὶ ἂν ἀκόμη σᾶς μλήσῃ κανεὶς ἄσχημα πάλι μὴ τοῦ τὸ ἀνταποδώσετε, διότι κατέρχεσθε εἰς τὸ ἴδιο ἐπίπεδον.

Σεῖς πρέπει νὰ δίδετε τὸ καλὸ παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς κατωτέρους σας, διότι ἂν ἴδοῦν σᾶς νὰ φέρεσθε ἀγενῶς πῶς θὰ φερθοῦν αὐτοὶ εὐγενικά;

Ἡ νέα γραμμὴ τῆς γυναικείας ἀμφιέσεως.

ΚΟΥΖΙΝΑ

Πατάτες πουρέ. —11/2 ὀκὰ πατάτες, 100 δρ. γάλα, 50 δρ. βούτυρο, ἁλάτι, πιπέρι, μοσχοκάρυδο. Βράζομε τὶς πατάτες καθαρισμένες μὲ λίγο ἁλάτι, τὶς περνοῦμε ἀπὸ τὴν μηχανὴ τῶν πατατῶν ἢ ἐλλείψει τοιαύτης ἀπὸ τὴν μηχανὴ τοῦ κρέατος καὶ τοῦτο ἐφόσον εἶναι ἀκόμη ζεστὲς γιὰ νὰ μὴ γίνουν σὰν λάστιχο. Ἀφοῦ περάσουν τὶς βάζομε σὲ μιὰ κατσαρόλα καὶ ρίχνομε τὸ μισὸ γάλα, τὸ βούτυρο καμένο, ἁλάτι, μοσχοκάρυδο καὶ δουλεύομε μὲ ξύλινη κουτάλα. Προσθέτομε καὶ τὸ ὑπόλοιπο γάλα, ἀνακατεύομε καὶ βάζομε τὴν κατσαρόλα σὲ σιγανὴ φωτιὰ ὥσπου νὰ ζεσταθῇ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ πήξῃ ὁ πουρὲς ὅσο πρέπει.

Χρησιμοποιεῖται διὰ γαρνιτούρα κρέατος ψητοῦ ἢ κεφτεδῶν ἢ καὶ πουλερικῶν.

ΨΗΓΜΑΤΑ ΧΡΥΣΟΥ

Μερικοὶ αἰσθάνονται τὴν συνείδησίν τους ἀναπαυμένη, διότι δὲν κάμνουν κακὸ σὲ κανένα, διότι δὲν κάμνουν κανὲν ἀπὸ τὰ λεγόμενα μεγάλα παραπτώματα καὶ νομίζουν ὅτι αὐτὸ ἀρκεῖ. Ἀλλὰ ἐσκέφθηκαν ποτὲ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πόσα καλὰ μποροῦσαν νὰ εἶχαν κάμει καὶ δὲν τὰ ἔκαμαν, πόσες δυστυχίες μποροῦσαν νὰ εἶχαν ἀνακουφίσει καὶ ἀδιαφόρησαν; Κάποτε καὶ αὐτὴ ἡ σιωπὴ ἐκ μέρους ἑνὸς ἀνθρώπου εἰς ὡρισμένην περίπτωσιν μπορεῖ νὰ εἶναι ἐγκληματική: δὲν κατηγοροῦμεν, ἀλλὰ ἐνῷ κατηγοροῦν ἐνώπιόν μας χαμογελοῦμε καὶ τὸ χαμόγελο αὐτὸ εἶναι ἡ πιὸ ἄνανδρος σημειοτοχία.

Ἀποφεύγομε νὰ ποῦμε ἀπροκαλύπτως τὴν γνώμη μας, διότι δὲν θέλομε νὰ μὴ φανοῦμε ἀρεστοί, ἀφήνομεν ἕναν ἄνθρωπον νὰ χαθῇ νὰ καταστραφῇ, διότι βαρυόμαστε νὰ κουνήσουμε τὸ δακτυλάκι μας γιὰ νὰ τὸν βοηθήσωμε. Καὶ ὅμως ἔχομεν τὴν συνείδησίν μας ἀναπαυμένην.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μιστριώτην, Σπάρτην.—Κάμετε εἰς ἕνα καλὸ φαρμακεῖον τὴν κάτωθι συνταγὴν καὶ μὲ τὴν ἀλοιφὴν αὐτὴν ἀλείφετε κάθε βράδυ τὰ στίγματα ἐπὶ 15 ἡμέρας. Συνταγή:

Alcool pur 60,0, Eau de roses 40,0, Teinture de savon 25,0, Essence de lavande 4,0.

Μεράπην Δ.—Μασᾶς ἐκ τῶν μέσα ποὸς τὰ ἔξω.

Ράίναν, Ἐνταῦθα.—Διὰ τὴν θεραπείαν τῶν οὐλῶν σᾶς συνιστῶ τὸν ὀδοντίατρον κ. Νάκην ὁδὸς Μάρνης 29. Αὐτὸν ποὺ ἀναφέρετε δὲν τὸν γνωρίζω, ἑπομένως ἀδυνατῶ νὰ σᾶς εἴπω ἂν εἶναι καλός.

Ζόζό.—Μόνον ντεπλατουὰρ θὰ χρησιμοποιήσετε, ἀλλὰ ἂν πρόκειται γιὰ τὸ πρόσωπό σας δὲν σᾶς τὸ συνιστῶ.

Νιόβην Γ.—Ἄπαξ τῆς ἑβδομάδος νὰ μὴ τρώγετε ἀπολύτως τίποτε παρὰ 1—2 πορτοκάλλια καὶ 2—3 τσάγια χωρὶς ζάχαρι.

Καβαλλιώτισσαν.—Ἡ δίς Διπλαράκου ἢ ζωγράφος εἶναι ἐξαδέλφη τῆς Μὶς Εὐρώπης.

Σ. Α.—Χρησιμοποιεῖτε Ροδαλίνην Χιόνα, φτιασίδι δὲν σᾶς συνιστῶ ὅπως μοῦ ζητᾶτε.

Μικροπαντρεμένην.—Τὸ μῖγμα γλυκερίνης, ὀξυζενὲ κτλ. θὰ σᾶς ἐφελήσῃ.

Γ. Α. καὶ Κ. Α., Πύγον.—Ἀδυνατοῦμεν νὰ σᾶς δώσωμεν τὰς αἰτουμένας διευθύνσεις.

Thelma, Ἀσφαλῶς θὰ εἶσθε πολὺ παλιὰ μου φίλη ἀφοῦ ὑπογράφεσθε Thelma εἶνε ἀπὸ τὰ πρῶτα μυθιστορήματα ποὺ ἔχω μεταφράσει εἰς τὴν «Ἑστίαν», εὐχαρίστως λοιπὸν σᾶς ἀπαντῶ. Γιὰ ἐπανοφορὶ θὰ σᾶς συμβούλευα ἐγὰ λαυὰζ μπλὲ λαβάντ καὶ βάψετε λίγο ἀνοικτότερο τὸ κοὲ-ντεσίν σας, ὥστε νὰ ἀποκτήσετε ἕνα ὡραιότατο ἀνσάμπλ. Ὡς ἄλλο χρῶμα θὰ σᾶς συνιστοῦσα καὶ ἕνα κόκκινο βιολετὶ λίγο σκοτεινὸ μὲ τὸν ἴδιο συνδυασμὸ φορέματος καὶ ὁμοιόχρωμο καστοράκι.

Ε. Α. Κ. Κέρκυραν.—Αἱ πλοῦν. ὁριεντάλ εἶναι φάρμακον σπεσιαλιτὲ καὶ γράφει ἐπὶ τοῦ κυτίου τὴν χρῆσιν.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

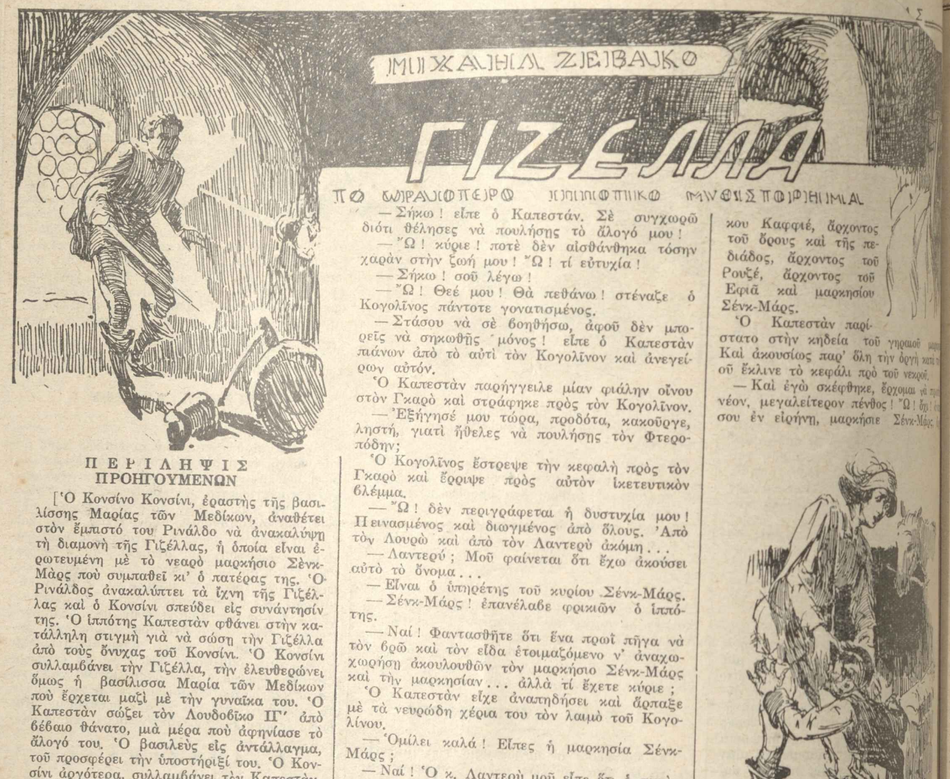

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ὁ Κονσίνο Κονσίνι, ἐραστὴς τῆς βασιλίσσης Μαρίας τῶν Μεδίκων, ἀναθέτει στὸν ἔμπιστό του Ρινάλδο νὰ ἀνακαλύψῃ τὴ διαμονὴ τῆς Γιζέλλας, ἡ ὁποία εἶναι ἐρωτευμένη μὲ τὸ νεαρὸ μαρκήσιο Σένκ-Μὰρς ποὺ συμπαθεῖ κ' ὁ πατέρας της. Ὁ Ρινάλδος ἀνακαλύπτει τὰ ἴχνη τῆς Γιζέλλας καὶ ὁ Κονσίνι σπεύδει εἰς συνάντησίν της. Ὁ ἱππότης Καπεστὰν φθάνει στὴν κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ σώσῃ τὴν Γιζέλλα ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ Κονσίνι. Ὁ Κονσίνι συλλαμβάνει τὴν Γιζέλλα, τὴν ἐλευθερώνει ὅμως ἡ βασίλισσα Μαρία τῶν Μεδίκων ποὺ ἔρχεται μαζὶ μὲ τὴν γυναῖκα του. Ὁ Καπεστὰν σώζει τὸν Λουδοβίκο ΙΓ' ἀπὸ δέβαιο θάνατο, μὰ μέρα ποὺ ἀφηνίασε τὸ ἄλογό του, Ὁ βασιλεὺς εἰς ἀντάλλαγμα, τοῦ προσφέρει τὴν ὑποστήριξί του. Ὁ Κονσίνι ἀργότερα, συλλαμβάνει τὸν Καπεστὰν, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξὺ ὑπέπεσε στὴ δυσμένεια τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν κλείνει σ' ἕνα δωμάτιο. Ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων διατάζει νὰ τὸν κλείσουν σ' ἕνα ὑπόγειο καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν. Ἡ Μαριὸν Δελόρμ τὸν σώζει.]

22. (Ἡ συνέχεια)

Ὁπωσδήποτε ἔφθασε χωρὶς ἐπεισόδιο στὴν ὁδὸ Βωζιράρ καὶ πλησίαζε στὸ ξενοδοχεῖο τῆς «Καλῆς Συναντήσεως», ὅταν εἶδε στὴν αὐλή του σύμπλεγμα τεσσάρων ἀνθρώπων καὶ ἑνὸς ἀλόγου. Ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸν Κογολῖνο του καὶ τὸν μάστρο-Γκαρὼ τὸν ξενοδόχο. Ὁ τρίτος ἦταν ἕνας ὑπηρέτης ὁ ὁποῖος κρατοῦσε ἀπὸ τὸν χαλινὸ τὸ ἄλογο. Τὸ ἄλογο τὸ ἀνεγνώρισε. Ἦταν ὁ Φτεροπόδης. Ὁ κύριος ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο ἐξετάζων τὸ ἄλογό του, διὰ νὰ τὸ ἀγοράσῃ ἐστράφη μιὰ στιγμή. Ἦταν ὁ Ποντραΐγ, ὁ ὁπλοφόρος τοῦ Κονσίνι.

Ὁ Καπεστὰν στάθηκε καὶ παρατηροῦσε τὸ περίεργο σύμπλεγμα. Ὁ Ποντραΐγ ἐξηκολούθει νὰ ἐξετάζῃ τὸ ἄλογο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φαινόταν ἐνθουσιασμένος. Ὁ Κογολῖνος μόλις κρατοῦσε τὰ δάκρυα.

Ἔξαφνα ἀκούστηκε σφύριγμα καὶ ὁ Φτεροπόδης τέντωσε τὰ αὐτιά. Στὸ δεύτερο σφύριγμα τὸ εὐγενικὸ ἄλογο ἀνεπήδησε.

— Διάβολε! ἀνέκραξε ὁ Ποντραΐγ. Κάπου εἶδα αὐτὸ τὸ ἀστεῖο. Στὸ δάσος τοῦ Μεδόν, ἀν δὲν ἀπατῶμαι!

Καὶ φρονίμως ἀφῆκε τὸν ξενοδόχο νὰ ἐκθειάζῃ τὸ ἄλογο καὶ ἐξῆλθε διὰ τῆς μικρᾶς πόρτας τῆς αὐλῆς.

Ὁ ξενοδόχος ἐνόμισε ὅτι τὰ ταδήματα τοῦ ἄλογου καὶ ἡ ἀταξία ἔδιωξαν τὸν ἀγοραστή.

Ἄρπαξε θυμωμένος τὸ μαστίγιο καὶ τὸ ἔψωσε κατὰ τοῦ ἄλογου.

— Πρόσεξε! Γιατὶ θὰ σοῦ κόψω τὰ αὐτιά! ἀκούσθηκε μιὰ φωνὴ πίσω του.

Στράφηκε καὶ ἀπέμεινε ἀκίνητος σὰν νὰ εἶδε τὴν κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.

— Ὁ κύριος ἱππότης! ἀνέκραξε ὀχρότατος.

— Ὁ κύριος ἱππότης! Ὁ κύριός μου! μουρμούρισε πίπτοντας στοὺς πόδας τοῦ κυρίου του ὁ Κογολῖνος.

— Σήκω! εἶπε ὁ Καπεστάν. Σὲ συγχωρῶ διότι θέλησες νὰ πουλήσῃς τὸ ἄλογό μου!

— Ὦ! κύριε! ποτὲ δὲν αἰσθάνθηκα τόσην χαρὰν στὴν ζωή μου! Ὦ! τί εὐτυχία!

— Σήκω! σοῦ λέγω!

— Ὦ! Θεέ μου! Θὰ πεθάνω! στέναζε ὁ Κογολῖνος πάντοτε γονατισμένος.

— Στάσου νὰ σὲ βοηθήσω, ἀφοῦ δὲν μπορεῖς νὰ σηκωθῆς μόνος! εἶπε ὁ Καπεστὰν πάνων ἀπὸ τὸ αὐτί τὸν Κογολῖνον καὶ ἀνεγείρων αὐτόν.

Ὁ Καπεστὰν παρήγγειλε μίαν φιάλην οἶνου στὸν Γκαρὸ καὶ στράφηκε πρὸς τὸν Κογολῖνον.

— Ἐξήγησέ μου τώρα, προδότα, κακοῦργε, ληστή, γιατὶ ἤθελες νὰ πουλήσῃς τὸν Φτεροπόδη;

Ὁ Κογολῖνος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴ πρὸς τὸν Γκαρὸ καὶ ἔρριψε πρὸς αὐτὸν ἱκετευτικὸν βλέμμα.

— Ὦ! δὲν περιγράφεται ἡ δυστυχία μου! Πεινασμένος καὶ διωγμένος ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τὸν Λουρὼ καὶ ἀπὸ τὸν Λαντερὺ ἀκόμη...

— Λαντερύ; Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχω ἀκούσει αὐτὸ τὸ ὄνομα...

— Εἶναι ὁ ὑπηρέτης τοῦ κυρίου Σένκ-Μάρς.

— Σένκ-Μάρς! ἐπανέλαβε φρικιῶν ὁ ἱππότης.

— Ναί! Φαντασθῆτε ὅτι ἕνα πρωὶ πῆγα νὰ τὸν βρῶ καὶ τὸν εἶδα ἑτοιμαζόμενο ν' ἀναχωρήσῃ ἀκουλουθῶν τὸν μαρκήσιο Σένκ-Μάρς καὶ τὴν μαρκησίαν... ἀλλὰ τί ἔχετε κύριε;

Ὁ Καπεστὰν ἔλβε ἀναπηδήσει καὶ ἄρπαξε μὲ τὰ νευρώδη χέρια του τὸν λαιμὸ τοῦ Κογολίνου.

— Ὁμίλει καλά! Εἶπες ἡ μαρκησία Σένκ-Μάρς;

— Ναί! Ὁ κ. Λαντερὺ μοῦ εἶπε ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ μαρκησίου ἀπέθνησκε στὴ Ἐφιᾶ καὶ ὅτι ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία πηγαίνουν...

Ὁ Καπεστὰν ἄφῆκε τὸν Κογολίνο, ἔφερε τὰ χέρια στὸ κεφάλι καὶ ἔκαμε δυὸ φοράς τὸν γύρον τῆς κάμαρας.

— Μαρκησία Σένκ-Μάρς! Διάβολε! Ὁ γάμος ἔγινε! Ἀ! Γιζέλλα! Γιζέλλα!.. Καὶ ἐγὼ τί θὰ γίνω;... Ὦ! θὰ τρέξω νὰ τὴν συναντήσω, νὰ τὴν κατηγορήσω διὰ τὴν ἀπιστία της... Καὶ ὅταν σκέπτωμαι ὅτι ἐφείσθην τῆς ζοῆς τοῦ Σένκ-Μάρς!

Διέταξε νὰ τοῦ ἑτοιμάσουν τὸ ἄλογό του καὶ ἀνεχώρησε. Ἐντὸς ἑπταημέρου διέτρεξε τὰς 120 λεύγας, ἡ ὁποῖες χωρίζουν τοὺς Παρισίους ἀπὸ τὸ Ἐφιᾶ.

XXXII
Η ΜΑΡΚΗΣΙΑ ΣΕΝΚ ΜΑΡΣ

Διευθύνθηκε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν πύργο. Ὅταν ἔφθασε σὲ ἀπόστασι πεντακοσίων δημάχάνι καὶ διευθύνθηκε πεζὸς πρὸς τὸν πύργο. Πέρασε τὴν κινητὴ γέφυρα καὶ μπῆκε στὴν τιμητικὴ αὐλὴ χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν ρωτήσῃ ποιὸς ἦταν καὶ τί ζητοῦσε. Παρατήρησε ὅτι καὶ ἄλλοι μαζὶ μ' αὐτὸν ἔμπαιναν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅλοι μὲ τὰ ἑορτάσιμα φορέματά τους, ἀλλὰ μὲ ὄψος θλιμμένο, ἐλλικρινὲς ἢ προσποιητό. Ὁ κώδων τοῦ παρεκκλησίου ἀντηχοῦσε πένθιμα. Οἱ χωρικοὶ ἦταν συγκεντρωμένοι τριγύρω στὸν Καπεστάν, ὅταν ἡ πύλη τοῦ μεγάρου ἄνοιξε καὶ ἡ νεκρικὴ πομπὴ ἐξῆλθε. Ἔνας προηγεῖτο κρατῶν τὸν σταυρό. Ἠκολούθουν κατόπιν 12 παιδιὰ τοῦ χωριοῦ ἐνδεδυμένα λευκά. Κατόπιν ἕνας ἀκόλουθος φέρων τὰ οἴτρον καλυμμένον ἀπὸ θελοῦδο καὶ βασταζόμενον ἀπὸ δώδεκα ὑπηρέτες μὲ πένθος.

Ἠκολούθουν ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Σένκ-Μάρς, μερικοὶ εὐπατρίδαι τῶν πέριξ καὶ τὴν πομπὴν ἔκλειε τὸ πλῆθος τῶν ὑποτελῶν καὶ τῶν χωρικῶν.

Κάθε δέκα βήματα ἕνας κήρυκας ἔλεγε μὲ ἐπίσημον φωνήν.

— Προσευχηθῆτε ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἰσχυροῦ βαρώνου Λουδοβίκου, Ἐρρίκου Καφφιέ, ἄρχοντος τοῦ δρους καὶ τῆς πεδιάδος, ἄρχοντος τοῦ Ρουζέ, ἄρχοντος τοῦ Εφιᾶ καὶ μαρκησίου Σένκ-Μάρς.

Ὁ Καπεστὰν παρίστατο στὴν κηδεία τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀκουσίως παρ' ὅλη τὴν ὀργὴ κατὰ τοῦ ἔκλινε τὸ κεφάλι πρὸ τοῦ νεκροῦ.

— Καὶ ἐγὼ σκέφθηκε, ἔρχομαι νὰ σοῦ φέρω νέον, μεγαλείτερον πένθος! Ὦ! ἀγ... σου ἐν εἰρήνῃ, μαρκήσιε Σένκ-Μάρς.

—Στάσου νὰ σὲ βοηθήσω, ἀφοῦ δὲν μπορεῖς νὰ σηκωθῆς μόνος

τοῦ δρους καὶ τῆς πεδιάδος. Καὶ ὁ μαρκήσιος Σένκ-Μάρς χαΐρε διὰ παντός. Δὲν ἔλαβε ἐκεῖνος ποὺ θὰ φέρω τὰ δάκρυα στὸ σοῦ!

Ὠχρότατος διευθύνετο πρὸς τὴν πόρτα ἕνας ὑπηρέτης ἐπλησίασε.

— Ἡ κυρία μαρκησία Σένκ-Μάρς ἐπιθυμεῖ τὸν κύριο ἱππότη Καπεστάν. Ἂν ὁ κύριος ἱππότης θέλει νὰ μοῦ κάμῃ τὴν τιμὴ νὰ μ' ἀκολουθήσῃ, θὰ τὸν ὁδηγήσω!

Ὁ ἱππότης ὠχρίασε περισσότερον. Ἐπῆρε τὴν στιγμὴ ἐκείνη νὰ πηδήσῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ πομακρυνθῇ. Ἐν τούτοις ἠκολούθησε τὸν ὑπηρέτη, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ Λαντερύ, χωρὶς ν' ἀλαμιδάνεται ποῦ πηγαίνει.

Μετὰ τινα λεπτὰ εἰσῆρχετο σ' ἕνα δωμάτιο καὶ κλονιζόμενος ἐγονάτισε ἐνώπιον μιᾶς γυναίκας, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν ἀντικρύσῃ μὲ τὰ μάτια.

"Ὅλαι αἱ ἀποφάσεις του κοὶ τὰ σχέδια ἐλιαν διαλυθῇ. Ἦταν ἐκεῖ, ἀνίκανος νὰ ἀρθοῦσῃ λέξῃ ἢ νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ἐκείνη ἐπλησίασε καὶ ἐψιθύρισε μιὰ λέξη στὴ ἀκοή του, καὶ ὁ Καπεστὰν ἀνεπήδησε ὁλόρθος σθείς, ἐνῷ κραυγὴ ἀγωνίας ἐξήχετο τοῦ στόματός του:

— Ἡ Μαριόν... Ἡ Μαριὸν Δελόρμ...

— Ἐννοῶ τὴν ἔκπληξίν σας! εἶπε ἡ γυναῖκα. Ἀπορεῖτε πῶς ὁ μαρκήσιος εἰσήγαγε τὴν γυναῖκα σὰν τ' ἐμένα στὸν οἰκογενειακὸν πύργο. Ἀλλ' ὁ μαρκήσιος μὲ ζηλεύει... Δὲν θελε νὰ μὲ ἀφήσῃ στὸ Παρίσι κατ' ἀπόλογον.

— Μαριόν, ἐψιθύρισε ὁ Καπεστὰν μὴ κούκων τί τοῦ ἔλεγε ἡ Μαριόν. Ἡ μαρκησία

— Ἡσύχασε, φίλε μου. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ μαρκησία Σένκ-Μάρς. Ὑπάρχει μόνον ἡ Μαριὸν Δελόρμ.

— Καὶ ἐκείνη;

— Ποιὰ ἐκείνη; Ἐτρελλάθηκες φίλε μου;

— Ἀλλὰ ὁ ὑπηρέτης μοῦ εἶπε ὅτι ἡ μαρκησία μὲ περιμένει....

— Εἶναι ἠλιθιότης αὐτοῦ τοῦ Λαντερύ. Μὲ ἀποκαλεῖ μαρκησία ἀπὸ σεμνοτυφία ἴσως. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει μαρκησία, ἂν καὶ ἦταν στὸ χέρι μου νὰ γίνῃ αὐτό. Ἀλλὰ δὲν θέλω.

Ὁ Καπεστὰν ἐνόησε τέλος. Μαρκησία ἦταν ἡ Μαριόν. Ὁ γάμος ποὺ ἐφοβεῖτο δὲν εἶχε γίνει. Ἄρπαξε τὰ χέρια τῆς Μαριὸν καὶ τὰ φίλησε.

— Ἀναπνέω τώρα, διάβολε!

— Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἐφοβήθηκα μήπως ἐχάσατε τὸ μυαλό σας. Τώρα καταλαβαίνω διατὶ ἤλθατε στὸ Ἐφιᾶ.

— Διατί ἤλθα;

— Βεβαίως διὰ νὰ μοῦ φιλήσετε τὸ χέρι. Διὰ νὰ μ' εὐχαριστήσετε δι' ὅσα ἔκαμα διὰ σᾶς. Βλέπω ὅτι ὁ Μάστρο-Γκορζοῦ μὲ ἐπρόδωσε. Θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ ἀκριβά.

— Ὁ Μάστρο-Γκορζοῦ; Τί ἔκαμε;

— Ἀ! τὸν προδότη.

— Ὦ! Εἰσθε λοιπὸν σεῖς; Σεῖς μὲ ἐσώσατε; Σεῖς μὲ μεταφέρατε στὸ ξενοδοχεῖο τῶν «Τριῶν Μοναρχῶν»;

— Ἐγὼ, εἶπε ἡ Μαριόν.

Ὁ Καπεστὰν ἐγονάτισε μπροστά της, καὶ αὐτὴ ὠχρίασε σκεπτομένη ὅτι τὴν ἐκδήλωσι ἐκείνη ὠφείλε μᾶλλον στὴν εὐγνωμοσύνη παρὰ στὴν ἐρωτα. Ἐσκέπτετο τὴν Γιζέλλα.

Σὲ λίγο ἐκάθηντο ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο καὶ ἡ Μαριὸν διηγεῖτο μὲ πᾶσαν λεπτομέρεια πῶς ἔμαθε τὰ κατ' αὐτὸν καὶ πῶς κατώρθωσε νὰ τὸν σώσῃ. Στὸ ὄνομα τοῦ Μπελφεγκὸρ ὁ ἱππότης ρώτησε:

— Καὶ τί ἔγινε αὐτὸς ὁ δαίμονας;

— Δὲν ξεύρω. Τοῦ ἔδωσα τὴν ἀνταμοιβὴ ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκα καὶ τὸν ἔδιωξα. Θὰ ἐπέστρεψε βεβαίως πλησίον τῆς κυρίας του.

— Θὰ τὸν σκοτώσῃ καὶ θὰ κάμῃ καλά.

— Ὄχι! Ἔχει ἀκόμη τὴν ἀνάγκη του. Ἀργότερα ἴσως.

— Καὶ τί ἀνταμοιβὴ τοῦ ἔδωσες;

Ἡ Μαριὸν ἐφοβήθη καὶ ἐταπείνωσε τὸ κεφάλι.

Ὁ Καπεστὰν ἐνόησε καὶ τῆς ἀπήντησε.

— Τότε θέλω νὰ μοῦ ὁρκισθῆς ὅτι ὅταν λάβῃς τὴν ἀνάγκη μου, σὺ ἢ κανεὶς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀγαπᾶς, θὰ μὲ συλλογισθῆς καὶ σὲ μὲ πρῶτον θὰ ἀποταθῆς. Θέλω νὰ μοῦ τὸ ὁρκισθῆς.

— Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι, ἱππότα!

— Εὐχαριστῶ! Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τῶν ἐχθρῶν σου, ἂν ὁ Κονσίνι μάθῃ ποτὲ ὅτι ἐσύ...

— Δὲν θὰ τὸ μάθῃ. Ἄλλωστε ὑπάρχει κάποιος τρομερώτερος τοῦ Κονσίνι, ἀγαπητέ μου.

— Ποῖος; Εἰπέ μου καὶ τρέχω ἀμέσως στὸ Παρίσι διὰ νὰ τὸν προκαλέσω!

— Εἶνε ἡ Ἐλεονόρα μαρκησία Δ' Ἄγκρ!

— Ὦ! Μία γυναῖκα...τὸ ξίφος μου δὲν ἰσχύει...

— Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἐναντίον τῆς γυναίκας αὐτῆς μπορεῖτε νὰ ξιφουλκήσετε χωρὶς ἐντροπή. Ὁ Κονσίνι δὲν εἶναι παρὰ ἡ βροντή. Ἡ Ἐλεονόρα εἶναι ὁ κεραυνός.

— Δὲν τὴν φοβοῦμαι! Ἀλλὰ τί διάβολο τῆς ἔκαμα;

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ὁ κώδων τοῦ παρεκκλησίου ἐσήμαινε τὸ τέλος τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας. Ὁ Καπεστὰν ἠγέρθη.

— Χαῖρε Μαριόν! Ἦλθα καταλυπημένος καὶ φεύγω εὐτυχής. Μία λέξις σου καὶ ἕνα μειδίαμα μοῦ ἀπέδωκε τὴν ἡσυχία. Μὴ λησμονεῖς, ὅ,τι μοῦ ὑπεσχέθης!

Σπώθηκαν ἀντιμέτωποι. Τὰ μάτια τῆς Μαριὸν πλημμύρισαν ἀπὸ δάκρυα. Ὁ Καπεστὰν ἐπλησίασε τὰ χείλη του στὰ μάτια ἐκείνα.

— Χαῖρε Μαριόν! Σκέψου ὅτι στὸ ἑξῆς ἔχεις ἕνα ἀδελφό!

Καὶ ὁ Καπεστὰν ἀπῆλθε. Ἐπανήρχετο τώρα στοὺς Παρισίους γεμᾶτος χαρά, ὑπερήφανος, ἐνθουσιώδης.

XXXIII
Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΕΝΟΥ

Εἶχε πιὰ νυκτώσει καὶ οἱ δρόμοι τῶν Παρισίων ἠρχισαν νὰ ἐρημιώνονται.

Ἐν τούτοις ὁ Καπεστὰν ἔκπληκτος παρατήρει ὁμίλους πολυπληθεῖς, ποὺ κατευθύνοντο ὅλοι πρὸς τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν, δηλαδὴ πρὸς τὴν πλατεῖαν τῆς Γρέβης. Καθεὶς ἐκράτει τὸν φανόν του, ἄνευ τοῦ ὁποίου ὁ φρόνιμος παρισινὸς δὲν ἐξήρχετο ποτὲ τὴν νύκτα. Πολλοὶ ἐκράτουν δάδας καὶ ἄλλοι τοὺς ἠκολούθουν συζητοῦντες ἢ ἀταγγέλλοντες τραγούδια κατὰ τοῦ Κονσίνι, τοῦ Λουΐν καὶ κατὰ τοῦ βασιλέως ἀκόμη. Ὁ Καπεστὰν ἐπλησίασε καὶ ρώτησε ἕνα ἐκ τῶν διαβατῶν.

— Δὲν μοῦ λέτε, κύριε, σᾶς παρακαλῶ τί ζητεῖ ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος;

— Μπᾶ! Ἀπὸ ἐπαρχία ἔρχεσθε;

— Ἀκριβῶς.

— Τότε μάθετε ὅτι περμένομε τὸν μέγα Ἐρρῖκον, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε στοὺς Παρισίους καὶ θὰ περάσῃ μεταβαίνων στὸ μέγαρό του.

— Τὸν μέγα Ἐρρῖκο! εἶπε ἔκπληκτος ὁ Καπεστάν.

— Ναί! διάβολε! Τὸν μέγα Ἐρρῖκο Γκύζης. Ἀπὸ ποῦ ἔγήκατε λοιπόν;

— Τὸν Ἐρρῖκο Γκύζης; Ἀλλὰ νομίζω ὅτ. ὀνομάζεται Κάρολος.

— Αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ. Τὸν λέγομε Ἐρρῖκο, ὅπως ἐλέγετο ὁ πατήρ του ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἑνώσεως, ὁ Ἅγιος καὶ μάρτυς... Ναί κύριε, αὐτὸ εἶνε. Δὲν θέλομε ἐπάνω στὸν θρόνο τῆς Γαλλίας τὸν υἱὸν ἑνὸς αἱρετικοῦ... Ζήτω ὁ Γκύζης... Ζήτω ἡ λειτουργία!... Θάνατος στοὺς ἀπίστους... Ζήτω ὁ μέγας Ἐρρῖκος!

Καὶ τὸ πλῆθος ἤρχισε νὰ βοᾷ ἐνῷ πολιτληθῆς συνοδεία περιλάμπων εὐπατριδῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐπροχώρει ὁ Γκύζης, ἐνεφανίσθη στὸ ἄκρον τοῦ δρόμου.

Ὁ Γκύζης ἐχαρέτα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἐνῷ αἱ φωναὶ ἐδιπλασιάζοντο μόλις αὐτὸς ἐφαίνετο.

— Στὸ Λοῦβρο! Στὸ Λοῦβρο.

Ὁ Γκύζης ὠχρίασε. Κατὰ τὴν στιγμὴ ἐκείνη μποροῦσε νὰ παίξῃ τὴν τύχη του καὶ τὴν τύχη τῆς Γαλλίας. Ἀρκοῦσε νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὄχλου ὁ ὁποῖος τὸν ἔσπρωχνε πρὸς τὸ Λοῦβρο διὰ νὰ κρημνίσῃ σὲ μιὰ νύκτα τὴν δυναστεία τῶν Βουρβώνων.

— Στὸ Λοῦβρο! Στὸ Λοῦβρο! Κάτω οἱ αἱρετικοί! φωνάζει τὸ πλῆθος.

Ὁ Γκύζης εἶναι ἕτοιμος ν' ἀποφασίσῃ. Οἱ εὐπατρίδαι τῆς συνοδείας του μόλις κρατοῦν τὰ ἄλογά των.

Τὴν στιγμὴ ὅμως ἐκείνη μία βροντώδης φωνὴ ἀκούεται:

— Χίλιοι φουροοὶ καὶ Ἐλβετοὶ θγαίνουν ἀπὸ τὸ Λοῦβρο.

Ἀμέσως τὸ πλῆθος ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ Φωναὶ ἀκούονται.

— Ὀπίσω. Νὰ σωθοῦμε!

Ὁ Γκύζης προβλέπων, ἂν ἀνθίστατο, ἀνταρσίαν τοῦ πλήθους, στρέφει καὶ διευθύνεται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὄχλου, πρὸς τὴν ὁδὸ Ὑφαντουργῶν ὅπου τὸ μέγαρό του.

Ἀλλὰ πρὶν ξεκινήσῃ ἔρριψε ἕνα βλέμμα πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ ποὺ ἀνήγγειλε τὴν παρουσία τοῦ στρατοῦ καὶ διέκρινε ἐκεῖ τὸν Καπεστὰν γελῶντα εἰρωνικῶς.

Σὲ λίγο ἡ συνοδεία τοῦ Γκύζη εἰσέρχεται στὸ μέγαρο τὸ ὁποῖο ὁμοίαζε μᾶλλον μὲ φρούριον στὸ μέσο τῶν Παρισίων.

— Κλείσατε τὰς πύλας! Ὑψώσατε τὴν κινητὴ γέφυρα! διατάσσει ὁ δοῦξ.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἕνας εὐπατρίδης φθάσας κάθιδρος ἀγγέλλει ὅτι στὸ Λοῦβρο δὲν ἐφάνη οὔτε σκιὰ στρατιωτῶν. Πολλοὶ φωνάζουν νὰ βαδίσουν κατ' αὐτοῦ καὶ εἰρωνεύονται ὅτι ἐφοβήθησαν ἀδίκως.

— Εἶνε πολὺ ἀργά! λέγει ὁ δοῦξ συνεπτόμενος τὸν γέλωτα τοῦ Καπεστὰν καὶ δαγκάνων τὰ χείλη του.

Τὸ Λοῦβρο σκοτεινὸ καὶ ἔρημο ὑψώνει τὴν γιγαντιαία σιλουέττα του στὸ σκότος τῆς νύκτας. Κανεὶς δὲν πλησιάζει ἐκεῖ καὶ κανεὶς θόρυβος δὲν ἀκούεται.

Σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς αἴθουσες ἐν τούτοις στέκονται ἀκίνητοι σὰν φαντάσματα ἄνθρωποι ζωντανοί. Στὸ παράθυρο ὄρθιος, ὠχρός, μὲ τὰ χείλη σφιγμένα στέκει ὁ μικρὸς βασιλεύς. Κυττάζει ἔξω καὶ σκέπτεται.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΣΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

Ἐπιβάτης.—Μὰ τί κατάστασις εἶν' αὐτή;... Ἔπρεπε νὰ εἴχαμε φύγει πρὸ ἑνὸς τετάρτου!

Σταθμάρχης.—Λιγάκι ὑπομονή.... ὁ ὁδηγὸς ἀντάμωσε ἕναν παλιό του δεκανέα, ἀπ' τὸ στρατό!

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Ἀστυνόμος.—Μὰ τὸ κρανίο σας δὲν φέρει καθόλου ἴχνη ἀπ' τὰ κτυπήματα τοῦ τέντζερη ποὺ ἰσχυρίζεσθε ὅτι σᾶς ἔδωκαν.

Ὁ παραπονούμενος.—Δὲν θὰ λέγατε τὸ ἴδιο ἂν βλέπατε τὸν τέντζερη!

ΣΥΜΦΕΡΟΝ

— Γιατί χειροκροτοῦσες μὲ τόσο ἐνθουσιασμὸ αὐτὸ τὸ ἠλίθιο καὶ σαχλὸ ἔργο;

— Ὁ συγγραφεὺς ποὺ χρωστᾶ πολλὰ χρήματα καὶ θὰ ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ «ἔπανε» τὸ ἔργο του!

ΡΕΚΛΑΜΑ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

— Κάηκε τὸ ἐργοστάσιό σας; Καὶ τί κατασκευάζατε;

— Πυροσβεστικὲς ἀντλίες!

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

— Βοήθεια... πνίγομαι. Γρήγορα... ρίχτε μου ἕνα σωσσίβιο!!...

— Πολὺ εὐχαρίστος... Πόσους πόντους ἔχει ἡ μέση σας;...

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

— Λέτε πὼς εἶναι ἀκριβὸ τὸ ἀπαρτμὰν 3.800 δραχμάς! Μὰ ἡ θέα, κύριε, μονάχα ἡ θέα ἀξίζει 800 δραχμές!

— Σύμφωνοι, ἀφῆστε μού το ὅμως γιὰ 3.000 καὶ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ μὴν κυττάξω ποτὲ ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο!

ΠΙΝΑΚΟΝΟΘΕΙΑ

Ὁ παλαιοπώλης.—Κύριος, μεγάλος εὐκαιρίος... πίνακος Λεονάρντος ντὰ Βίντσι... τετρακόσιος χρόνος...

Ὁ ἀγοραστής.—Καλά, καλά... δὲν ἀμφισβητῶ τὴν γνησιότητά του... Μόνο ποὺ πρέπει νὰ ὁμολογήσῃς πὼς ἄργησε νά... στεγνώξῃ!

ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

— Γιὰ πότε τὸ ταξίδι σας στὸ Βόρειο Πόλο;

— Πρὸς τὸ παρὸν, ἀναβάλλεται, εἶμαι λιγάκι συναχωμένος!

ΜΑΡΓΙΟΛΙΕΣ

Ἡ σύζυγος.—Μά, ἀγάπη μου, ξέρεις πολὺ καλὰ πὼς ἐσὺ εἶσαι ὁ ἀφέντης! Μὲ κάνεις νὰ κάνω ὅ,τι θέλω...

ΕΙΔΙΚΡΙΝΕΙΑ

— Πότε κατάλαβες πὼς μ' ἀγαποῦσες, ἀγατημένη μου;

— Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ στεγνοχωρέθηκα, σὰν ἄκουσα, νὰ σὲ λένε βλάκα!

ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΟΣ

Ἡ μία.—Εἶναι ἡ Ρένα εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν γάμο της;...

Ἡ ἄλλη.—Ὦ, πάρα πολύ... Σὲ τέτοιο βαθμὸ, ποὺ μοῦλεγε πὼς θέλει νὰ ξαναντάντρευτῇ....

ΙΔΟΥ Η ΡΟΔΟΣ, ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ

Ἐκεῖνος.—Σὲ ἀγαπῶ. Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα. Θὰ σ' ἀκολουθήσω μέχρι τοῦ τάφου...

Ἐκείνη.—Δὲν μ' ἀκολουθεῖς καλλίτερα ὡς τὴν μοδίστρα μου;...

ΤΙ ΞΕΧΑΣΕ...

Ὁ ξενοδόχος.—Λυποῦμαι ποὺ δὲν σᾶς ἄρεσε ἡ κοτόσουπα· ἐνῷ εἶχα δώσει τόσο λεπτομερεῖς ὁδηγίες στὸν μάγειρα... Φαίνεται ὅτι θὰ ξέχασε τίποτα...

Ὁ πελάτης.—Θὰ ξέχασε, ἴσως, τὴν κότα...

Μικρὰ ἀριστουργήματα

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓ

Ἦταν μόλις ἕξη χρονῶν ὁ μικρὸς Γιαννάκης, μ' ἕνα παντελόνι τρυπημένο στὰ δυὸ γόνατα, ξανθὰ καταμαλλιά, τόσο πυκνὰ καὶ πλούσια, ποὺ θὰ μποροῦσαν θαυμάσια νὰ στολίσουν δυὸ ὄμορφα γυναικεῖα κεφάλια, ἕνα ζευγάρι γαλανὰ μάτια, ποὺ προσπαθοῦσαν κάποτε νὰ χαμογελάσουν, ἂν καὶ εἶχαν τόσο συχνὰ κλάψει. Φοροῦσε μιὰ μπλουζίτσα ὄμορφα ραμμένη καὶ κομψή, ἀλλὰ κατακουρελιασμένη, ἕνα παπουτσι κοριτσίστικο στὸ ἕνα πόδι, μιὰ μπότα ψηλὴ στὸ ἀριστερό, καὶ τὰ δυὸ πολὺ μεγάλα, πολὺ φαρδιὰ καὶ δυστυχῶς! πολὺ τρυπημένα, ἀφίνοντας μπροστὰ νὰ φαίνονται τὰ δάχτυλα, καὶ πίσω χωρὶς τακούνια, ἔτσι ποὺ ἡ φτέρνα πατοῦσε κατάχαμα. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ παληόρουχα ἐκρύωνε, γιατὶ ἦταν ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ καὶ εἶχε ἰ.. φάει ἀπὸ τὸ μεσημέρι -ἦς προηγούμενης -ώρας· τότε σκέφθηκε νὰ γράψῃ ἕνα γράμμα στὴν Παναγία.

Δὲν ἤξερε ὅμως ὁ φτωχὸς Γιαννάκης οὔτε νὰ γράφῃ, οὔτε νὰ διαβάζῃ. Πῶς νὰ γράψῃ τὸ γράμμα του;

Ἐκεῖ κάτω στὴ συνοικία τοῦ Γκρὸ-Καγιού, στὴ γωνιὰ ἑνὸς δρόμου, ἦταν τὸ μαγαζάκι ἑνὸς γραφέα. Πολλὲς ἀναγορές, αἰτήσεις, ἀπαιτήσεις, διαμαρτυρίες καὶ ἐνστάσεις στὴν Κυβέρνησι, ἐγράφτηκαν στὸ ἀναχωρητήριον αὐτὸ τῆς Ἑνοῦς.

Καὶ ἂν ἡ κυβέρνησις ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ ἕνα βασιλῆ, ἢ ἀπὸ ἕναν αὐτοκράτορα, ἢ ἀπὸ ἕναν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Ἡ διαμαρτυρίες τῆς Ἑνοῦς δὲν ἔχουν πολιτικὲς συμπάθειες καὶ ἀντιπάθειες.

Ὁ γραφέας ἦταν ἕνας γέρος ἀπόμαχος στρατιώτης, μὲ χαρακτῆρα ἀπότομο, μὰ καλὸς καὶ ἄγαθὸς ἄνθρωπος.

Ὁ μικρὸς Γιαννάκης τὸν εἶδε ἀπὸ τὰ θαμπὰ γυαλιὰ τῶν παραθυριῶν τοῦ μαγαζιοῦ του νὰ καπνίζῃ ἥσυχα τὴν πίπα του, περιμένοντας δουλειά. Μπῆκε μέσα καὶ εἶπε:

—Καλὴ μέρα, ἤρθα γιὰ νὰ μοῦ γράψετε ἕνα γράμμα.

— Μιὰ δεκάρα. ἀπήντησε ὁ μαστρο—Μπουέν.

Γιατὶ τὸν καλὸν αὐτὸν ἄνθρωπο καὶ γενναῖο στρατιώτη, ποὺ ἀντιπροσώπευε ἴσως ἕνα χιλιοστὸ μέρος τῆς δόξας κανενὸς ἀοχίστρατήγου τῆς Γαλλίας, τὸν ἔλεγαν Μαστρο — Μπουέν.

Ὁ Γιαννάκης, ποὺ δὲν εἶχε κασκέτο, δὲν μπόρεσε νὰ τὸ βγάλῃ γιὰ νὰ χαιρετήσῃ, εἶπε ὅμως εὐγενικά:

—Τότε συγχωρῆστε με!

Ἄνοιξε τὴν πόρτα γιὰ νὰ φύγῃ, ἀλλὰ ὁ μαστρο—Μπουὲν τὸν βοῆκε χαιρετωμένο καὶ τὸν ρώτησε:

—Εἶσαι γιὸς στρατιωτικοῦ, μικρό μου;

—Ὄχι, ἀπήντησε ὁ μικρὸς Γιαννάκης, εἶμαι γιὸς τῆς μαμᾶς μου, ποὺ εἶνε μοναχὴ της.

—Ὡραῖα, εἶπε ὁ γραφέας. Κατάλαβα. Καὶ δὲν ἔχεις μιὰ δεκάρα.

—Ὤ! ὄχι, δὲν ἔχω καθόλου λεπτά!

—Οὔτε καὶ ἡ μητέρα σου· αὐτὸ τὸ βλέπει κανείς. Θὰ θέλῃς νὰ γράψῃς κανένα γράμμα, γιὰ νὰ ἐξοικονομήσετε λίγη σοῦπα, ἔ, μικρούλη μου;

—Μέλιστα, ἀπήντησε ὁ Γιαννάκης. Λίγη σοῦπα...

—Ἔλα κοντά! Γιὰ δέκα γραμμὲς καὶ μισὸ φύλλο χαρτιοῦ, δὲν γίνεται κανεὶς ψτωχότερος.

Ὁ Γιαννάκης πλησίασε. Ὁ Μαστρο—Μπουέν, τακτοποίησε τὰ χαρτιά του, βούτηξε τὴν πέννα του στὸ μελάνι· κι' ἔγραψε μὲ ὄμορφο καλλιγραφικὸ χαρακτῆρα:

Παρίσιοι, 17)1)1857

Κι' ἔπειτα ἀπὸ κάτω: «Πρὸς τὸν Κύριον...»

—Πῶς τὸν λένε, μπεμπέκο;

—Ποιόνε; ρώτησε ὁ Γιαννάκης.

—Ἐ! μὰ τὸν κύριο, διάβολε.

—Ποιὸν κύριο;

—Αὐτὸν ποὺ θὰ γράψουμε.

Ὁ Γιαννάκης κατάλαβε αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ ἀπήντησε.

—Δὲν εἶνε κύριος.

—Ἀ! μπά! μιὰ κυρία τότε;

—Ναί... ὄχι... δηλαδή...

—Ἀ στὸ καλό, φώναξε ὁ μαστρο—Μπουὲν. δὲν ξέρεις οὔτε σὲ ποιὸν θέλεις νὰ γράψῃς;

—Ὤ! ναί! εἶπε τὸ παιδί.

—Πές μου λοιπὸν γρήγορα!

Ὁ μικρὸς Γιαννάκης ἔγινε κατακόκκινος. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν εἶνε καὶ τόσο εὔκολο νὰ ἀπευθύνεται κανεὶς σὲ δημόσιους γραφεῖς, γιὰ παρόμοιες ἀλληλογραφίες. Ἀλλὰ μάζεψε ὅλο τοῦ τὸ κουράγιο, ὅσο εἶχε καὶ δὲν εἶχε, καὶ εἶπε:

—Θέλω νὰ στείλω ἕνα γράμμα στὴν Παναγία!

Ὁ μαστρο—Μπουὲν δὲν γέλασε διόλου. Ἄφησε τὴν πέννα του κι' ἔβγαλε τὴν πίπα του ἀπὸ τὸ στόμα του.

—Μικρέ, εἶπε αὐστηρά. ὑποθέτω ὅτι δὲν ἤρθες μὲ τὴν πρόθεσι νὰ κοροϊδέψῃς ἕνα γέρο σαν καὶ μένα. Εἶσαι πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ σοῦ τῆς βρέξω. Ἐμπρός! Μάρς! Δίνε του. Πήγαινε νὰ δῆς ἂν ἔρχομαι!

Ὁ μικρὸς Γιαννάκης ὑπάκουσε καὶ γύρισε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ βλέποντάς τον τόσο ὑπάκουο, τόσο καλό, ὁ μαστρο—Μπουέν, μετάνοιωσε γιὰ μιὰν ἀκόμη φορὰ καὶ τὸν κύτταξε καλά.

—Μὰ τὴν Παναγία, μουρμούρισε. Ὑπάρχει τόση μιζέρια καὶ ψτώχεια μέσα σ' αὐτὸ τὸ Παρίσι... Πῶς σὲ λένε, μπέμπη;

—Γιαννάκη.

—Γιαννάκη, τὸ ἄλλο σου τὸ ὄνομα;

—Μόνο Γιαννάκη.

Ὁ μαστρο—Μπουὲν ἔνοιωσε κάτι, σὰν νὰ τοῦ πονᾶν τὰ μάτια του· ὤς τόσο σήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ ρώτησε:

—Καὶ τί θέλεις νὰ τῆς πῆς τῆς Παναγίας;

—Θέλω νὰ τῆς πῶ νὰ ξυπνήσῃ τὴ μαμά, γιατὶ κοιμᾶται ἀπὸ χθὲς τὸ ἀπόγευμα στὴς τέσσερες. ἀφοῦ εἶνε τόσο καλὴ ἡ Παναγία καὶ μόνον αὐτὴ μπορεῖ νὰ ξυπνήσῃ τὴ μαμά, γὼ δὲν μπορῶ.

Ἡ καρδιὰ τοῦ γέρου στρατιώτη σφίγγηκε, γιατὶ φοβόταν πολὺ νὰ καταλάβῃ τὴν ὁλόκληρη ἀκόμη.

—Γιατί μοῦ ἔλεγες γιὰ σοῦπα τόσο πολύ;

—Ἔ, μά, ἀπήντησε τὸ παιδί, τὴν χρειάζεται. Πρὶν κοιμηθῆ ἡ μαμά, μοῦ ἔδωσε τὸ τελευταῖο κομμάτι ψωμί ποὺ εἶχαμε.

—Καὶ αὐτὴ τί ἔφαγε;

—Εἶνε δυὸ μέρες τώρα ποὺ ἔλεγαν πεινῶν.

—Καὶ τί ἔκανες ὅταν θέλησες νὰ τὴ πνήσῃς;

—Νά, ὅπως πάντα. τὴν σίλησα.

—Ἀναπνέει;

Ὁ Γιαννάκης χαμογέλασε καὶ τὴ γελο τὸν ἔδειξε τόσον ὡραῖο.

—Δὲν ξέρω, ἀπήντησε.

Ὁ γέρω Μπουὲν γύρισε τὸ κεφάλι σιγὰ δυὸ δάκρυα κυλοῦσαν στὰ μαγουλά τοῦ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε λίγο, ρώτησε:

—Ὅταν τὴν φίλησες, δὲν παρατήρησες ποτα;

—Μὰ ναί... Ἤτανε κρύα... Κρύο κρύο στὸ σπίτι μας!

—Καὶ ἔτρεμε, δὲν εἶνε ἔτσι;..

—Ὦ, ὄχι!... Ἤτανε ὄμορφη, ὄμορφη. Τὰ δυὸ της γέρια ἦταν ἀκίνητα καὶ σταυρωμένα στὸ στῆθός της, καὶ ἤταν ἄσπρα κάτασπρα. Τὸ κεφάλι της ἤταν ποδογυρισμένο, πίσω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι ποὺ φαινότανε σὰ νὰ κύτταζε τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὰ μισάνοιχτά της μάτια.

Ὁ γέρω Μπουὲν σκέφθηκε:

—Ἐχήλευα τοὺς πλουσίους, ἐγὼ καὶ γὼ καλά, ποὺ πίνω καλά... Καὶ νὰ κοιμᾶμαι πέθανε ἀπὸ πείνα!... ἀπὸ πείνα!...

Φώναξε τὸ παιδὶ καὶ ἤρθε κοντὰ του. κάθησε ἀπάνω στὰ γόνατά του καὶ πιὰ σιγανά:

—Μικρούλη μου. τὸ γράμμα σου σ' ἔγραψε, ἐστάλθηκε καὶ ἐλήφθηκε. Πήγαινε μὲ μητέρα σου.

—Ἀλήθεια; Θέλετε; Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένος! Μὰ γιατὶ κλαῖτε; ρώτησε ὁ μικρὸς Γιαννάκης ἔκπληκτος.

—Δὲν κλαίω, ἀπήντησε ὁ γέρος σφίγγοντάς τῆς, ποὺ τὸν ἀγκάλιαζε τόσο σφιχτά. κόντευε νὰ τὸν πνίξῃ, καὶ τὸν κλαψε μὲ τὰ δάκρυά του. Οἱ ἄντρες κλαῖνε τώρα. Ἐσὺ θὰ κλάψῃς μικρὲ Γιαννάκη, ὅταν θὰ μικρούλη!... Ξέρεις πῶς σ' ἀγαπᾶ; νᾶσουνα παιδί μου! Τί κρυοῦς ποὺ εἶμαι ἀν καὶ... Ἄκου! εἶχα καὶ γὼ μιὰ μητέρα. Εἶνε πολὺς καιρὸς τώρα, εἶνε ἀλήθεια. νὰ ποῦ τὴν ξαναβλέπω τώρα, γάργε σε γέρο, ναί, ναί. τὴν ξαναβλέπω στὸ κρεβάτι ξαπλωμένη, τὴν ὥρα ποὺ μοῦ εἶπε τὸν φεύγε: «Μπουέν, νὰ εἶσαι πάντοτε ἕνα μιος ἄνθρωπος καὶ καλὸς χριστιανός». Ἡ ἐκκλησιὰ ἦταν κρεμασμένη στὰ σίδερα τοῦ βατιοῦ, μιὰ δεκάρικη γάρτινη ζωγραφιὰ Παναγία ποὺ χαμογελοῦσε. Μοῦ φαίνεται τὴν βλέπω μπρὸς στὰ μάτια μου. Μοῦ φαίνεται καὶ τὴν ἀγαποῦσα αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ἐκείνη μερα ποὺ τὴν ξαναθυμᾶμαι, μὲ συγκίνησι πάλι! Γιατὶ ὑπῆρξα τίμιος ἄνθρωπος στὴ μου, εἶνε ἀλήθεια, ἀλλ' ὅσο νιὰ κλάψ γνός, κάθε ἄλλο!...

Σηκώθηκε κρατώντας πάντα τὸ παιδὶ χέρια του, τὸ ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του ποδόθεσε. σὰν νὰ μιλοῦσε σὲ κάποιον ποὺ φαινόταν:

—Νά, καλή μου μάνα. δές με λιγάκι εὐχαριστημένη! Οἱ φίλοι μου δὲ μὲ κατ φουν, ἂν θέλουν. Ὅπου καὶ ἂν εἶσαι, ἐσὺ καὶ θὰ σοῦ φέρω τὸ μικρό, στωμένο ἀγ Θὰ τὸ κρατήσω κοντά μου, δὲν θὰ σ' ἀ λείψῃ ποτέ, γιατὶ τὸ ἀμάλλ γράμμα του ποὺ δὲν ἀγ ἔκανε διπλὸ καλό: ἔδωσε ἐ τὸ ἕναν πατέρα καὶ σὲ μένα καρδιά.

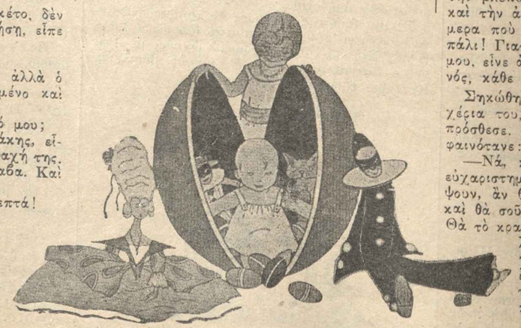

ΠΩΛ ΦΗΒΑΛ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΣΤΕΡΝΗ ΕΛΠΙΔΑ

...χειμώνας μέσα, ἔξω, στὴν ψυχή...
...ρες θαρεῖς θλιμμένες θὰ περνάνε...
...στὴν βερράντα ποὺ θὰ μένῃς μοναχή,
...ς χειμῶνα μέσα, ἔξω, στὴν ψυχή,
...τὰ κλαδιὰ στὰ δέντρα θὰ μαδάνε...

...γατημένα μάτια σου, σβυστά,
...θελιανοῦ τὰ ρόδα θ' ἀκλουθάνε,
...στὰ ὄνειρα ποὺ μάδησαν, κλειστὰ
...γατημένα μάτια σου, σβυστά,
...νοπαλγία θλιμμένη θὰ κυττάνε...

...ταν θ' ἀπλώσῃ ἡ νύχτα σκυθρωπή,
...μέσ' στὴν ψυχή σου θὰ ξυπνήσῃ,
...στὴς γαλήνης τὴν ἀτέρμονη σιωπή,
...ν θ' ἀπλώσῃ ἡ νύχτα σκυθρωπή,
...νειρο τῆς ἀγάπης πάγει σβύσει....

ΣΠΥΡΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ

ΚΡΑΥΓΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Μὲ ὄλμα ἀργὸ, σὰν πεθαμένος, ἔρθασα ...τὰ στὴ θάλασσα, χωρὶς νὰ ξέρω τί ζητῶ, ...ρανοῦ... Ὁ οὐρανὸς καὶ σήμερα εἶναι σκο... κι' ἡ μαυρίλα του μοῦ πλακώνει τὴν ...ιά!...

Ἡ ἀτίκκια, ποὺ ἁπλώνεται μπροστὰ στὸ ...τα μου φαίνεται ταραγμένη... Οἱ λευκοὶ ...ρες τῆς λούζουν τὴν ἀμμουδιά, καὶ στὰ ...γνα τῆς γίνεται πάλη δεινή..

...θίζω τὰ κουρασμένα μου βλέμματα στ' ...ινὰ νερά της, κι' ἀρίνω τὸν ἑαυτό μου ...περιπίῃ σὲ κατάστασι λήθης... Σὰν μα... ...ντιπάλημα φτάνει στ' αὐτιά μου μιὰ ...:

...Τί ζητᾶς. ψτωχὲ διαβάτη, φτάνοντας ...στο μοιραῖο τῆς ζωῆς ἀκρογιάλι;... Μή... καὶ περιμένεις τὸ Χάρωνα, νὰ σὲ περάσῃ ...ὴ ἀποσβαμένη βάρκα του στὸ ἀντίπερα ...;..

...ὲ δίνω καμιὰ ἀπάντησι... Δὲν ξέρω ἄλ... οὔτε γιατὶ ἤρθα, μὰ οὔτε καὶ τί ζητῶ... ...γόνος μ' ἔφερε... Καὶ ξανακούσω ἄλλη ...:

...ψυχή ψυχή!... Γιατὶ βιάζεσαι τόσο ...ρεσῆς τὴ χάλκινη πύλη μὲ τὴ σκληρὴ, ...ταβάλλεστη ἐπιγραφή: «Κανεὶς ἀπ' ὅσους ...ε ν ο υ ν ν ὸ ὧ μέσα δὲν β γ ί ν ε ι ...Δὲν ἀγαπᾶς λοιπὸν καὶ σύ; δὲ λατρεύ... περιστα στὸν κόσμο;... Τὸν ἥλιο, τὴ ζωή, ...ρα;...

...ωνη ἔσβυσε καὶ πάλι....
...ὸ ἄγριο μουγγητὸ κυμάτων, ἔπνιξε ...τα, τὰ τελευταῖα τῆς λόγια...
...ντήρτα σὰν νὰ ξυπνοῦσ' ἀπὸ λήθαργο... ...τρε, μίλησα...
...Ἡ παγωμένη σου ἄγκα, ὦ Φωνή, σὰν ...πελλαγῆς βουδουλας μαστιγώνει τὸ ...μου, καὶ ἡ λέξεις σου σὰ νεκρικὴ ...ανα ηχολογοῦν στ' αὐτιά μου...

...ὅμως σοῦ ἀπαντῶ :
...ν ἐσωτᾶς:... Δὲν ξέρω γιατ' ἤρθα... Δὲν ...τί ζητῶ. Μὰ οὔτε κι' ὅ,τι μοῦ λές κατα... ...Δὲν ἀγαπῶ, δὲ λατρεύω τίποτα... ...τα τὴ ζωή, οὔτε τὸν ἥλιο...
...ου γιὰ τὴ χαρά, ποὺ λές μοῦ εἶναι μιὰ ...ρίς ἀγνωστη λέξι... Δὲν ἀγαπῶ τίποτ' ...τὰ, παρὰ μόνο τὸ ἄτερμο κενό. τὸ ...ερο... Καὶ μόνο σὰν σ' αὐτὸ βυθίζω ...ματά μου, νοιώθω μιὰ μεγάλη, μιὰν ...ρατη ἡδονή...
...ράβῃα πάλι τὸ δρόμο μου.
...ρανὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ μὲ κοιτάζῃ ...ρτα, κι' ἡ θάλασσα ν' ἀγκομαχᾷ φουρ... ...ρνάει!...
...ρκος ἀφόρητο πλάκωνε τὴν ψυχή ...ς λυπιὸς ἐπίεζε τὸ στῆθός μου...
...ὅμως καρτερικὰ συνέχισα τὸ δρόμο μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ

ΕΝΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΣ

—Γυναίκα... οὔτε ἀπόψε θὰ φάμε!...

Τὸ δωμάτιο φωτιζόταν ἀπ' τῆς στερνὲς ἀχτίδες ἑνὸς χειμωνιάτικου ἡλιου. Ἀπ' ἔξω ἀκουγόνταν τὰ βιαστικά. ἀπ' τὴν κρύα πνοὴ τοῦ χειμῶνα, βήματα τῶν διαβατῶν...

Ἦταν ἕνα μικρὸ ψτωχικὸ δωμάτιο, μὲ τρύπιο πάτωμα καὶ σπασμένα τζάμια. Ὁ γκρεμισμένος τοῖχος καὶ τὰ κουτσουρεμένα ἔπιπλα. δείχναν μιὰ ζωὴ γεμάτη στερήσεις καὶ πίκρες.

Ὁ ἄνδρας μιλοῦσε στὴ γυναίκα:

—Θεός εἰν' αὐτός; Χτες νηστικοί, σήμερα τὸ ἴδιο, αὔριο ποιός ξέρει... Κι' ὕστερα; Πὲς πῶς αὔριο ξεγελᾶμε λίγο τὴν πείνα μας. Ἔπειτα; Κακοῦργα ζωή... Κοινωνία ἀναισθησι... Πῶς ἔρετε καὶ ρίχνετε στὴν ἀπελπισία, στὸν ἐξαφανισμό, τόσες ἀνθρώπινες ψυχές!...

Ἡ γυναίκα, ποὺ καθόταν ἀκίνητη τόση ὥρα, μὲ τὴ ματιὰ στηλωμένη στὸ ψτωχικὸ καὶ μὲ τὸ ἕνα πόδι σπασμένο τραπέζι, κούνησε τὸ κεφάλι της καὶ στέναξε. Τί νἄλεγε κι' αὐτή; Μήπως εἶχε τὴ δύναμι νὰ ἐκφράσῃ τὸν πόνο της μὲ λόγια; Ἡ πείνα τὴν εἶχε παραλύει. Εἶχε διώξει τὴ ζωὴ ἀπὸ πάνω της.

Ὁ ἄνδρας ἐρεθισμένος ἐξακολούθησε:

—Γυναίκα! Πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφασι... Δὲν εἶνε ζωὴ αὐτή! Χρωστᾶμε σ' ὅλους, καὶ σ' ἐμᾶς—ἀστεῖο πρᾶγμα!...—δὲν χρωστάει κανένας... Μὰ ποιός φταίει σ' ὅλα αὐτά; Ἀπ' ὅλους βέβαια ἐμένα θὰ κατηγορήσουν... Μὰ νὰ σοῦ πῶ:

...Εἶχα περάσει δυστυχισμένη νιότη, μὰ δούλευα... Μπορεῖ νὰ μὴν ἔμαθα γράμματα, προσπάθησα ὅμως νὰ δημιουργήσω μὲ ἄλλα μέσα κάτι ξέχωρο κι' ἐγώ. Ὡς τόσο δὲν στάθηκα τυχερός. Μετὰ, ἀφοῦ σὲ παντρεύτηκα, ἐνῶ εἴχαμε κάποια σχετικὴ οἰκονομικὴ εὐκολία, πήγαμε στὸ φοῦντο. Δὲν ξέρω καὶ γώ, γιατὶ πολλὲς φορές, ἐνῶ περπατᾶμε ἥσυχοι στὸ δρόμο ποὺ μᾶς γάραξε ἡ φύσις καὶ σιγοτραγουδᾶμε, ξάφνου ξεφυτρώνει μπρός μας ἕνας λάκκος· κι' ἐμεῖς, συναρπασμένοι ἀπ' τὴν ὀμορφιὰ τῆς γύρω μας ζωῆς, πέφτουμε μέσα καὶ μετὰ, ἀποδεκατισμένοι ἀπ' τὴν προσπάθεια ποὺ κάναμε γιὰ νὰ βγοῦμε ἔξω, προχωράμε ὥσπου νὰ βροῦμε ἄλλο λάκκο, γιὰ νὰ μὴν ξαναβγοῦμε ποτὲ πιά!...

...Νὰ πιστέψω στὴ μοῖρα; Νὰ πιστέψω σ' αὐτὸ· ποὺ λένε «τύχη»;...

Πρὶν τελειώσῃ καλὰ τὰ λόγια του, ἀνοιξε ἀπότομα ἡ πόρτα καὶ σὰν πουλιὰ ξεφτερουγισμένα. ξεπρόβαλλαν τὰ δυὸ παιδιά τους... Τὸ κορίτσι, πιὸ τραμαγμένο, γύθηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα του καὶ μὲ λυγμοὺς τοῦ εἶπε:

—Αὐτὸς ὁ ἀπέναντι κύριος, ποὺ τὴν ἄλλη φορὰ σ' εἶχε βρίσει, πάλι μᾶς ἔδωσε γιατὶ παίζαμε μὲ τὸ σκυλλί του...

Ὁ ἄντρας ξέσπασε :

—Γυναίκα, φώναξε... Δὲν φτάνει ποὺ μᾶς περιφρονοῦν γιὰ τὴ φτώχεια μας καὶ ποὺ δὲν εἴμαστε «ἄνθρωποι» μὰ καὶ νὰ ποὺ μᾶς δίρνουν! Ἄ, τέλειωσε!... Θὰ τοὺς μάθω ἐγώ, πῶς ἂν ἡ ράχη μας εἶνε καμπουριασμένη ἀπ' τὰ πολλὰ βάσανα, τὸ χέρι μας δὲν φοβᾶται σηκώνει!..

Κι' ἀοπάζοντας τὸ μαχαῖρι ποὺ βρισκόταν στὸ τραπέζι, ὥρμησε στὴν πόρτα, ἐνῶ τὰ μάτια του βγάζαν ἀστραπές...

Ἡ γυναίκα, μὲ μιὰ κραυγὴ τρόμου, ἔπεσε λιπόθυμη στὸ γεμάτο τρύπες πάτωμα τῆς κάμαρας ποὺταν βυθισμένη στὸ μισοσκότιαδο...

Τὴν ἄλλη μέρα, τὰ δάκρυα ἑνὸς φυλακισμένου, φέρναν κατάπληξη στοὺς κατάδικους μιανῆς φυλακῆς...

ΝΩΝΤΑΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Κόρη ξανθιά, μὴ τὸ κρατᾶς κρυφὸ τὸ μυστικό,
καὶ μὴ ζητᾶς στὸν πόνο μου νὰ πνίξῃς τὸν καϋμό σου·
γνωρίζω πὰ στ' ἀληθινὰ πῶς εἶμ' ὁ λογισμός σου,
κόρη ξανθιά. μὴ τὸ κρατᾶς κρυφὸ τὸ μυστικό.

Τί κ' ἂν πονῇς μέσ' στὴν καρδιὰ βουβὰ καὶ μυστικά;
τί κ' ἂν πονῇς; τὰ χείλη σου δὲν θέλουνε νὰ ποῦνε
τὸ μυστικὸ ὅπου κρυφὸ τόσον καιρὸ κρατοῦσε
τί κ' ἂν πονῇς μέσ' στὴν καρδιὰ βουβὰ καὶ μυστικά.

Πολλὲς φορές, σὲ μιὰ σιγμή, μοῦ πρόδοσαν πολλὰ
τὰ γαλανὰ ματάκια σου σὰν μὲ κυττᾶν μὲ χάρη
σὰν μὲ κυττᾶν βαθειά, βαθειὰ μ' ἕνα κρυφὸ καμάρι,
πολλὲς φορές, σὲ μιὰ σιγμή, μοῦ πρόδοσαν πολλά.

Ἄχ! ἔλα πὰ κι' εἶνε καιρὸς νὰ μοῦ τὸ πῇς γλυκά,
ἀφοῦ κι' ἐγὼ, ξανθοῦλα μου, τὸ κρύφιο μυστικό μου
μέσ' στὰ τρελλὰ τραγούδια μου πρόδωσα τὸ δικό μου.
Ἄχ! ἔλα πὰ κι' εἶνε καιρὸς νὰ μοῦ τὸ πῇς γλυκά.

ΜΑΚΗΣ ΚΙΕΚΑΣ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ...

Εἶχαν γνωρισθῆ τυχαία μιὰ νύχτα σ' ἕνα μπάρ.

Ἐκεῖνος ψηλὸς, ὄμορφος καὶ δειλός-δειλός, δὲν φαινόταν παρὰ πάνω ἀπὸ 25 χρόνων· αὐτή, μιὰ πεταχτοῦλα ἴσα με 19 χρόνων. ποὺ ἡ ἐξυπνάδα καθρεφτιζόταν στὰ μάτια της καὶ στὸ γελαστὸ φρεσκάδα καὶ χάρι πρόσωπό της.

Ἤταν περίττες γι' αὐτοὺς ἡ κοινὲς ἐθιμοτυπίες στὴ γνωριμία τους. ἀφοῦ οἱ καρδιές τους ἀγγιχαν κι' ἄλλες νὰ μιλάνε τὰ πρῶτα λόγια. καὶ νὰ μεταδίνουν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη τὴ φύγη ἐκείνα.. Τῆς ζήτησε ἕνα χορό... κι' ἦταν τόσο εὐτυχισμένος νὰ λικνίζεται στοὺς τόνους τοῦ παθητικοῦ ταγκό, σφίγγοντας στὴν ἀγκαλιά του αὐτὴ τὴν χαριτωμένη κοῦκλίτσα....

Ξημερώματα.. ἕνας-ἕνας φεύγουν ἀγκὰ ἀγκὰ ἀπ' τὸ μπαρ. καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ξεχωρίζει καὶ τὸ παλληκάρι... Ἡ λίγες στιγμὲς ποὺ πέρασε τὴ νύχτα με τὴ μικρούλα θὰ τοῦ ἀφήσουν στὴ ζωή του τὴν πιὸ γλυκειὰ ἀναμνησι...

Τὸ ἄλλο βράδυ ξαναπῆγε μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ τὴν εὕρισκε πάλι... καὶ περίμενε..... περίμενε... κι' ὕστερα εὕρυνε με μιὰ ἀκαταπόνητη μελαγχολία καὶ με κάποια ὀλίγη προαίσθησι γιὰ τὴν τύχη της...

Στὸ δρόμο συναντήσε δυὸ-τρεῖς ποὺ κουβαλοῦσανε ἕνα πτῶμα... Ἤταν τὸ ἴδιο τῆς!... εἶχε τελειώσει τὴ ζωή της με μιὰ σφαίρα στὴν καρδιά!

Ἡ συνοδεία ἐξαφανίστηκε σιγὰ-σιγὰ κι' ὁ νέος σ' ὅλο τὸ δρόμο βασάνιζε τὸ μυαλό του νὰ ἐξηγήσῃ τί ἔκρυβε μέσα του ἐκεῖνο τὸ γελαστὸ πρόσωπάκι....

Τὴν ἄλλη μέρα στὴς ἐφημερίδες, στὴ στήλη τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου, ξεχώριζαν μερικὰ τυπικὰ λόγια: «Νυχτόχτυπος γθὲς νεᾶνις ἀγνώστου ταυτότητος, βληθεῖσα διὰ σφαίρας περιστρόφου εἰς τὴν καρδίαν. Οἱ λόγοι τοῦ ἀπονενοημένου ἀκολούθητοῦ τῆς παρομένου ἀγνώστου...

Ἤταν ἴσως τὸ μοναδικό της μνημόσυνο...

Ν.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΜΕ 5 ΔΕΚΑΡΕΣ

Paul d' Ivoi

[Τὰ προηγούμενα.—Ἡ διαθήκη τοῦ ἐξαδέλφου του καθιστᾶ τὸν Λαβαρέντ γενικὸν κληρονόμον, ἂν κάνῃ τὸν γῦρον τοῦ κόσμου μὲ πέντε δεκάρες. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, κληρονομεῖ ὁ σὲρ Μύρλετον. Ὁ Λαβαρέντ ξεκινᾶ μέσα σ' ἕναν μπουζλό).

5 (Ἡ συνέχεια).

Τότε ἀπὸ μέσα ἀκούεται ἡ ἀπάντησις:

—Νομίζω ὅτι ἀκούω τὴν φωνήν σας, μὶς Ἄουρετ.

—Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ἐβγᾶτε γρήγορα ἀπὸ ἐκεῖ μέσα.

—Ὄχι, δεσποινίς. Δὲν θὰ βγῶ, παρὰ ὅταν ἡ κρεββατοκάμαρά μου φορτωθῇ στὸ βαπόρι καὶ ἡ κίνησις μὲ πεῖσῃ ὅτι τὸ βαπόρι ἐξεκίνησε γιὰ τὸ Κολόν.

—Ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν φορτώσουν κἀν τὴν..

—Καὶ γιατί, δεσποινίς;

—Διότι ὁ κύριος... δὲν ξέρω τ' ὄνομά του... ὁ γυποειδής...

—Ὁ κ. Μπουβρεΐγ;

—Ἀκριβῶς... ἐπῆγε νὰ φωνάξῃ τοὺς τελωνοφύλακας γιὰ νὰ σᾶς πιάσουν μέσα στὸ κιβώτιο.

—Διάβολε! εἶπε ὁ Λαβαρέντ.

Καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κιβωτίου. Ἡ μὶς Ἄουρετ ἦτο κατακόκκινη.

—Καὶ τί ζητεῖ ἐδῶ αὐτὸς ὁ διαβολο-Μπουβρεΐγ;

—Μᾶς εἶπε ὅτι πηγαίνει εἰς τὸν Παναμᾶν.

—Καὶ ὁ πατέρας σας συνεννοήθη μαζύ του;

—Ὤ! Ὄχι. Ὁ μπαμπᾶς εἶνε ἐν τάξει. Μένει ἐντελῶς οὐδέτερος.

—Γιὰ ν' ἀφίσῃ τὸν ἄλλον νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει;

—Δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, κύριε... Ἐγὼ ὅμως...

—Σεῖς! εἶπε ὁ Λαβαρέντ πηδῶν ἔξω. Σεῖς εἶσθε ἡ Θεία Πρόνοια. Διὰ νὰ παίξετε ἴσως τὸν ρόλον αὐτὸν ὁ Θεὸς σᾶς ἔκανε τόσον ὡραῖαν...

—Ὄχι! κομπλιμέντα, κύριε σωτῆρα μου. Καὶ κρυφθῆτε γρήγορα γιατὶ ἔρχονται.

—Εὐχαριστῶ, ἀγαθέ μου ἄγγελε.

Καὶ στέλλων μὲ τὴν ἄκραν τῶν δακτύλων του ἕνα φίλημα ὁ Ἀρμάν, κρύφθηκε πίσω ἀπὸ ἕνα λόφον βαρελίων καὶ δεμάτων, ποὺ ἦταν παρα-πέρα. Ἡ μὶς Ἄουρετ, ἐλαφρὰ ταραγμένη κατὰ βάθος, ἔκλεισε τὴν πόρτα τοῦ κιβωτίου καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν Μπουβρεΐγ. ὅστις ἤρχετο ἐν συνοδείᾳ ἑνὸς τελωνοφύλακος καὶ ἑνὸς σιδηροδρομικοῦ ὑπαλλήλου.

—Εἶνε ἐκεί! εἶπεν ὁ Μπουβρεΐγ, δείχνων τὸ κιβώτιον εἰς τοὺς συνοδεύοντας αὐτόν.

—Ἐπιμένετε ὅτι κρύπτεται ἐκεῖ κάποιος;

—Ναί. Κάποιος κακοποιός!

Οἱ δύο ἄνθρωποι μετεκίνησαν τὸ κιβώτιον. Ἀμέσως ὅμως ἀπὸ τὸ βάρος του κατάλαβαν ὅτι ἦταν ἀδειανό.

—Εἶσθε τρελλός, εἶπεν ὁ σιδηροδρομικός. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος μέσα.

—Ἀλλὰ σᾶς βεβαιῶ!

—Μὰ κυττάξτε. Αὐτὸ τὸ κιβώτιο εἶνε ἀδειανό.

—Πρέπει νὰ τὸ ἀνοίξετε!

—Γι' αὐτὸ χρειάζονται ἐργαλεῖα. Ἔπειτα δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀνοίξω, εἰμὴ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προϊσταμένων μου! εἶπεν ὁ σιδηροδρομικός.

—Καὶ γὼ πρέπει νὰ καλέσω τὸν ἀρχιφύλακα! εἶπεν ὁ τελωνειακός.

—Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ αὐτὸς ὁ κακοῦργος θὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ φύγῃ! εἶπεν ὁ Μπουβρεΐγ.

—Ἂν θέλετε, μείνετε ἐδῶ φρουρὸς ἕως ὅτου γυρίσωμε!

IV

Ὁ Μπουβρεΐγ λοιπὸν ἔμεινε μόνος καὶ βηματίζε στὸ στενὸ χῶρο μεταξὺ τῶν δεμάτων. Ἡ μὶς Ἄουρετ βρισκόταν σὲ μικρὴ ἀπόστασι, γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε πλησιάσει καὶ στὸ μέσος ὅπου ἦταν κρυμμένος ὁ Λαβαρέντ.

—Σᾶς παρακαλῶ, δεσποινίς, τῆς εἶπε σιγανὰ ὁ δημοσιογράφος. Μὴ μένετε ἐδῶ. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς μάστις τοῦ τί θὰ συμβῇ.

Χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἡ νεαρὰ Ἀγγλίς, χαιρέτησε τὸν Μπουβρεΐγ καὶ ἀπεμακρύνθη, διὰ νὰ βρῇ τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος βρισκόταν τώρα στὴν ἀποβάθρα τοῦ ἀτμοπλοίου.

—Λοιπὸν κόρη μου; τὴ ρώτησε.

—Τίποτε νεώτερον.

—Μπά! Καὶ ὁ Λαβαρέντ;

—Νομίζω ὅτι θὰ ταξιδεύσῃ.

—Τότε νὰ βγάλω τὸ εἰσιτήριό μου.

—Τὰ εἰσιτήριά μας, πατέρα.

Χωρὶς νὰ ἐκπλαγῇ ὁ σὲρ Μύρλετον, ρώτησε:

—Θέλεις λοιπὸν νάρθῃς μαζύ μου;

—Ναί πατέρα. Τὸ μικρὸ αὐτὸ ταξιδάκι στὸν Παναμᾶ θὰ εἶνε εὐχάριστο. Δὲν ἔχω ἐπισκεφθῆ ἀκόμη τὴν Κεντρικὴ Ἀμερική.

—Ἀλλὰ τί ἀποσκευὲς ἔχεις μαζύ σου;

—Τὴν τσάντα μου.

—Καὶ νομίζεις ὅτι ἀρκεῖ;

—Προφτάνω νὰ ψωνίσω ὅ,τι χρειάζομαι.

—Ὡραία! Καὶ ἡ μὶς Γκρίφ;

—Θὰ τῆς τηλεγραφήσω νὰ πάῃ νὰ μᾶς περιμένῃ στὸ Ντεβονσάϊας.

Ὁ σὲρ Μύρλετον τὰ βρῆκε ὅλα ἐν τάξει. Τὸ ταξίδι ἀπεφασίσθη σὰν νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἁπλοῦ περιπάτου.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Λαβαρέντ φάνηκε ἔξαφνα μειδιῶν μπροστὰ στὸν κ. Μπουβρεΐγ.

—Ἀ! ἔχαμεν ἐκεῖνος. Τὸ ἤξευρα.

—Τί ξεύρατε;

—Ὅτι εἶσθε ἐδῶ. Ἐκεῖ μᾶλλον.

Κι' ἔδειξε τὸ κιβώτιον.

—Γελιέστε, ἀγαπητὲ κύριε. Ἤμουν ἀλλοῦ.

—Ξέρω καλὰ τί λέω!

—Ὄχι τόσο καλὰ ὅσο ἐγώ. Κάνω ἕναν περίπατο ἕως ὅτου ξεκινήσω γιὰ ἕνα ταξιδάκι ἕως τὴν Ἀμερική, ὅπως καὶ σεῖς... Μόνο, ὅτι ἐγὼ ταξιδεύω γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τοὺς δικαστικούς σας κλητῆρες.

Ὁ Μπουβρεΐγ μειδίασε εἰρωνικά.

—Ναί, ξέρω! Θέλετε νὰ πᾶτε στὴν Ἀμερική, ἀλλὰ ταξιδεύοντας λαθεμπορικῶς. Μὲ ἕναν τρόπο σκοτεινό.

—Ἡ ἀλήθεια εἶνε, εἶπε ὁ Ἀρμὰν καροϊδευτικά, ὅτι δὲν βλέπει κανεὶς καλὰ μέσα σ' αὐτὲς τῆς σανίδες.

—Ἐνῷ ἐγὼ ταξιδεύω φανερά, κύριε. Πληρώνω εἰσιτήριο. Κράτησα τὴν καμπίνα ὑπ' ἀριθμὸν 10. Δὲν κρύβουμαι ἐγώ, κύριε.

—Ἐγὼ κάνω ὅ,τι μπορῶ, κύριε, ἀπήντησε ὁ Λαβαρέντ μὲ συστολή.

Καὶ μὲ μιὰ γρήγορη κι' ἀπότομη κίνησι, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κιβωτίου, ἔβαλε μέσα τὸν ἀτυχῆ ἐπιχειρηματία κι' ἔκλεισε μ' ἕνα τέτοιον τρόπο, ὥστε ὁ δυστυχὴς Μπουβρεΐγ δὲν μποροῦσε νὰ ξαναβγῇ. Στὴν ἀρχὴ φώναζε, οὐλιάζε. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ἡ φωνή του ἔσβυνε καὶ σὲ λίγο ἔπαυσε πιὰ ν' ἀκούεται.

Ὁ Λαβαρέντ δὲν ἔδωκε προσοχὴ σ' αὐτὲς τῆς λεπτομέρειες. Τὸ σκασε κι' ἀνέβηκε γρήγορα τὴν γέφυρα ποὺ ἀνέβαιναν οἱ ταξιδιῶται στὸ βαπόρι. Καὶ ἦταν καιρὸς νὰ φύγῃ. Μετὰ πέντε λεπτά, τρεῖς ἀχθοφόροι τοῦ σταθμοῦ καὶ τρεῖς τελωνειακοί, ἔφθασαν μπροστὰ στὸ κιβώτιο.

—Μπά! εἶπε ὁ ἕνας. Ὁ γέρος δὲν εἶνε δῶ.

—Θὰ βαρέθηκε καὶ θάφυγε! εἶπεν ὁ ἄλλος. Καὶ καλὰ ἔκανε.

Οἱ ἀχθοφόροι ζήτησαν νὰ φορτώσουν τὸ κιβώτιο.

—!... ἔκανε ὁ ἕνας. Εἶνε ἀρκετὰ βαρύ.

—Βαρύτερο ἀπ' ὅτι ἦταν πρίν.

—Ἀσφαλῶς κάτι θὰ εἶνε μέσα.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ἡ συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος [illegible]

Μήπως ὅμως ἡ «Κυρία μὲ τὰ [illegible] δὲν ἀφῆκεν ἀναριθμήτους διαδόχους καὶ γονόμους τῆς στηθικῆς ἐθνικοφροσύνης; Ἀχιλλεὺς Παράσχος ἔδωκε πρώτος τὸν τοῦ ἰδεώδους πλάσματος τῆς ρωμαντικῆς ρωμένης:

—Τὴν θέλω ἀσθενῆ, ἐγώ, στὴν [illegible] ὠχρὰν τὴν θέλω καὶ λευκὴν ὡς [illegible] μὲ εἴκοσι φθινόπωρα, μὲ ἀνοιξὶ [illegible] μ' ὀλίγον σῶμα, ἄνεμον σγέδον, [illegible] Τὴν θέλω ἐπιθάνατον μ' ἀθανασία [illegible] κόρην καὶ φάσμα, σάβανον ἀντὶ [illegible]

Σήμερα βέβαια ἡ «Ἐκείνη» [illegible] στιδαρὰ καὶ... βαρεβεοιδής! Ἀλλὰ [illegible] τέρα ὁμοιοκαταληξία τῆς ἐποχῆς [illegible] ὁποία ὑπῆρχε σ' ὅλα τὰ ποιήματα [illegible] νεοσσῶν, εἶνε τὸ κορίτσα ποὺ [illegible] ραν μὲ τὰ παστίτσα—καὶ τὰ [illegible]

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Παπαρ[illegible] καὶ Βασιλειάδου εἶνε ἡ ἑξῆς: ὅτι [illegible] ματα τοῦ πρώτου, μποροῦν ν' ἀνθί[illegible] στὴν σημερινὴν κριτικὴν, ἐνῷ τὰ [illegible] δου φαίνονται κωμικὰ καὶ ἀνοστολογικὰ τεχνικῶς, ὅπως ὁ «Πολύφημος, [illegible] κάνει τομὲς περίεργες:

—Ὦ στιγμαὶ — ἐσ' [illegible]
Κρυερὸς — ὁ ἴδρώς
τοῦ θανά— — του μου... [illegible]

Κάποτε δέ, θέλοντας νὰ ἐπιτύχῃ [illegible] κότητα καὶ ἀφέλειαν, προκαλεῖ [illegible] τύπωσι, διότι παιστάνει νήπιον [illegible]

—Παπάκη μου, παπάκη.
Ἀ! κλαίεις;... εἰς τὸ δάκρυ σου [illegible] βάλω [illegible]

Ἀναφέραμεν τοὺς κορυφαίους τῆς [illegible] χῆς ρωμαντικῆς σχολῆς. Βέβαια [illegible] ἄλλοι ἰσάξιοι, στὸ σύνολον ὅμως [illegible] λαωρίτης, δὲν ἀνήκουν ἀποκλειστικ[illegible] ρωμαντικὴν σχολήν. Θὰ μποροῦσαμ[illegible] θέσουμε καὶ τὸν Ζαλικώστα, τοῦ [illegible] τικὰ ποιήματα σώζονται καὶ σημ[illegible] μενα κατὰ τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας [illegible] σίας, δεινοπαθήματα καὶ γόησματα [illegible] διάφορα ἐξοχικὰ ἢ ἐνδότερα... [illegible] τα διασκεδάσεως, ὅπως:

—Χαρὰ τῆς πρώτης μου ζωῆς, σφ[illegible] σὺ δὲν πονεῖς, ἐγὼ πονῶ
γιατὶ φηλὰ στὸν οὐρανὸ
κρεμιέσαι λυπημένο;

Ἐπίσης ὁ Ὀρφανίδης, ὁ ὁποῖος [illegible] λυρικωμοιδὸς ποιημά του «Πέρι-Λίμ[illegible] διὰ τὸν ἄγγλον πλοίαρχον Κοὺκ:

—Γκόδδαμ! φωνάζει βραγγιῶδ[illegible] [illegible] ἀλλὰ σφαλῶν, ὡς ἔσφαλλε μετὰ [illegible] σπονδὰς εἰς τὸν Διόνυσον, πίπτει [illegible]

Ἐ, ὅλ' αὐτὰ δὲν μποροῦν ν' ἀπο[illegible] τὴν σημερινὴν κριτικὴν, ὅπως δὲν μ[illegible] ἀνθέξῃ εἰς αὐτὴν καὶ ἡ ποίησις τοῦ [illegible] Ἔχει ὅμως τὴν θέσιν της εἰς τὴν [illegible] κείνην, ἀφοῦ παρουσιάζει ἐνιαίον [illegible] μαντικῆς σχολῆς, ἡ ὁποία δὲν ἀπεθ[illegible] μὲ τοὺς προαναφερθέντας μόνον τὸν [illegible] κακῶς νομίζει τις, ἀλλὰ συνεχίζεται [illegible] μερον, ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια. Κ[illegible] εἶνε ὁ συνεχιστὴς της, θὰ ἐρωτήσετε. [illegible] σταται, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ὀρφάς [illegible] ραν»!

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Ο 9ΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ "ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ"

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΜΑΡΙΟΝΕΤΕΣ

ΝΤΟΛΗ [illegible]

Μεταξύ μας

ΔΗΛΩΣΙΣ.—Ἐπειδή, παρ' ὅλες τῆς φορὲς ποὺ τὸ γράψαμε, ἐξακολουθοῦν ἀκόμα, ἢ νὰ μᾶς ρωτοῦν, ἢ νὰ μᾶς στέλνουν δικαίωμα κρίσεως, ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ΔΕΝ παίρνουμε τίποτε.—Γ. Σαρρῆν. Τὸ ποίημά σας ἀτεχνο. Τῆς 25 δρχ. κρατοῦμε στὴ διάθεσί σας.—Γ. Παρελθόν. Φοβερὲς ἐπαναλήψεις. Συντομεύσατέ το.—Δ. Χ. Τ. Ἡ «Ἡδονὴ» κακότεχνα γραμμένη. Ἰδοὺ δυὸ τετράστιχα:

«Στὴν ἀγκαλιὰ τρυφερὰ
σ' ἕνα ταγκὸ μαγικὰ
τὴν κρατοῦσα σφιγκτὰ,
σφίγκοντάς την μὲ καῦμό!
Τῆς ψυθιρίζω στὸ αὐτὶ
κὰ τὴ στιγμὴ ποὺ κι' αὐτὴ
μ' ἐφιγγγε στὴν ἀγκαλιὰ
τῆς δίνω τὸ πρῶτο φιλί».

Σᾶς ἀρέσουν; Ἐμᾶς, ὁμολογοῦμε, ὄχι.—Ι. Σαρρῆν. Κοινὸ, πολὺ κοινό.—Ν. Τὸ τελευταῖο σας ὑστερεῖ. Ὡς ἰδέα πάντως καλή.—Δ. Γίγκαν. Ἡ «Ποίησις» ποὺ μᾶς στέλνετε, δὲν εἶνε οὔτε ποίησις, οὔτε ποίημα!—Μ. Τζεράκη. Προχειρογραμμένο κι' ἀσυνάρτητο. Τὸ «Σβύσαμε» σχετικὰ καλλίτερο.—Δ. Χριστοδούλου. Τὸ διήγημά σας ἔχει τὰ συνηθισμένα λάθη τῶν νέων. Τοῦ λείπει ἡ κεντρικὴ βάσις, τὸ λογικὸ ξετύλιγμα, ἡ λύσις. Μελετήστε πρὸς τὸ παρόν.—Α. Ἀραρ. Τὰ σταλέντα δὲν λένε σπουδαῖα πράγματα, κακομεταχειρισμένα κι' ἀψυχολόγητα. Γιὰ σ' ἄλλα θὰ σᾶς ποῦμε τὴν κρίσι μας ὅταν τὰ διαβάσουμε. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια εὐχαριστοῦμε.—Β. Πομόνην. Ὄχι καλό. Θέλαμε νὰ σᾶς ποῦμε πὼς θἄπρεπε νὰ διαθέτατε τὸν καιρό σας σὲ μιὰ μεθοδικὴ καὶ συστηματικὴ μελέτη. Μ' αὐτὴν θὰ κατορθώνατε ἀσφαλῶς πολὺ καλλίτερα πράγματα.—Γ. Πετρίδην. Διαβάστε ὅ,τι γράφουμε στὸν κ. Δ. Χριστοδούλου.—Κ. Ἄλφα. Ἀτεχνο.—Θ. Μεγγρέλην. Κακογραμμένα πράγματα, χωρὶς ἐνδιαφέρον.—Χ. Παπαπάνον. Τὸ ἴδιο καὶ σὲ σᾶς.—Γ. Ἀγγέλου. Ὄχι τόσο καλὸ σὰν τ' ἄλλα. Διορθῶστε το.—Γ. Στρουμπον. Καλό.—Ν. Λάϊον. Δυστυχῶς τὸ διήγημα δὲν κάνει γιὰ μᾶς. Εἶνε λαογραφικὸ μὲ ἕνα σωρὸ ἰδιωτισμοὺς, πράγμα ποὺ, καθὼς καταλαβαίνετε, δὲν στέκει γιὰ τὴν σελίδα μας. Στέλλε μας τίποτε ἄλλο γενικώτερο. Αὐτὸ τὸ κρατοῦμε στὴ διάθεσί σας.—Σ. Ταμπακέ αν. Θέλει ἀκόμα δούλεμα. Προσέξτε στὴν ὀρθογραφία τοῦ λεκτικοῦ σας.—Ι. Σοστίς. Τὰ τελευταῖα σας ὄχι καὶ τόσο καλά.—Φ. Β. Τὸ διήγημά σας δείχνει πὼς θὰ μπορούσατε νὰ γράψετε καλὰ μιὰ μέρα. Ἂν προσέχατε περισσότερο τὸ ὕφος σας.—Ν. Παπανικολάου. Καλὸ μόνο τὸ πεζό.—Π. Ἀγκάθη. Καλά.—Δ. Ἀργύρην. Πολὺ κοινὰ γραμμένο. Ἡ ἰδέα καλή.—Μ. Πασχάλη. Οἱ στίχοι σας δὲν λένε τίποτε. Κυττάξτε καὶ σεῖς ἕνα τετράστιχο:

Ὁ ἥλιος γέρονντας στὴ δύσι
σκόπισε πρὶν ἐντελῶς σβύσει
δόξρυσες θερμὲς ἀχτίδες
ποὺ γεννοῦν τόσες ἐλπίδες.

Μ. Κέκαν. Καλό.—Μίρκα. Δυστυχῶς μᾶς ἦρθε παράκαιρα.—Β. Θέξη. Καλὸ μόνο τὸ «Ψυχρόλες».—Τ. Νούσα. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Καλὸ μόνο τὸ «Ἐνστρεφτζῆ».—Μ. Πολιτόπουλον. Ἡ μονότονα (!) τεχνοτροπία τοῦ στίχου ποὺ ἐπιμένετε νὰ κάνετε, ζημιώνει τὸ σύνολο, ποὺ δείχνει πὼς δὲν στεφήσθε ταλέντου.—Μουρίνην. «Ἡ ἀγάπη» θὰ δημοσιευθῇ. Τὸ ἄλλο στείλτε ἀδύνατο νὰ τὸ διαβάσουμε. Γράφετε καθαρότερα.—Τ. Δόξαν. Ἡ «ἀνταπόδοσις» πολὺ πρόχειρα γραμμένη. Διορθῶστε, συντομεύσετε καὶ στείλτε τὴν ξανά. Ἴσως κριθῇ καλὴ τότε. Τὰ προηγούμενα δὲν ἦταν καλά.—Α. Μ. Πολὺ μεγάλο γιὰ τὴν σελίδα μας. Ἂν ἔχετε τίποτε μικρότερο, στεῖλτε το.—Β. Τ-ος, Δ. Τσαρούχ, Α. Γαϊτάνον, Κ. Δημητριάδην, Φ. Γιολάντην, Τάκην Γ., Α. Πεφτόλην, Δ. Καβάτζ, Δ. Αὔραν, Κ. Χατζῆν, Α. Αὐγερινόν, Ξανθοῦλαν, Νίναν Β. Τὰ σταλέντα δὲν ἐνεκρίθησαν.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΚΑΒΑΛΑ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπαθείας τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν «Φιλίππων», ὁ δοθεὶς τὴν 15-2-30 χορὸς τοῦ λαμπροῦ τούτου σωματείου, ἀπετέλεσε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως μίαν μοναδικὴν κοσμικὴν συγκέντρωσιν. Ὅπως καὶ κάθε χρόνο, ὁ καλύτερος κόσμος παρέστη εἰς τὸν χορόν. Ἐκ τῶν κυριῶν διεκρίναμεν τὰς κ.κ. Χαρισιάδου, Μανούκη, Ἀζουβῆ, Δεσηνιώτη καὶ ἄλλας. Ἐκ τῶν δεσποινίδων τὰς Λίτσαν καὶ Καίτην Ζαφειρίου, Τόκου, Θεοδωρίδου, Δημοπούλου, Πουλίδου, Κοέν, Σέρτσιου, Σαμαλέα, καὶ ἄλλας. Ἐκ τῶν κυρίων τοὺς Γ. καὶ Ι. Ζαφειρίου, Θεοδωρίδην, Ι. καὶ Δ. Σέρτσιον, Σαμαλέαν, Βασιλικόν, Ἀζουβῆ, Βενβενίστε, τὸν κ. Τελώνην, Τζουάνου, Διαμαντίδην, Καράμπελαν καὶ ἄλλους, ὧν τὰ ὀνόματα μᾶς διαφεύγουν. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, καὶ δὴ ὁ Πρόεδρος κ. Λαμπαδίτης καὶ ὁ Γενικὸς γραμματεὺς κ. Ν. Μερκουρίου, ἐμέθυσαν ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, λόγῳ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ χοροῦ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἡ αἴθουσα τοῦ μεγάρου «Ἄρνη», ὅπου δίδει τὰς παραστάσεις του ὁ θίασος τῆς κ. Καίτης Σκαλτσᾶ, συγκεντρώνει κάθε βράδυ τὸν ἐκλεκτότερο κόσμο τῆς κοινωνίας μας. Ἰδιαιτέρως χειροκροτοῦνται ἡ κ. Σκαλτσᾶ, ἡ δις Μαίρη Μεταξᾶ, ἡ ὁποῖες συναγωνίζονται εἰς τὴν τέχνην καὶ τὴν ὁμορφιά. Πολὺ καλοί, ἐπίσης ἡ κ. Κατακάλου. οἱ κ. Σκαλτσᾶς, Καβάδας, Κεφαλόπουλος, Παυλόπουλος, κ.λ.π. Διακρίνομεν συχνὰ τὰς δεσποινίδας Τσαγανοπούλου, Τσιμακίδη, Ἀδάμου, Τσακνῆ, Βαρσαμῆ, Κατσάρου, Κρητικοῦ, Λαχτάρα, Χίμου κ.λ.π. Τὰς κυρίας Φωτιάδου, Κρητικοῦ, Χίμου, Καλατζῆ, Ψαροδασίλη, Δημοπούλου, Στεργίου, Τσαγανοπούλου, Καλογιάννη, Κατσάρου, Παππᾶ, Παπαδοπούλου κ.λ.π. Τοὺς κ.κ. Βαλταδῶρον, Τζαβέλλαν, Τσαγανοπούλον, Χίμον, Ἀλεξίου, Βαρσαμῆν, Κόφραν, Μπλατσούκαν, Κατσαρόν, Τσακνῆν, Δημόπουλον. Παπαδόπουλον, Φωτιάδην, Τσαμακίδην, Κρητικόν, Ἀδάμου, Στεργίου, Καλογιάννην, Παπαποστόλου, Φούνταν, Καφρίτσαν κ.λπ.

Α. Γ.

ΣΙΑΤΙΣΤΑ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἡ μαθητικὴ κοινότης τῆς πέμπτης τάξεως τοῦ γυμνασίου μας «Ἡ Ἠώς», σκέπτεται νὰ δώσῃ θεατρικὴν παράστασιν μὲ τὸ δρᾶμα «Ἡ νύξ τῆς ἐλεημοσύνης» καὶ τὴν κωμῳδίαν «Τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας» τοῦ κ. Ν. Λάσκαση.

ΡΟΥΝΤΙ ΑΡΧΑΝΑΙ Κρήτης. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ὁμᾶς φιλοπρόοδων νέων τῆς κωμοπόλεώς μας, συνέστησε ἀπὸ καιροῦ ἐνα χορευτικὸν γκρουπ. τὴν παρελθοῦσαν δὲ Κυριακὴν μᾶς παρουσίασαν ἕνα πολὺ ἐξησκημένον ὅμιλον χορευτῶν. Διεκρίναμεν τοὺς κ.κ. Χαλιδάκην, Γ. Στραταριδάκην, Ν. Κουρουλάκην, Θ. Χοχλιδάκην, Σ. Χριστινίδην, Ε. Ἀρχαδάκην, Χ. Ψαροδάκην. Ι. Μουτουλάκην. Ὡς καὶ τὰς δίδας Σ. καὶ Μ. Μαΐστη, Ο. καὶ Ε. Ζουράχη, Σ. Χριστινίδου, Ἀ. Ψαλιάκη, Ε. Δουσδουλάκη, καὶ Ε. Μαΐστη. Ἕνα μεγάλο «εὖγε» ἀξίζει εἰς τοὺς ὀργανωτὰς τοῦ ὁμίλου.

Ν. ΜΑΡΚΑΚΗΣ

ΓΡΕΒΕΝΑ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον τοῦ κ. Β. Γούσα συγκεντρώνεται κάθε βράδυ ἡ νεολαία τῆς πόλεώς μας. Μεταξὺ αὐτῶν διακρίνομεν τοὺς κ. κ. Ι. Τζήκαν, Λούδην, Π. Δάγκολαν, Α. Ἀγτωνόπουλον, Σούλην, Παπαλάμπρου, Ι. Κωσταύλην, Ἀναγνώστου, Ἀχιλ. Ντούταν, καὶ Τζούραν. Μεγάλη κίνησις παρατηρεῖται συγχρόνως καὶ εἰς τὸν κινηματογράφον τῆς πόλεώς μας «Λητώ».

Γ. ΓΚΩΓΚΟΣ

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Τὸ Σάββατον 15-2-30, εἴχαμε τὴν εὐκαιρία ν' ἀπολαύσουμε τὸν χορὸν τῆς «Φιλοδασκής» καὶ τὸν χορὸν τῶν νυκτερινῶν Σχολῶν Σαφραμπόλεως, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐριτίμου Κας Δημάρχου Ἀθηνῶν, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον παρευρέθη ἡ καλλιτέρα μερὶς τοῦ συνοικισμοῦ μας. Ἐπίσης τὸ Σάββατον 22 λμ. ἐδόθη μεγάλη χορεσπερὶς ἐν τῇ Ἀναζαγορείῳ Σχολῇ τοῦ κ. Ζουρουδάκη. Ἀπὸ νωρὶς ἤρχισαν νὰ καταφθάνουν οἱ μικροὶ καὶ αἱ μικραὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, καὶ ἀργότερον κατὰ τὰς 8, αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν καὶ οἱ προσκεκλημένοι. Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν διακρίνομεν τὰς δίδας Β. Δαμόγλου, Β. Χατζῆ, ἀδελφὰς Ὀρφανοῦ Α. Λαδοπούλου, Μ. Κουγιουμτζόγλου, Σημηριώτη, Α. Γεωργιάδου, μὲ ἐνδυμασίαν ἐποχῆς Ἀμαλίας. Μ. Γαουφαλάκη, Ἀμπρινοῦ μὲ ρωσικὴν ἐνδυμασίαν, τοὺς κ.κ. Π. Ἀπαλόν, ἀ) φοὺς Μιχαηλίδη, καὶ τὰς οἰκογενείας Χατζῆ, Ὀρφανοῦ, Γεωγριάδου, Σημηριώτου καὶ Κουγιουμτζόγλου. Κατὰ τὰ διαλείμματα ἐτραγούδησαν, συνοδεία πιάνου, τὰ «Μάτια πλάνα» καὶ «Φτώχειαν», αἱ δὶς Γαουφαλάκη, κ. Ζουρουδάκη. Μ. Ὀρφανοῦ καὶ Π. Ἀπαλός. Ἕνα «εὖγε» ἀξίζει εἰς τὸν ἐν λόγῳ διευθυντὴν τῆς Σχολῆς. Τὸ βράδυ τῆς ἰδίας ἡμέρας διοργανώθησαν δύο χοροί: ὁ χορὸς τοῦ Ὁμίλου Φιλάδλων Ν. Ἰωνίας, ἐν τῇ αἰθούσῃ «Μιρουάρ», ὁ ὁποῖος συνεκέντρωσε τὸν καλλίτερον κόσμον, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ δράσις παρουσιάζεται μόνον ὅταν πρόκειται περὶ ἀγαθοεργῶν ἀκοπῶν. καὶ ὁ ἐτήσιος χορὸς τῶν Ναζλιωτῶν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ κινηματογράφου «Ἀστήρ», μὲ τελείαν διοργάνωσιν.

Β. Γ. Ξ.

ΒΟΛΟΣ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ὁ θεωμασίως δρῶν Α. Ο. Β. ὁ «Πηλεύς», ἔδωσε τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐν τῇ αἰθούσῃ Ἀργυλᾶ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ χορεσπερίδα μὲ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν. Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων διεκρίναμεν τοὺς κ.κ. Κουτσίναν, πρόεδρον τοῦ Ἐμπορ. συλλόγου καὶ ἐπίτιμον πρόεδρον τῆς ἀθλητικῆς ὀργανώσεως, Πλατογιάννην, Κουκουδίνον, Γιαννούλην. Βουτσίνον, Πολυμερόπουλον, Ἀβδελᾶν, Καρακίτην, Καραπατῆν, Παπαθανασίου, Φωτάκην, Ἀνδρεαδάκην, Μαλακώσην, Μπεραχᾶν, Μάγκρον, Κανελλῆν, Ἀλεβίζον, Κωνσταντᾶν, Χίμον, Κατσάρον, Τσίρον, Παππέλαν, Μπουρνόζην, Πούλιαν, Μανελέλαν, Μισραχῆν, Σφέτσον, Ἀναγνώστου, Δημητρακόπουλον, Κόκινον, Ἀμπατ, Παρασκευόπουλον, Σαφῆν, Παντελοδήμου, Παλούκαν, Κούρκον, Τζόνον, Τσώταν, Κρυτσούκον, Σωκάσην, Παπαευθυμίου, Ζαχαριάδην κ. ἄ. Τὰς κυρίας Κουτσίνα, Λούκα, Μεσσολογίου, Κακκάλου, Παπέτα, Παγηδάτου, Μαστίου, Λουπᾶ, Κουκουδίνου, Μισραχῆ, Δημητριάδου, Εὐαγγελινοῦ, Ζωμέρη, Ἀναγνώστου, Σφέτσου κ. ἄ. Καὶ τὰς δεσποινίδας Καρακίτη μὲ πολυτελῆ ἀμφίεσιν, Ἀδδελᾶ, Μπουρνόζῆ, Ἀλεξίου, Παπᾶ, Ηολίτου, Καραπατῆ, Γιαννούλη, Κελλεζογιάννην, Κακκάλου, Ἀμπρίσιν, Πούλιου,

Μυλωνᾶν. Πετρόχειλον. Ἀργυριάδην, κ. ἄ. Τὰς κυρίας Σκρέτα, Βασιλειάδου, Ἰωαννίδου, Πετροχείλου, Μουρτζούκου, Ἀθηνογένους, Κατσαούνη, Χονδροδήμου, Ἐφραιμίδη, Κυριακῆ, Ἀντωνίου, Σαράτση, Χρυσοχοΐδου, Μεταφτσῆ, Σαραφοπούλου, Πυργιαλῆ, Παντελῆ, Σαρηγιάννη, Σταματιάδη, Παπαδάκη, Ἀδάμ κ. ἄ. Καὶ τὰς δεσποινίδας Βιανέλλη μὲ πολυτελῆ ἀμφίεσιν, Πετροχείλου, Κριεζῆ, Χατζηλαζάρου μὲ πολὺ χαριτωμένην ἐμφανισιν, Βασαλέξη, Γεννηματᾶ, Πάππου, Σαράτση, Σοφοῦ, Βογιατζῆ, Ἀναγνώστου, Μυλωνᾶ, Σταθακοπούλου, Παπαδήμα, Σκρέτα, Σακελλῆ, Χαριδήμου, Κοκκίνου, Ἀβδελᾶ, Μπουρνόζη, Τερζοπούλου, Σαρακενοῦ, Δασκαλάκη, Ἠλία, Καλογερᾶ, Παρίση, Τσολάκη, Δημογέροντα, Ἀντωνίου, Ἀβραμίδη κ. ἄ.

Ι. ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ὑπὸ παρασμένο Σάββατο δόθηκε ἀπὸ τὸν «Γυμναστικὸ Σύλλογόν μας χορὸς στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ καφενείου «Ἀθανασίδειον». Παρευρέθησαν αἱ δεσποινίδες Μ. καὶ Σ. Τσολκαίδου, Μ. Γκόγκολα, Ε. Μαμάκου, Μ. Αὐτουσωῆ, Ι. Σαμάρα, Π. Βουλαλᾶ, Α. Κουτλῆ, Καζαδέλη, Κροιτζᾶ, ἀδελφαὶ Καραμπάση κ. ἄ. Αἱ κυρίαι Δρούκα, Ι. Βουλαλᾶ, Χατζηδημητρίου, Μασσούρα. Πουλιάρου, Γρ. Τραγάκη, Ε. Χατζηδαπιλείου, Μ. Παρασκευαΐδου, Δ. Β. Ἀραπόγλου, Γκόγκολα, Δαδιώτου κ. ἄ. Καὶ οἱ κύριοι Σ. Δρούκας, Μ. Παρασκευαΐδης Καζαδέλης, Ε. καὶ Γ. Τραγάκης, Δ. Φραντζόγλου, Π. Ἀνδριωτέλης, Β. καὶ Γ. Βαβαγιάννης, Γ. καὶ Γρ. Χατζηδημητρίου, Π. Βουνάτσος, Γ. Γκόγκολας, Δ. Β. Ἀράπογλου, Σ. Δαδιώτης, Χ. Μασσούρας, Γ. Ἀνδρῆς, Β. Λαγουμίδης, Φ. Μεταξᾶς, Φ. Βουνάτσος, Β. Πουλιάρος, Γ. Καρτσούνης, Δ. Μαμάκος, Χ. Χατζηγιαννάκης, Π. Ξυπτερᾶς, Ι. Βουλαλᾶς, Π. Παπουτσάνης, Μ. Βαφειάδης, Γ. Βάρος, Ι. Ζαλούμης, Γ. Προβατόπουλος, Χ. Φράγγου, Φ. Λιγυρός, Μ. Στεφανίδης, Σ. Πιτσιλαδῆς, Γ. Μαμάκος καὶ ἄλλοι.

Γ. Π. Μ.

ΠΥΡΓΟΣ Ἠλείας (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἐδόθηκε πρό τινος μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ὁ χορὸς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ποὺ περιμένατανε πραγματικὰ μ' ἀγωνία ἀπ' τοὺς χορευτικοὺς κύκλους τῆς μορφωμένης πόλης μας. Ἀνάμεσα στοὺς παρευρεθέντας ἀξίζει νὰ σημειώσουμε τοὺς κ. καὶ δ. Μανούσου, τὸν κ. καὶ δ. Δημογιαννοπούλου, κ. Α. Δημακόπουλον, Δ. Καραβασίλην, Τέλην Τσαπαλύραν τὸν καὶ δραστήριον πρόεδρον τῶν Δημ. ὑπαλλήλων, Ι. Τσιρσώνην μετὰ τῆς χαριεστάτης μνηστῆς του δίδος Κ. Νικάκη, τὰς χαριτωμένας ἀδελφὰς Κ. καὶ Ν. Παπαγεωργίου, δίδα Ραπακούλια. Δανίκα καὶ ἄλλους.

—Δυὸ ἀκόμα χοροὶ ποὺ γίνηκαν τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ περασμένου μηνὰ καὶ δένουν τὸ δικαίωμα νὰ ποῦμε περήφανα πὼς ἡ χορευτικὴ κίνησι τῆς πόλεώς μας ἔφθασε στὸ ζενίθ της, εἶνε πρῶτον ὁ διοργανωθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐδῶ Κεφαλλῆνας καὶ ὁ δεύτερος γιὰ τὴ Φιλαρμονική μας. Στοὺς χοροὺς αὐτοὺς μαζεύτηκε ὁ καλλίτερος κόσμος τοῦ Πύργου, ἀπ' ταν ὁποῖο σημειώνουμε τοὺς κυρίους καὶ κυρίας Γ. Κρεσσενίτου, Θ. Σταματοπούλου, Μ. Μιγαγλίδου, Α. Μπελούστη, Κ. Ἀναγνωστοπούλου, Δ. Μουρτζίνη, Μάνεση, Κ. Οἰκονόμου, Σ. Μανούσου μετὰ τῶν δεσποινίδων Χρυσῆς καὶ Σοφίας, Δ. Κορκολῆ, Ι. Τσελεπῆ μετὰ τῆς δίδος Κανελλοπούλου, Π. Κούλα μετὰ τῆς δ. Μαρίας, Τ. Ἀλεξοπούλου, τοὺς κυρίους Ν. καὶ Κ. Μακρῆ μετὰ τῆς κ. Δ. Μακρῆ καὶ δίδος Κουτρουμάνου, κ. καὶ δίδα Δαστιοῦ, Κ. Τράκαν μετὰ τῆς μνηστῆς του δίδος Σωτηροπούλου, κ. καὶ δίδα Ντάϊσοπούλου, κ. καὶ δίδα Δημογιανοπούλου. Τοὺς κ.κ. Τριανταφύλλου, Ζαγοράν, Μακρυνιώτην Στεργιόπουλον, Δ. Καραβασίλη, Γ. Τζένον, Α. Δημακόπουλον, Δ. καὶ Π. Γαζῆν, Μ. Φιόρου καὶ ἄλλους.

ΤΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον, τῇ εὐγενῇ συμπράξει τοῦ Διδασκαλικοῦ συνδέσμου Κεφαλληνίας, ἐδόθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας ὁ ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου μας ἐτήσιος χορός. Μέσα στὸ ἀτροβίλισμα τοῦ χοροῦ διεκρίναμεν τὰς δεσποινίδας Κυπριώτου, Παπᾶ, Ε. Μινέττου, Κ. Γαλάνου, Καγκελάρη, Τραυλοῦ, Κουντούρη, Ε. Γιαννάτου, Ἰγγλέση, Ι. Γεράκη, Σκλαβουνάκη, Πολλάκη, Ε. Κουλουμβάκη, Α. Κουζῆ, τὰς ἀδελφὰς Ι. καὶ Σ. Ραζῆ, Ρ. καὶ Ε. Κρητικοῦ, Π. καὶ Α. Πεντογάλλου, Ἀσέντη, Κομηνάτου, Βαλλιάνου. Κουντούρη, Φωκᾶ, Σιμωνέτου, Α. Ἀντύπα. Ἀγγούρια, Μπρούσκου, Πολλαρινοῦ. Τοὺς κυρίους Μ. Βλάχον, Γεράκην δήμαρχον, Ν. Ταβυλόν, Σ. Μαρκέτον, Ν. Τσουγανάτον, Παπᾶν, Χαρώνιαν, καθηγητὰς Ἀντύπαν, Λάσκαρην, Ν. Τοῦλ μετὰ τῆς κυρίας του, κ. καὶ κ. Τραυλοῦ, Καρατσάλου, Περαχάκη, Γαλάνου, Π. Μινέττου, Σταματάτου, Μιχαήλοβιτς, Τ. Φραγκοπούλου, τοὺς κ.κ. Κρητικόν, Π. Βουτσινᾶν, Γ. Γιαννακόπουλον, Ι. Προκόπην, Μπαρμπάτην, Ν. Βαλλιάνον, Δ. Πετρόπουλον, Θ. Μαρκέτον, Δ. Βουτσινᾶν, Δ. Πεντόγαλλον, Α. Κουζῆν, Γ. Βλαχούλην, Λυκιαδόπουλον, Βασσαμῆν, Δ. Ζησιμᾶτον, Ι. Καβαλλιεράτον, Μιχαλακέαν, Ι. Λυκούδην, Πολλάκην, Μαρούλην κ. ἄ.

ΠΙΠΗΣ ΜΙΝΕΤΤΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Κ ο υ μ π λ ῆ ν, Δελφούς. Ἡ ἐτησία συνδρομὴ δρχ. 125, ἡ ἑξάμηνος 62.50. Τὰ ἐμβάσματα γίνονται ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαχειριστοῦ μας κ. Κ. Συριανούδη.—Ι. Κ ι π ζ ί ρ η ν, Θεσσαλονίκην, Ἡ διεύθυνσίς σας πρὸς ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου ἐλλειπής. Τὰ προηγούμενα βιβλία ὑπάρχουν, πλὴν τοῦ πρώτου τόμου. —Ν. Α ι ά τ η ν, Ἐνταῦθα. Τὸ βιβλίον ποὺ ζητεῖτε, πωλεῖται εἰς γαλλικὴν ἔκδοσιν παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ Κάουμαν, Σταδίου 24.—Α. Γ ε ω ρ γ ι ά δ η ν, Πάτρας. Τὸ βιβλίον ἐστάλη ἐν καιρῷ. Σᾶς ἀποστέλλεται ἐκ νέου μὲ τὰ δύο τελευταῖα.—Α. Α ι ό λ ι ο ν, Πειραιά. Προγενεστέρα ἐπιστολή σας δὲν ἐλήφθη. —Μ. Π α π α δ ό π ο υ λ ο ν, Φλώριναν. Ἡ διεύθυνσις τῆς Ζαζᾶς Μπριλλάντη εἶνε ὁδὸς Πιπίνου 45, Ἐνταῦθα.—Α. Γ ρ η γ ο ρ ό π ο υ λ ο ν. Κατερίνην. Ἡ «Ἀνθρώπινες Μαριονέτες» ἐστάλησαν εἰς τὴν προτέραν διεύθυνσίν σας.—Δ. Δ ρ ο υ γ α λ ᾶ ν, Θεσσαλονίκην. Τὸ βιβλίον ἐστάλη.—Π. Τ ό λ ι α ν, Πρέβεζαν. Τὰ ὑπάρχοντα βιβλία τῆς «Μ. Βιβλιοθήκης» εἶνε ὀκτώ, τιμώμενα 5 δρ. ἕκαστον. Τὸ «Ὅταν ροδίζει ἡ ἀγάπη» τὸ μεταφράζομεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν κ. κ. Ἀνταποκριτῶν μας δὲν ἐφωδιάσθησαν ἀκόμη μὲ δελτία καθὼς καὶ ὅσοι παρέλειψαν νὰ μᾶς στείλουν τὰς μηνιαίας καταστάσεις, νὰ σπεύσουν νὰ αἰτιολογήσουν τὴν παράλειψιν ταύτην· ἄλλως θέλομεν προβῆ εἰς ἀντικατάστασίν των.

Β ι ό λ α ν Θ έ ξ η. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. —Π. Κ α τ σ ο ύ λ η ν. Μεσολόγγι. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Φύλλον καὶ βιβλία ἐστάλησαν. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσουν τὰ βιβλία τῆς «Μικρᾶς Βιβλιοθήκης» μας, δέον νὰ ἐμβάσουν προηγουμένως τὰ χρήματα εἰς τὰ γραφεῖα μας.—Κ. Γ κ ο λ ρ έ σ τ ο ν, Ἔδεσσαν. Ἡ φωτογραφία, ληφθεῖσα καθυστερημένως, δὲν δημοσιεύεται. Δ. Β ε λ ε γ ό κ η ν, Ἡράκλειον. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ἡ ἀνατύπωσις δημοσιεύεται. Λυπούμεθα μὴ δυνάμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν φωτογραφίας ἰδιωτικῆς φύσεως.—Α. Τ σ α κ ν ῆ ν, Καρδίτσαν. Ἀναμένομεν κατάστασιν καὶ λεπτομερείας περὶ τῆς ἀνωμαλίας ποὺ μᾶς ἀνεφέρετε. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—Σ. Μαϊόπουλον, Θεσσαλονίκην, Γ. Καρπίδην, Κιλκίς, Τ. Λαμπρινόπουλον, Πύργον. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς δι' ἐνεργείας σας.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Διορίζομεν ἀνταποκριτάς μας εἰς:
ΛΑΡΙΣΑΝ τὸν κ. Γεώργιον Χανῆν.
ΒΟΛΟΝ τὸν κ. Ἰωάννην Τερζόπουλον.
ΚΑΛΑΜΑΣ τὸν κ. Κ. Κατσικέαν.
ΠΥΛΟΝ τὸν κ. Ἠλίαν Μισιολῆν.
ΕΛΑΣΣΩΝΑ τὸν κ. Πέτρον Τσιαβέν.
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΝ τὸν κ. Γ. Κατσαρόν.
ΝΟΜΟΝ ΛΑΣΗΘΙΟΥ τὸν κ. Κωνσταντῖνον Δογαριαστάκην.

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω διοριζόμενοι ἀνταποκριταὶ παρακαλοῦνται ὅπως μᾶς ἀποστείλουν τὸ ταχύτερον δύο φωτογραφίας των, διὰ νὰ λάβουν τὸ δελτίον των καὶ σχετικὰς ὁδηγίας.

Ὁ Ἰατρός

Κάθε ἀναγνώστης τῆς «Ἑβδομ... οὐτα! μὰ ζητήση δ' ἀποστο... νης εἰς τὰ γραφεῖα μας κ... «διὰ τὸν ἰατρόν», ἀκανόπ... βουλήν.

Παρακαλεῖται ὅμως διὰ νὰ ... καὶ νὰ μὴ γρονοτριβῶμεν εἰς ... νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὰ ... (συμπτώματα) τοῦ νοσήματος ... κὸν διάστημα τῆς ἐμφανίσε... τῆς θεραπείας ὅπου ἔκαμε κ... θήσαν ἄλλα νοσήματα.

Προσέτι νὰ σημειοῦ τὴν ἡλ... εἶναι ἔγγαμος ἢ ὄχι, τὸ ἐπάγ... ἐὰν κάμνῃ κατάχρησιν ἀλκοολ... τῶν.

Ἀ ρ έ α ν.—Δὲν περιγράφετε ... μορφὴν τῆς ἀσθενείας σας ὅπ... σωμεν συγκεκομμένως.

Πρὸς τὸ παρόν, ἀπορρύπ... κοίλιος, καὶ νὰ τρώγετε ... ρικά. Μετὰ τὰς κενώσεις, ... ροῦ ὕδατος καὶ ἐπάλειψε μὲ ... puleum Χρῆσις ἐξωτερική.

Τ. Σ., Ἐλάτειαν.—Ἡ πάθ... δυνατὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ ... ταραγάς. Ἐὰν ὁ ἰατρός σας ... γανικὴν πάθησιν τῆς καρδίας ... ρα σας εἶνε φυσιολογικά. Τὰ ... φαίνομαι περὶ νευροσθενείας. ... πολλὰ φάρμακα καὶ τὰ ἀναφ... κτοποιήσατε συχνότερον τὴν ... λαδὴ δὶς τοῦ μηνός. Κατὰ τὴν ... γὴν σᾶς συνιστῶ ὑδροθεραπεία ... ροῦ πρὸς τὸ ψυχρόν.

Κυρίαν Β. Κ.—Διὰ νὰ ... μαλλιά σας, νὰ μεταχειρίζεσθε ... νίσματος brillantine.

Διὰ τὸ στῆθος νὰ μεταχειρ... Εἰς τὴν πάθησιν τῶν ποδῶν σ... θερμὰ λουτρά. Νὰ προτιμᾶτε ... σίνης σάπωνα.

Π ο ν ο ῦ ν τ α Χ. Ν. Βέβ... μὲ τὴν περιγραφήν σας δὲν ... ψίαν, ἤτις ἀπαιτεῖ μακροχρόν...

Ἀφοῦ ὁ ἀσθενὴς εἶνε ... καὶ προσφάτως ἀνεφάνη τὸ ... σι πολλαὶ ἐλπίδες καλυτέρευσ... δρον ν' ἀρχίσῃ ἐγκαίρως ὁ ἰατρ... ραπείαν του καὶ νὰ μὴ ἴσταται ... τῶν ἄλλων αἰτίων τῆς ἀσθενεί... γεται καὶ ἡ κληρονομικὴ συ...

Ο. Ἀ γ—η ν, Χαλκίδα.—Π... χρονίας μεσοπλευρίου νευραλγ... τὸ αἴτιον δυνατὸν νὰ προέρχε... τνιαζόντων ἐνδοθεν πασχόντων ... πως ὁ ἰατρός σας διέγνωσε ... καὶ δὲν ἀποκλείεται καὶ ἐκ τοῦ ... τοπαθῶς ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ... ρακειμένου ὀστοῦ. Ἡ ρίζη ... γίνεται ἀναλόγως τοῦ αἰτίου.

Ρ α μ ό ν Ν ο β ά ρ ο ν. Μ... ἀναφαίνονται τὰ σπυριά, νὰ ... πιέζοντες αὐτὰ μὲ βάμβακ... ἰώδιον καὶ κατ' ἐκάστην νὰ ... με talc soufré 10 o/o.

Ἱ π π ό τ η ν ν τ ὲ Κ α π ε τ ... θα.—Κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ... ἀπὸ τὴν φιλοξενίαν τῶν ἐνοικιαζ... σκολήκων, λαμβάνων: Santonin ... 2,0 Diviser en paquets № 2 Ἐν ... σπέρας, τὸ ἄλλο τὴν ἑπομένην ... μετὰ δύο ὥρας καθάρσιον ... τόπιν σκεπτόμεθα διὰ τὸ ἄλλο ...

Ν έ α ν Π α τ ρ α ΐ α ν.— ... πληροφορίαι σας δὲν εἶνε ἀπ... ναι πρὸς διάγνωσιν τοῦ νοσήμ... γράψητε τὴν γνώμην τοῦ ἰατροῦ ... εἴδους ἀνεπιτυχῆ θεραπεία ... χρὸς ὥρας, θὰ σᾶς ἐξέδιδαμ... συμβουλὴν μας.

Γ. Ἀ γ γ ε λ ί δ η ν, Π. Φ... μὲ ἐπιθέματα θερμὰ δὲν παρέλ... νὰ συμβουλευθῆτε τὸν ἰατρόν σας.

Ο ΙΑΤΡΟ...

Ζῶναι Ἐλαστικαί - maillots
Κορσέδες Claverie
Ζῶναι ἰατρικαὶ διὰ Κυρίους καὶ Κυρίας
Κάλτσαι ἐλαστικαὶ Claverie
Προσωπίδες Καλλονῆς
Κηλεπίδεσμοι
ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15α.
Πλησίον Σταθμοῦ Ὁμονοίας
Α. Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ
"Concert,,
ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔντασιν καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπ' ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνογράφος.
Τὸ ραδιόφωνον "Concert,, εἶναι ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.
Πωλεῖται Γραφεῖον Π. Τσαγκάρη
Ἀθῆναι Λέκκα 21 α

ΥΣΤΑΝ
(ΚΑΨΟΥΛΕΣ)
Νέον Γαλ. φάρμακον ΥΣΤΑΝ θεραπεύει τὴν χρονίαν Κυστίτιδα καὶ βλενόρροιαν.

ΠΟΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ;

Δὲν εὔχεται περισσότερο ἀπ' τὰ λεπτὰ τὴν ὑγεία;
Μήπως πάντα δὲν λέμε:
«Πρῶτα-πρῶτα Θεέ μου, φύλαξέ μας γερούς»; Κι' ἀλήθεια τί ἔξοδα, τί φασαρίες, τί δυσάρεστο εἶνε νὰ μπαίνῃ κανεὶς στὸ σπιτικό του καὶ νὰ βλέπῃ τὸν γέρο πιασμένο, μόλις νὰ μπορῇ νὰ σέρνῃ τὰ πόδια του ἀπ' τοὺς ρευματισμούς! Τὴ γρηᾶ μὲ πόνους στὴν πλάτη, διπλωμένη σὰν φυσαρμόνικα, ἢ τὸν ἄλλον νὰ βήχῃ ἐκνευριστικὰ, ἀδιάκοπα, ἢ κάποιο ἀπ' τὰ παιδιά μας μ' ἀμυγδαλίτιδα, ἢ δεμένο τὸν ἄλλο ἀπὸ νευραλγία καὶ τὰ κρινόλευκα χεράκια τῆς μικρούλας πρισμένα ἀπὸ χιονίστρες;
Ὅλα μεῖς τὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ λέμε: «Θεέ μου, κάνε μας καλά». Ξεχνοῦμε, ἂν καὶ εἴμαστε ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων, τὸ «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει». Ἕνας σοφὸς ἰατρὸς, εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, χάρισε στὸν κόσμο ἕνα φάρμακο, ποὺ ὅλα αὐτὰ, γοήγορα καὶ χωρὶς φασαρίες, τὰ γιατρεύει. Ὁ μόνος του ἐγωϊσμὸς ἦτο ποὺ ἔβαλε τὸ ὄνομά του. Ἂς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη τοῦ μακαρίτου Ἀμερικανοῦ ἰατροῦ ΣΛΟΑΝΣ, ποὺ ἄφησε ἕνα τόσο καλὸ καὶ ἀπαραίτητος χρήσιμο γιὰ κάθε οἰκογένεια φάρμακο.

ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Θὰ μείνετε ἔκπληκτος καὶ κατενθουσιασμένη μὲ τὴν ΡΟΔΑΛΙΝΗ ΧΙΟΝΑ
οὐδέποτε ἔχετε δοκιμάσῃ ἄλλο τι τὸ ὁποῖον νὰ λευκαίνῃ καὶ νὰ καθιστᾷ τὸ δέρμα σας τόσον ἁπαλὸν καὶ δροσερόν.
Εἰς κάθε δοχεῖον ὑπάρχει ἡ ἐπιστημονική του συμβουλή.

ΤΡΕΠΑΡΣΟΛ
(ΕΙΣ ΔΙΣΚΙΑ, ΧΑΠΙΑ)
Εἰδικὸν Γαλλικὸν φάρμακον κατὰ τῆς Συφιλίδος. Ἐγκεκριμένον παρὰ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Φαρμ. Σχολῆς Πανεπιστημίου Παρισίων.
Ἀντιπρόσωποι Υἱοὶ ΦΩΤΙΑΔΗ Σία Πειραιᾶ. Ἐπιστημονικαὶ ὁδηγίαι παρὰ Συφιλιδολόγῳ κ. Φωτίῳ Μοσχούλα, Ἀθῆναι, Ὁδὸς Πειραιῶς 8, ἐπίσης καὶ εἰς τὸ Ἰατρεῖον Χαριλάου Τρικούπη 14, ΑΘΗΝΑΙ

Θέλετε νὰ κάμετε οἰκονομίαν; Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περυσινά σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας
Arti
καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια. Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Ἐμπορικὰ καὶ φαρμακεῖα τῆς συνοικίας Σας εἰς 60 μοδέρνους χρωματισμούς
Γεν. Ἀντιπρόσωπος
Π. Τσαγκάρης Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΦΙΛΙΠΣ ΡΑΔΙΟ

Μέγα Βραβεῖον (Grand Prix) *εἰς τὴν Διεθνῆ Ἔκθεσιν τοῦ Λονδίνου 1929*
» » » » » » *Ραδιοφωνικὴν* » Teplitz-Schönau 1930

Ζητήσατε νὰ ἀκούσετε τοὺς δέκτας μας ἐπισκεπτόμενοι τοὺς καταναλωτάς μας:

ΣΙΔΝΕΥ· ΝΟΕΛ Μέγαρον Μετοχικοῦ
ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ Φιλελλήνων 4 Α
Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Ὁδὸς Γλάδστωνος
ΗΛΕΚΤΡΟΝ Α. Ε. Ὁδὸς Ἐδουάρδου Λῶ
Ι. Μ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΑΔΕΛΦΟΙ Α. Ε. Ὁδὸς Σταδίου

Ε. ΑΡΓΥΡΙΟΥ Μενάνδρου 56
ΑΔ. ΚΟΛΥΜΠΑΔΗ Ὁδὸς Χρυσοσπηλαιωτίσσης
ΠΟΙΚΙΛΗ ΑΓΟΡΑ Ὁδὸς Δώρου
Ι. & Ν. ΚΑΙΝΙΧ Στοὰ Ἀρσακείου
Ε. ΚΑΡΑΜΑΟΥΝΑ Ὁδὸς Σταδίου
Κ. ΜΠΡΙΟΛΑΣ Πλατεῖα Κάνιγγος

ΑΣΗΜΟΠΟΥΛΟΣ & ΔΑΜΑΣΚΟΣ Πειραιᾶ
Α. ΚΟΤΤΑΚΗΣ & ΣΙΑ Πειραιᾶ
ΣΑΛΙΑΡΗΣ & ΧΑΡΙΤΟΣ Ὁδὸς Τσιμισκῆ Θεσσαλονίκη
Ι. ΓΙΑΚΟΕΛ » » »
ΣΑΛΒΑΤΟΡ ΚΟΥΝΙΟ Ὁδὸς Βενιζέλου Θεσσαλονίκη
ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ & ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ Ὁδὸς Βενιζέλου Θεσσαλονίκη

Σ. Β. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Πάτραι
Γ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ Βόλος
ΑΔ. ΤΖΟΑΝΝΟΥ Βόλος
Ι. ΣΚΙΑΣ Χαλκίς

Τυπογραφικὰ Καταστήματα ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ, Νοταρᾶ 17 Ἀθῆναι.